Amigoe

98STE JAARGANG – No.: 49 VRIJDAG 27 FEBRUARI 19..

Vandaag

MIN. L. NAVARRO
.... brouwen....

PEKING VOERT DREIGEMENT UIT

Nederland inmenging in Chinese zaken verweten

Ambassadeur van China uit Den Haag geroepen

PEKING — China heeft vandaag bekendgemaakt dat het zijn ambassadeur in Nederland met onmiddellijke ingang terugroept en aan de Nederlandse regering heeft gevraagd de Nederlandse ambassadeur uit Peking terug te roepen. Deze stap is genomen naar aanleiding van de weigering van de Nederlandse regering, het besluit tot het toestaan van de uitvoer van twee duikboten aan Taiwan te herroepen. "De Chinese regering herhaalt haar eis dat de diplomatieke betrekkingen tussen China en Nederland worden teruggebracht tot het niveau van zaakgelastigden en stelt voor dat zo spoedig mogelijk over deze zaak onderhandelingen worden gevoerd", aldus een officiele bekendmaking.

Woensdag waarschuwde het Chinese ministerie van Buitenlandse Zaken dat Peking over enkele dagen "met verdere reacties" op het standpunt van de Nederlandse regering over de duikbotenkwestie zal komen.

De Nederlandse ambassadeur, Jan Kneppelhout, is ontboden om het protest aan te horen waarin zijn regering wordt beschuldigd van grofheid door niet te antwoorden op een nota van het Chinese ministerie van Buitenlandse Zaken over deze kwestie die op 19 januari was verzonden.

Een woordvoerder van de Chinese regering zei dat Den Haag "opzettelijk" de betrekkingen met China had verscherpt door wat hij een foutief besluit noemde.

Het Nederlandse parlement had op 3 februari een resolutie aangenomen waarin een beroep gedaan wordt op het kabinet zijn besluit tot toestemming voor de verkoop van de duikboten te herzien.

De transactie bedraagt een miljard gulden en betekent vier jaar werk voor enkele honderden werknemers. Premier Van Agt heeft echter verklaard dat zijn regering niet in staat is van haar gegeven woord terug te komen.

Het besluit van Peking lijkt overigens praktisch niet veel te veranderen aan de bezetting van de Chinese ambassade in Den Haag. De Chinese ambassadrice, mevrouw Ding Xuesong, immers verblijft al geruime tijd niet in Den Haag. Ze vertrok naar Peking toen premier Van Agt eind oktober vorig jaar een officieel bezoek aan China bracht, het eerste van een Nederlandse premier aan de Chinese volksrepubliek. Sindsdien is mevrouw Ding Xuesong niet meer naar Nederland teruggekeerd, mede als gevolg van de moeilijkheden die tussen Den Haag en Peking ontstonden over de duikbootaffaire.

"Het besluit van de Nederlandse regering vormt een ernstige daad van inmenging in de binnenlandse aangelegenheden van China en betekent een inbreuk op de soevereiniteit van dat land, in strijd met de grondslagen neergelegd in het communiqué van 1972 inzake de diplomatieke betrekkingen tussen China en Nederland (het niveau van ambassades)", aldus de nota van de Chinese regering.

"Om de soevereiniteit van de staat en de nationale waardigheid van China te bewaren en de grondregels van de internationale betrekkingen te behouden, heeft de Chinese regering besloten haar ambassadeur in het koninkrijk der Nederlanden terug te roepen en vraagt zij de Nederlandse regering haar ambassadeur in de volksrepubliek China terug te roepen", aldus de tekst.

Voor de normalisering van de betrekkingen in 1972 waren China en Nederland over en weer in hun hoofdsteden vertegenwoordigd door zaakgelastigden.

De Chinese regering heeft de Nederlandse regering ervan beschuldigd "geheel" verantwoordelijk te zijn voor de slechte betrekkingen tussen beide landen.

De Chinese regering is vanmening dat de algemeen aanvaarde regels van de internationale betrekkingen zich verzetten tegen het leveren van wapens door een land aan plaatselijke autoriteiten van een ander land die voor gebruik tegen de centrale regering bestemd zijn.

Op het ministerie van Buitenlandse Zaken in Den Haag wilde men nog niet onmiddellijk op het nieuws uit Peking reageren. Volgens een woordvoerder is de tekst van de Chinese nota nog niet binnen en heeft men de inhoud ervan dus nog niet kunnen bestuderen. De woordvoerder wees erop dat het ministerie niet reageert op persberichten.

WILLEMSTAD — Aan de Paranaweg te Marchena staat al ongeveer drie jaar een wals van de Dienst Openbare Werken onaangeroerd. In tegenstelling tot personenauto's die om wat voor redenen ergens moeten worden achtergelaten, is er niet geprobeerd om onderdelen van dit apparaat te demonteren.

Maar het moet een ieder die dit ziet wel van het hart dat op deze wijze wordt omgegaan met materiaal van de gemeenschap. Afgezien van het feit natuurlijk dat het allesbehalve bijdraagt aan de verfraaiing van het eiland Curacao.

Sihanoek ziet af van samengaan met Pol Pot

PEKING — Het voormalige Cambodjaanse staatshoofd prins Norodom Sihanoek heeft vandaag bekendgemaakt dat hij zijn plan voor de vorming van een verenigd Cambodjaans verzetsfront tegen Vietnam heeft moeten laten varen. Dit heeft hij in een telegram uit zijn verblijfplaats, de Noordkoreaanse hoofdstad Pyongyang, aan het Britse persbureau Reuter in Peking laten weten.

In het telegram zei Sihanoek dat hij het plan opgaf wegens het verzet van vele Cambodjaanse ballingen in Frankrijk tegen samenwerking met de Rode Khmer-guerrillastrijdkrachten van Pol Pot. Sinahoek verklaarde zich nog wel steeds bereid leiders van de Rode Khmer te ontmoeten om "het probleem van de Cambodjaanse bevrijding samen te onderzoeken".

Eerder deze maand verklaarde Sinahoek zich bereid een verenigd front tegen de door Vietnam gesteunde regering in Phnom Penh te leiden nadat "vrienden in Thailand, de Verenigde Staten en Cambodja" druk op hem uitoefenden. Daarvoor verklaarde Sinahoek herhaaldelijk nooit met de Rode Khmer van Pol Pot te willen samenwerken omdat tijdens het bewind van Pol Pot honderdduizenden Cambodjanen het leven lieten. Hij betitelde Pol Pot als "erger dan Hitler".

In het telegram beschuldigde Sinahoek de volgelingen in Frankrijk van zijn politieke rivaal, ex-premier Son Sann, ervan het plan voor een verenigd front met de Rode Khmer te saboteren. Son Sann is leider van de veel kleinere nationalistische guerrillabeweging, de Vrije Khmer. Sinahoek kondigde aan dat hij wel leiders van de Rode Khmer die van 1975 tot 1979 in Phnom Penh aan het bewind was, volgende maand zou ontmoeten in Pyongyang en over acht maanden in Frankrijk.

Burgers in kabinet Bolivia opgenomen

LA PAZ, BOLIVIA — **President Luis Garcia Meza van Bolivia heeft gisteren zijn kabinet gewijzigd en er burgers in opgenomen.**

Generaal Garcia noemde de wijziging deel van de institutionalisering van het bewind dat tot stand is gekomen na de militaire staatsgreep van 17 juli van het vorig jaar.

De nieuwe ministers zijn Mario Rolon Anaya op Buitenlandse Zaken; kolonel Celso Torrelio op Binnenlandse Zaken; Jorge Tamayo Ramos op Financien; kolonel Raul Canido op Arbeid; generaal Armando Escobar Uri op Onderwijs en Cultuur; Jose Villarroel op Volksgezondheid; kolonel Jorge Salazar, zonder portefeuille, toegevoegd aan het kabinet van de president; en Roberto Klinski op Integratie.

Ex-gijzelaar eist smartegeld van Iran

WASHINGTON — Een 27-jarige onderofficier van de Amerikaanse marine, John McKeel, verlangt van de Iraanse regering een smartegeld van vijf miljoen dollar omdat hij 444 dagen in Iran gegijzeld is. De eis is ingediend bij een rechtbank in Los Angeles, zo wordt in de Amerikaanse pers gemeld.

President Duarte niet naar Bonn

SAN SALVADOR — **President van El Salvador, Napoleon Duarte, gaat volgende week niet naar West-Duitsland, zo heeft een woordvoerder van zijn persdienst vandaag verklaard. Volgens eerdere berichten zou Duarte de komende week na het wereldcongres van christendemocraten in Brussel te hebben bijgewoond doorreizen naar de bondsrepubliek. Daar zou hij een gesprek hebben met de leider van het Democratisch Revolutionair Front, Guillermo Manuel Ungo. "President Duarte heeft geen enkele plannen voor een dergelijke reis", aldus woordvoerder Antonio Diaz, die echter niet zei waarom Duarte niet naar Bonn gaat.** West-Duitsland had een ontmoeting tussen Duarte en Ungo voorgesteld om een dialoog op gang te brengen teneinde via onderhandelingen een oplossing te vinden voor het conflict in El Salvador. De twee zijn vertegenwoordigers van de belangrijke politieke partijen in hun land. Beiden stonden in 1972 kandidaat bij de presidentsverkiezingen.

Deze week:

Zuivering in Spanje in militaire legerleiding

Moskou ontkent hulp aan linkse guerrillas

MADRID — **Na de mislukte staatsgreep in Spanje zijn er drie hoge officieren gearresteerd en is een vierde uit zijn functie ontheven. Dit heeft het ministerie van Defensie meegedeeld.** De P.V. stafchef van het leger, generaal Alfonso Armada, die woensdag uit zijn functie ontheven was, is in arrest gesteld. Hij zou de initiatiefnemer zijn geweest van een coup die hem aan het hoofd had moeten stellen van een militaire junta. De bevelhebber van de in de buurt van Madrid gelegerde tankdivisie Brunete, kolonel Jose Ignacio San Martin, die na de bezetting van het parlement door luitenant-kolonel Tejero de strategische punten van de hoofdstad had moeten beheersen, is in zijn huis onder arrest gesteld.

Een van de oud-commandanten van deze divisie, divisie-generaal Luis Torres-Rojas, militair gouverneur van Coruña, Galicie, is door de militaire autoriteiten gearresteerd. Generaal Torres-Rojas, oud-adjudant van de reeds eerder gearresteerde generaal Milans del Bosch (Valencia), bevond zich tijdens de poging tot staatsgreep in Madrid. Tenslotte is generaal Jose Leon Pizarro, commandant van de Maestrazgo-1-divisie, die gestationeerd is in Valencia, van zijn functie ontheven. Volgens een officiele publikatie is divisie-generaal Miguel Fontenla benoemd tot stafchef van het leger. Jose Leon Pizarro wordt opgevolgd door divisie-generaal Domingo Bello.

Andere benoemingen zijn: divisie-generaal Luis Saenz wordt militair gouverneur van Barcelona, generaal Rafael Allende Salazar wordt commandant van de bergdivisie Urgel-4 en militair gouverneur van Lerida, Catalonie, en brigade-generaal Rafael Delgado wordt militair gouverneur van El Ferrol, Galicie. Politieke waarnemers toonden zich verrasd over de **arrestaties. Zij hadden een "bevriezing" van de arrestaties verwacht om een nieuwe rebellie te vermijden.** Koning Juan Carlos, die opperbevelhebber van de strijdkrachten is, waarschuwde de politieke partijen na de mislukking van de coup dat de stemming bij de militairen bijzonder gevoelig was. Veroordeling van de actie van de opstandelingen zou niet mogen leiden tot een demonstratie tegen de strijdkrachten of veiligheidstroepen.

VS vervalsingen over El Salvador verweten

PARIJS — **Linkse guerrillastrijders in El Salvador hebben gisteren de Verenigde Staten ervan beschuldigd, dat zij documenten hebben vervalst waaruit zou blijken dat de Sovjet-Unie en andere communistische landen de opstandelingen in El Salvador van wapens voorzien.**

De vertegenwoordiger van het Democratische Revolutionaire Front (FDR) in Frankrijk, Roberto Armijo, verklaarde in Parijs dat de VS deze vervalste papieren gebruiken om de weg te effenen voor een militaire interventie in zijn land.

Volgens hem zijn de meeste wapens waarmee de guerrillastrijders proberen de regerende junta omver te werpen, in kampementen in het oerwoud van El Salvador gemaakt. Voorts werden uit de VS afkomstige wapens die op regeringstroepen waren buitgemaakt, gebruikt, als ook wapens die op de internationale wapenmarkt zijn gekocht. "Wij hebben onze arsenalen in tien jaar opgebouwd, zodat we nu deze militaire en politieke strijd tegen de tirannie kunnen voeren", aldus Armijo.

Het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken publiceerde maandag een reeks documenten waaruit zou blijken dat de guerrillastrijders in El Salvador zijn opgeleid op Cuba en bewapend door communistische landen, met de steun van de Sovjet-Unie. Een hoge functionaris in Moskou bestreed woensdag de Amerikaanse beschuldiging.

Paus in Alaska op weg naar Rome

ANCHORAGE — Na een oponthoud van vier uur in de Amerikaanse staat Alaska is paus Johannes Paulus II de terugreis naar Rome begonnen. Alaska was het laatste station op zijn Azie-reis, die 12 dagen heeft geduurd.

Bij een temperatuur onder nul heeft de paus in het park van Anchorage, de hoofdstad van Alaska, onder de blote hemel een mis opgedragen; daar waren 40.000 mensen bij aanwezig, onder wie zich veel niet-katholieken moeten hebben bevonden aangezien het aantal katholieken op Alaska niet zo groot is.

Toen de paus op de luchthaven van Alaska arriveerde en zich op weg begaf naar de plaatselijke kathedraal en het park, waren de besneeuwde straten omzoomd met duizenden mensen. Tijdens de mis zei de paus tegen zijn duizendkoppig gehoor: „Hier in Alaska, dat zo rijk gezegend is met de schoonheden van de natuur, zo ruw en toch zo groots, ervaren wij de tegenwoordigheid van de goddelijke geest in de verscheidenheid van de schepping".

Johannes Paulus is de eerste paus die twee keer voet op Amerikaanse bodem heeft gezet. De minister van Arbeid, Raymond Donovan, was ter verwelkoming aanwezig, om de paus een boodschap van president Reagan te overhandigen.

Toen de paus op Alaska aankwam, had hij er 32.990 kilometer op zitten.

Thatcher wil westerse vloot in Golf Perzie

WASHINGTON — **Premier Margaret Thatcher van Groot-Brittannie heeft gisteren in Washington verklaard, dat zij van mening is dat haar land en Frankrijk samen met de Verenigde Staten een permanente vlooteenheid moeten vormen die de westerse belangen in het gebied rond de Perzische Golf moet verdedigen.**

De vorming van zo'n eenheid kan geen zaak zijn van de NAVO, maar dat mag niet betekenen dat bepaalde NAVO-landen wel actief zullen zijn in de Perzische Golf. Thatcher zei dit op een persconferentie aan het einde van de eerste dag van haar besprekingen met de nieuwe Amerikaanse president, Ronald Reagan.

Tegenover de journalisten zei de Britse premier verder nogmaals dat de voorstellen die de Russische president Brezjnjev op het 26e partijcongres in Moskou heeft gedaan met betrekking tot de oost-westbetrekkingen „zeer nauwkeurige bestudering" verdienen. Over een mogelijk initiatief van de EG-landen ten aanzien van het Midden-Oostenprobleem zei Thatcher dat het niet in de bedoeling ligt om het Amerikaanse beleid in dezen te doorkruisen.

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n
Curaçao N.A.
Postbus 577
Giro 440.000
Bankrek. nr. 874.825-10
Maduro & Curiel's Bank N.V.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen):
672000
Directrice: Mayra van der Dijs.
Redactie-raad:
Goretti Salsbach,
Frans Heiligers en
Mayra van der Dijs.
Overige leden Redaktie:
Oswald Chatlein, Toon van Dongen, Bernadette Baroud, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse).
Advertentie-afdeling (acquisitie): Viola Bernardus, Ingrid de Maayer, Ivar de Crasto.
ADVERTENTIE-AFDELING:
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag
7.30 - 16.30 uur en
Zaterdag 7.30 - 10.00 uur.
Alle advertenties voor de volgende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 3 uur binnen zijn.

ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30 - 16.30 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alléén zoekertjes die op maandag en donderdag vóór 12 uur binnen zijn kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE (ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110, Postbox 323, Oranjestad.
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot, Marieta Dijkhoff.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, J.A. Abrahambld z/n, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Vance James,
tel.: 2283 - 3050 kantoor; 3072 huis.

SABA:
Correspondent: Vernol Hassell.
tel.: 2258.

ST. EUSTATIUS:
Correspondent: Jan Smid, tel.: 2321.

DEN HAAG:
Correspondent: Jan Schinkelshoek, Wingerd 540, Waddinxveen,
tel.: 01828-7432.

DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (ook abonnementen):
Curaçao,
Distrtco n.v.
tel.: 36300, 37788, 37789.
Aruba, Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire: Entrejol 153-A, tel.: 4222.

Losse nummers 45 cent.
Abonnementen op Antillen tien gulden per maand.
(Bovenwinden elf gulden per maand).
Buiten Antillen (Nederland): NAfl. 59,40 per maand (luchtpost) of NAfl. 22,00 per maand (zeepost), jaarlijks vooruit te betalen.

AGENDA CURAÇAO

WEEKEINDEDIENST
Eilandsgeneeskundigen
28 febr. 1981 vanaf 08.00 uur t/m 1 maart 1981 om 18.00 uur: Stads- en 2de distrikt Oost: dokter J. Rauchbaar, Landhuis Rust en Vrede, Sta. Rosaweg 34, tel.: 35849; spreekuren: 10.00-11.00/16.00-17.00 uur.
27 febr. 1981 vanaf 18.00 uur t/m 1 maart 1981 om 22.00 uur:
Stads- en 2de distrikt West: dokter F. da Costa Gomez, spreekkamer boven Botica Popular, aan de Madurostraat, tel.: 613822; spreekuur zaterdag: 08.00-12.00 uur en zondag van 17.00-18.00 uur; spoedgevallen, tel.: 674126; pageboy: 027-917.
27 febr. 1981 vanaf 18.00 uur t/m 1 maart 1981 om 22.00 uur
Derde distrikt (Banda Abao): dokter B. Schellens, spreekkamer Barber, tel.: 641658; spoedgevallen, tel.: 641784.

★★★

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag gesloten; zuster Van der Loo neemt waar van 06.00-07.00 uur op tel.: 53746; de wacht heeft zuster Maarsden, tel.: 614607 of 43647; ook te bereiken op pageboy 027-585 of via zuster v/d Loo, tel.: 53746.

KLEUTERBUREAU: maandag van 14.00-16.00 uur volgens afspraak.

TANDHEELKUNDIGE KLINIEK: woensdagmiddag van 14.00-16.00 uur gelegenheid voor behandeling.

BOTICA BANDABAO geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur zaterdag gesloten.

BOTICA'S (nachtdienst) Otrabanda: Cormoto, tel.: 23241; Punda: Cerrito, tel.: 35084.

★★★

BIOSCOPEN

DRIVE-IN
19.15 en 21.15 uur *Heroes* (action, Engels, boven 18 jaar, fl 3,50); 24.00 uur *Psycology of love* (sexpict., Engels, boven 18 jaar, fl 3,50).

CINELANDIA
19.15 en 21.15 uur *Super cop* (act. pict., Engels, boven 18 jaar, fl. 2,50 en fl. 3,50); 24.00 uur *Strongest karate* (chinese pict., Engels, boven 18 jaar, fl. 2,50 en fl. 3,50).

TEMPEL
19.00 en 21.00 uur *Sergeant Pepper* (musical, alle leeft., Engels. fl 5,-).

GOLDEN DRIVE IN
19.00 en 21.00 uur *Suicide cult* (horror, Engels, boven 18 jaar, fl5,-)

CINE TRUCK
Hedenavond te Divi Divi Jeugdcentrum en morgenavond te Buurtcentrum Janwé.

TELECURACAO: 16.30 Lone Ranger; 17.00 Kultuur en opvoeding; 17.45 Klub Telepret; 18.00 Harvey Cartoons; 18.15 Les di gymnastiek; 18.30 Telenovela: Los ricos tambien lloran; 19.15 Deporte Tele-8; 19.30 Actualidad;20.00 Noticiero Tele-8; 20.20 VIS-nieuws; 20.30 tales of the unexpected;21.00 Centennial; 22.00 Show di Job;23.00 The Big Movie; 24.30 Sluiting.

DIVERSEN
CENTRO PRO ARTE
20.30 uur voorstelling Henk Elsink.

CARNAVAL
20.00-24.00 uur Tumba Festival voor de dikken - SUBT stadion.

ZATERDAG

CARNAVAL
15.00-17.00 uur optocht Banda Abao (route: Hoffi Abao - Veld Barber).

DIVERSEN
OPENBARE BIBLIOTHEEK EN LEESZAAL
Centrale Bibliotheek (Van Walbeeckplein 13)(Afd. volwassenen): dinsdag, woensdag en vrijdag open van 10.00-12.00 uur; maandag, woensdag en vrijdag van 14.00-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-18.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur. De studiezaal is op maandag en donderdag ook open van 10.00-12.00 uur.
JEUGDBIBLIOTHEEK (Conscientiesteeg, Plaza Brion): maandag en donderdag open van 14.00-18.00 uur; dinsdag woensdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-18.00 uur en zaterdag van 09.00-12.00 uur.

DE TEMPEL: Voorstelling (Images of Curacao) om 10.00 uur, 11.00 uur en 12.00 uur.

TENTOONSTELLINGEN CURACAOS MUSEUM: openingstijden: 10.00-12.00/14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand) (momenteel tekeningen van Louise de Haseth).

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.
BON. MUSEUM: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur; zaterdag van 09.00-13.00 uur.

Radio-museum RNWO na afspraak tel.: 8472.

POSTSLUITING: (maandag t/m vrijdag) aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK: dagelijks van 08.00-12.00/15.00-18.00 uur; woensdag van 08.00-21.00 uur; zaterdags gesloten.

SERVICE CLUBS:
Kiwanis: woensdagavond hotel Bonaire om 19.30 uur;
Lions: 2e vrijdag van de maand Hotel Bonaire.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk: dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30 uur en 19.00 uur.
Coromotokerk Antriol: dagelijks 19.30 uur; zondag: 09.00 uur en 18.00 uur.
Ludovicuskerk Rincon dagelijks ook zondag 19.30 uur.

PROTESTANTSE KERK (**zondag**)
Kralendijk: 09.30 uur; Rincon: 08.00 uur.

TOERISTENSCHIP (**zaterdag**): 07.30-17.00 uur Volendam-Bonaire Trading.

CARNAVAL (**zaterdag**): 15.00 uur optocht Rincon.

Damdoorbraak bij Westpunt ontkend

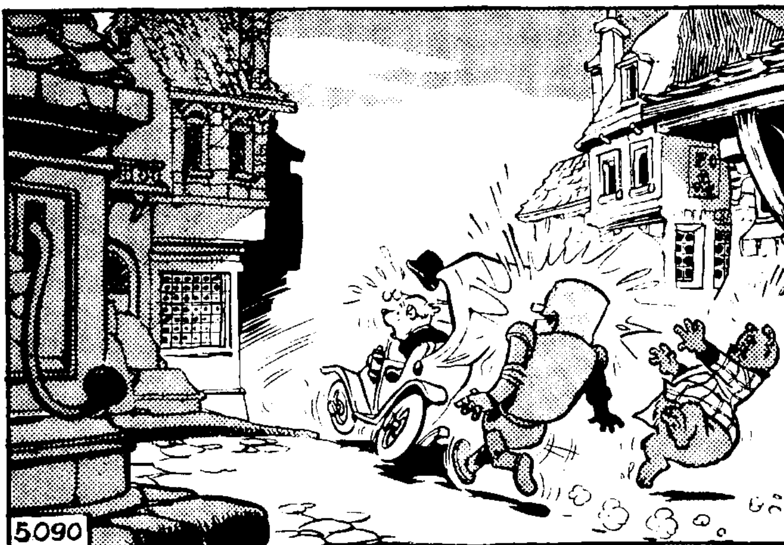
WILLEMSTAD — Door de ongewoon zware regenval op maandag 23 februari 1981, werd in verschillende woonhuizen in Westpunt ernstige wateroverlast ondervonden. Volgens sommige publiciteits-media zou deze wateroverlast te wijten zijn aan het doorbreken van een dam. Van overheidszijde wijst men er met nadruk dat in het stroomgebied waarin het dorp Westpunt ligt geen enkele dam is doorgebroken. De overlopen van de dammen in het gebied hebben wel naar behoren gefunctioneerd, waardoor (voor het oog van een leek) misschien de indruk gewekt kan zijn van een damdoorbraak. Op ongeveer anderhalve km. oostelijk van Westpunt (in een ander stroomgebied) is echter wel een dam doorgebroken. Na het breken van de dam is dit water echter, onder en over de weg naar Westpunt, via Boca Cortelein naar de zee gelopen zonder verder enige schade aan te richten. Aldus een overheidscommuniqué van donderdag 26 februari.

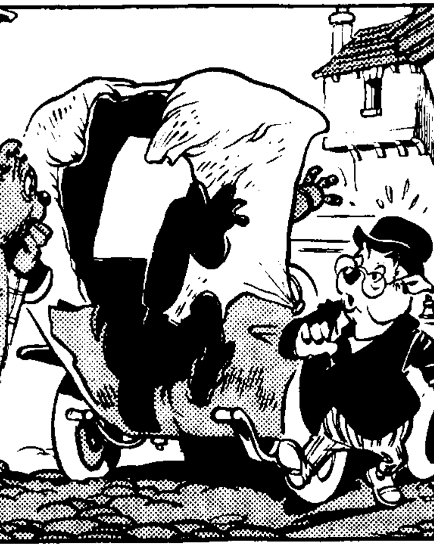
Onderzoek naar lood in bloed

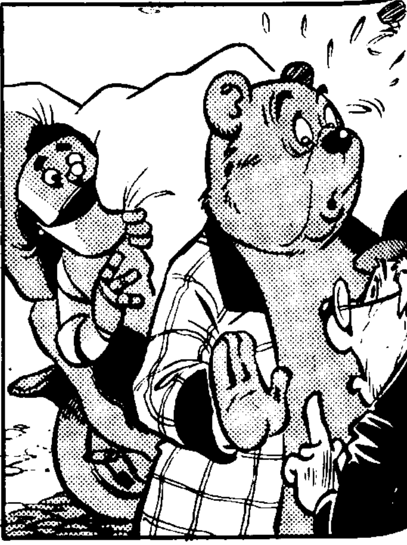
DEN HAAG — In de EEG-landen zal voor de tweede maal een onderzoek worden verricht naar lood in bloed. Het gaat erom vast te stellen hoeveel lood de mens uit het milieu opneemt. Het eerste onderzoek werd in het voorjaar van 1979 gehouden. Minister Ginjaar van Volksgezondheid en Milieuhygiene heeft Rotterdam, Den Haag, Zoetermeer, Arnhem en Schoonhoven en de regio IJmond gevraagd aan dit onderzoek deel te nemen.

Bij het vorige onderzoek werden in Nederland 700 merendeels oudere mensen uit negen gemeenten onderzocht op het loodgehalte in het bloed. Het loodgehalte bleef toen binnen de daarvoor gestelde grens. In oude stadscentra werd iets meer lood aangetroffen dan elders. Naar de oorzaak daarvan werd geen onderzoek gedaan. Dat gaat dit keer wel gebeuren. Er zullen 700 kleuters wor-

Heer Bommel en de Grootdoener

5090 - Door de duw reed de dienstauto snel achteruit heuvelafwaarts. De heer Dorknoper trachtte zo goed mogelijk bij te sturen maar een scherpe bocht bemoeilijkte zijn werk. Nu wilde het geval, dat juist op dat moment heer Bommel en de robot de hoek naderden. Ze waren op weg naar de stad om daar belangrijk werk te gaan doen en stapten stevig voort toen plotseling de oude automobiel in het gezicht kwam. "Ho! Stop!" riep heer Ollie nog; maar het was reeds te laat. Zijn stalen metgezel werd dreunend tegen de tors getroffen en verdween met krakende en scheurende geluiden in het inwendige van het voertuig. "Gelukkig," mompelde de heer Dorknoper uitgeput. "Ik sta tenminste stil." Hij liet zich op de grond glijden en haastte zich naar de achterkant. "Ik ben verbaasd," zei heer Bommel. "Is dit een manier van rijden? Foei, dit had ik van u nooit gedacht! Die arme robot zou zich lelijk bezeerd kunnen hebben, als hij gevoel gehad had, wilt u dáár eens even bij stil staan?" "Het is mijn s-schuld niet," stamelde de ambtenaar eerste klasse. "Ik ben door werkers aangevallen, omdat ik ze op hun werk wees. Dat is tegenwoordig héél gevaarlijk. Maar deze weg had eergisteren klaar moeten zijn; dat zeggen mijn voorschriften. Wat moet ik dan doen?" Nu stak de robot zijn hoofd om het kapje van de auto en mengde zich in het gesprek. "Dit is verbazend rijden," galmde hij. Foei. Bah. Arme, lieve robot heeft zich ontzettend pijn gedaan; als hij...." "Stil!" riep heer Ollie wreveling uit. "Schei uit met die onzin-praat. Ik weet iets veel beters."

Het weer

WILLEMSTAD — Weersverwachting geldig tot morgenmiddag 12.00 uur: Licht tot half bewolkt en geen neerslag van betekenis. Vrij krachtige oostelijke wind.

Weeroverzicht: De storing in de intertropische convergentie-zone die de afgelopen dagen ons weer beinvloedde, is in zuidelijke richting weggetrokken en niet meer van betekenis voor het weer op de Benedenwindse eilanden. Voor de komende 24 uur wordt er weinig verandering in het huidige weerbeeld verwacht.

LTS-leraren onzeker over werkgever

Landsbemiddelaar door Simabo ingeschakeld

KRALENDIJK — Tijdens een donderdagmiddag gehouden persconferentie door de Simabo in het bijzijn van de leerkrachten van de LTS is gesteld, dat buiten alle problemen waarmee men reeds geconfronteerd is, nu een ander probleem is gerezen, namelijk wie eigenlijk de werkgever is van de leerkrachten van de LTS. Het blijkt, aldus de voorzitter van de Simabo, dat het Schoolbestuur geen maatregelen kan nemen tegen de adjunct-directeur De Wit, omdat deze in dienst zou zijn van het Bestuurscollege.

Volgens de Simabo is men daarna gaan uitzoeken hoe deze zaken eigenlijk liggen en daarbij is gebleken, aldus de voorzitter van de Simabo, dat men nu eigenlijk verwikkeld is geraakt in een politieke strijd. Men stelt van vakbondszijde, dat er in feite een schijnstichting is opgericht toen de Scholengemeenschap werd samengesteld. Deze stichting werd uitsluitend in het leven geroepen om ontwikkelingsgelden binnen te halen, zogenaamd voor de LTS, maar in werkelijkheid voor de Scholengemeenschap Bonaire (SGB) waar de LTS helemaal geen deel van uit maakt. Er bestaat dan ook, aldus één van de leerkrachten, de heer Kamp, helaas geen enkel papier waarop staat dat de LTS ooit is samengegaan met de rest van de SGB. Enerzijds schijnen de leerkrachten benoemd te zijn bij de overheid, anderzijds bij de SGB. Een onduidelijkheid die de rechtspositie van de leerkrachten van de LTS (en dus ook van de huishoudschool - RED) onzeker maakt.

Donderdag ontvingen de leerkrachten hun maandelijkse salaris. De leerkrachten die echter actie hadden gevoerd om hun eisen kracht bij te zetten, kwamen tot de ontdekking, dat het salaris van de maand februari behoorlijk gekort was. Het schoolbestuur had de dagen van actie niet uitbetaald. Dit ging over een bedrag in de orde van grootte van 11.300 gulden. De voorzitter van de Simabo stelde, dat ondanks het feit dat de Simabo telkens wilde vergaderen en de deur op een kier liet om tot een oplossing te komen,, het schoolbestuur duidelijk een harde lijn wilde volgen. Daarbij, aldus voorzitter Willem van de Simabo, hebben de leerkrachten wel actie gevoerd, maar helemaal niet gestaakt.

De voorzitter van het schoolbestuur verwees de leerkrachten echter naar gedeputeerde Angela, die volgens de Simabo niets afwist van de opdracht tot het inhouden van een gedeelte van het salaris en tot de heer P.B.Cicilia hoofd Onderwijszaken, die volgens de Simabo stelt dat het BC helemaal geen bevoegdheid heeft om salarisgelden in te houden.

LANDSBEMIDDELAAR

In dit complex van ondoorzichtige situaties heeft de vakbond gemeend beter aan minister Van Eysden te verzoeken de landsbemiddelaar te laten bemiddelen. Dinsdag na carnaval zal er dus een vergadering belegd worden tussen landsbemiddelaar en Simabo en landsbemiddelaar en stichtingsbestuur, waarbij ongetwijfeld de klacht van de leerkrachten naar voren zal komen, dat het de secretaris van het schoolbestuur is, die iedere keer wanneer de zaken vrijwel afgerond waren, roet in het eten gooide. De secretaris van het Schoolbestuur, S.Salomons, was ook degene die de overeenkomst tussen Simabo en schoolbestuur in eerste instantie weigerde te ondertekenen, omdat hij zich niet akkoord verklaarde met de inhoud die niet geheel volgens de waarheid was.

COMMISSIE

In de laatstgehouden vergadering met het schoolbestuur, aldus de Simabo, was ook de commissie van onderzoek ter sprake gekomen. De door de Simabo voorgestelde commissie zou nagaan in hoeverre de heer De Wit faalde op het gebied van schoolorganisatorische en pedagogisch-didactische kwaliteiten, in zijn financieel beleid en in zijn functie als adj. directeur met betrekking to de algemene directie, zijn mede adjunct-directeuren, zijn waarnemend adj. directeur, zijn leerkrachten, zijn leerlingen en tenslotte de ouders van zijn leerlingen. Tot zover de persconferentie van de Simabo in het bijzijn van alle leerkrachten van de LTS, wel of niet geintregeerd onderdeel van de SGB.

Zangbundel bedacht

KRALENDIJK — In de loop van de komende maand zal er een nieuwe zangbundel van de muziekpedagoog Rudy Bedacht worden uitgegeven. De zangbundel is getiteld De jeugd zingt en is speciaal voor Bonaire, waar Bedacht in dienst is van het Cultureel Centrum Bonaire, geschreven. De bundel omvat een dertigtal liedjes.

Volgens de heer Bedacht is er een grote behoefte aan een dergelijke methode, want tijdens zijn bezoeken aan de basisscholen heeft hij wel kunnen constateren, dat er geen leidraad bestaat om op een pedagogisch en didaktische manier zanglessen te geven, die tevens aan de moderne eisen voldoen.

Rudy Bedacht zal de leerkrachten en de leerlingen die met de bundel gaan werken, begeleiden, terwijl het ook in de bedoeling ligt, om de leerkrachten van basisscholen enige bijscholingslessen te geven in muziek- en zangonderricht. De bundel zal de eerste eigen Bonaireaanse productie zijn en behalve de dertig door Bedacht gecomponeerde liedjes, wordt er ook een cursus gitaarspelen in behandeld om zodoende de leerkracht enige eenvoudige grepen te leren. Uit betrouwbare bron heeft de Amigoe vernomen, dat Rudy Bedacht in geval er overeenstemming bereikt kan worden tussen CCB en de stichting RK Schoolbestuur, op de basisscholen zanglessen zal geven.

In verkeer 4 gewonden

WILLEMSTAD — In het Curacaose verkeer vielen er donderdag vier gewonden. De politie handelde negen ongevallen af. De direct aangerichte materiële schade bedroeg ruim tien mille.

Rond kwart over drie deed zich een aanrijding voor op de kruising Mirla Plateweg-Welatinaweg als gevolg van het feit, dat een der chauffeurs een te korte bocht maakte. De aangereden auto reed een twintigjarige voetgangster aan. Deze werd naar het ziekenhuis overgebracht evenals de bestuurder die de aanrijding veroorzaakte. De voetgangster is opgenomen. De blikschade bedroeg 1700 gulden.

Om kwart over zes werd op de Piet Heinstraat een wielrijder die geen voorrang verleende door een personenauto aangereden. De wielrijder liep wat schaafwonden op en moest in de polikliniek behandeld worden.

Op de Pater Euwensweg tenslotte kwamen ter hoogte van het benzinestation rond kwart voor tien twee personenauto's met elkaar in aanrijding, omdat er geen voorrang werd verleend. De bestuurder die dit op zijn geweten had bleek onder invloed te verkeren van sterke drank. Eén der bestuurders raakte licht gewond. De blikschade bedroeg drie mille.

Kogelvrije jas voor rechters

ROME — De leden van de rechterlijke macht in Italie, veelal doelwit van stadsguerrilleros, worden binnenkort voorzien van regenjassen en aktetassen die tegen kogels bestand zijn, berichtte gisteren het ministerie van Justitie in Rome.

De bekendmaking is in de rechterlijke milieus in Italie met instemming begroet. Reeds zouden er rechters zijn die bij de kleermaker zijn geweest om zich de maat te laten nemen. De kogelvrije aktetas kan dienen als schild ter bescherming van het hoofd.

KRALENDIJK — Woensdagmiddag installeerde het ingenieursbureau Promac de verbinding tussen de waterleiding en de waterfabriek. De overdracht van het geheel geschiedde door de heer G. van de Heuvel aan gedeputeerde Jules Angela, die het Bestuurscollege van Bonaire vertegenwoordigde. De beide pompen die geinstalleerd zijn, zullen het water van de waterfabriek naar een hooggelegen tank op Rincon pompen, waardoor men daar ook verzekerd is van water. Volgens het ingenieursbureau zal slechts één van de pompen functioneren, terwijl de andere als reserve zal worden gebruikt. Dit project dateert al vanaf het jaar 1976, maar diverse problemen voorkwamen de realisatie van dit project. Bij de overdracht waren onder meer aanwezig de heer G. van de Heuvel (geheel links), Cai Marsera en Caito Martis van de afdeling Waterdistributie, ged. Angela en geheel rechts de heer G.Bochove.

TOERISTENBUREAU VRAAGT NAAR BESCHIKBARE KAMERS

KRALENDIJK — Het Toeristenbureau probeert momenteel inzicht te krijgen hoeveel kamers er buiten de hotels mogelijk verhuurd kunnen worden aan toeristen. Bij verschillende gelegenheden, maar vooral de laatste tijd, blijkt het telkens dat de hotels volledig bezet zijn, terwijl er toch nog een groot aantal toeristen een kamer zoekt. Het Toeristenbureau wil nu een lijst gaan aanleggen van personen die een kamer disponibel hebben en die bereid zijn een dergelijke kamer in noodzakelijke gevallen te verhuren. Degenen die geinteresseerd zijn, kunnen in contact treden met de heer Wichi de Palm op het Toeristenbureau.

Nadat een overzicht is gemaakt van het aantal beschikbare kamers, zal het ongetwijfeld veel gemakkelijker worden om de toeristen die Bonaire bezoeken en niet in de hotels terecht kunnen, toch aan een slaapplaats te helpen. Het Toeristenbureau attendeert vooral ook op de jaarlijkse problemen met hotels en kamers tijdens de Regatta.

De drukste maanden op Bonaire blijken onveranderd juli en december te zijn, gevolgd door maart en augustus. Over 1979 bijvoorbeeld noteerden de vier grote hotels van het eiland: Hotel Bonaire, Hotel Flamingo Beach, Aqua Habitat en Hotel Rocheline in juli een totaal van 2085 gasten en het jaar daarvoor 2484, terwijl in december respectievelijk 1860 en 2642 gasten genoteerd werden. Er waren wel meer toeristen op het eiland, maar de pensions en andere onderkomens zijn daar niet bijgeteld.

Lustrumfeest Marialegioen

KRALENDIJK — In verband met het vierde lustrum van het Maria Legioen zullen er gedurende de dagen 4, 5 en 6 maart godsdienstige bijeenkomsten worden gehouden te Rincon. Dit triduüm is een voorbereiding op zaterdag 7 maart, wanneer het Maria Legioen van Bonaire haar 20-jarig bestaan viert.

CULTURELE CENTRA STRIJDEN OM MONOPOLIE

Voortbestaan Sticusa niet zeker

Regering niet achter meerjarenplan Socurna

WILLEMSTAD — De culturele centra op de Antillen zijn een gezamenlijke strijd begonnen voor herovering van hun monopoliepositie op cultureel gebied. Die strijd wordt des te urgenter nu blijkt dat, te oordelen naar de krasse taal van minister V.d. Stee, de Sticusa, oprichter en peetvader van de centra, wellicht geen lang leven beschoren is. Een in de haast opgezet meerjarenplan werd de afgelopen week door de centra gepresenteerd aan Sticusa als een "veelomvattend" beleidsplan voor sociale en culturele aktiviteiten op de Antillen, uit naam van de Socurna, de Sociaal Culturele Raad van de Antillen. De minister van cultuur mr. L. Navarro heeft zich echter in een brief gedistantieerd van dat meerjarenplan. "Wat zij daar allemaal brouwen is hun zaak" zei hij aan de Amigoe.

De culturele centra die door de Sticusa werden opgericht om culturele aktiviteiten op de Antillen te kanaliseren, konden zich ook een soort monopolitie-positie verwerven op cultureel gebied vanwege het uitblijven van culturele aktiviteiten en beleidsplannen van de centrale en eilandelijke overheden. Die centra vielen echter vanwege hun beleid, in ongenade bij diverse groepen Antillianen. Door het eilandgebied Curacao werd dan ook een afdeling Cultuur opgericht die zoals toen werd uitgedrukt "agressiever moest werken dan het passieve cultureel centrum". Ook op centraal niveau werden steeds meer aktiviteiten ontplooid op cultureel gebied terwijl op kort termijn een cultuur beleidsnota gereed moet zijn. Al die bedrijvigheid kon niet worden genegeerd door de Stichting Culturele Samenwerking, Sticusa, die steeds meer buiten de centra om, en derhalve tot hun grote ergernis, rechtstreeks ging afhandelen met cultuurinstellingen van de Antilliaanse overheden.

ADVIESORGAAN

Op aandringen van de Sticusa werd enkele jaren terug het plan opgevat om een sociaal culturele raad van de Nederlandse Antillen op te richten waarin naast de culturele centra van de zes eilanden, ook alle overheden en particuliere sociale en culturele organisaties vertegenwoordigd zouden zijn. De Socurna werd opgericht als adviesorgaan op sociaal-cultureel gebied maar wist te bewerkstelligen dat de culturele centra verreweg de meerderheid van het bestuur uitmaakte.

Vanwege de meerderheidsrepresentatie van de culturele centra hadden de bestuurscolleges moeite met de benoeming van vertegenwoordigers in de Socurna. De centrale regering wees daarop vier vertegenwoordigers aan van elk eilandgebied.

Omdat het aanvankelijk de bedoeling was alle Sticusa-hulp via de Socurna te kanaliseren ten behoeve van de culturele ontwikkeling op de Antillen, was het spoedig duidelijk dat de culturele centra niet overheerst wilden worden door de overheden. Niet alleen werd een dagelijks bestuur gevormd van Socurna slechts bestaande uit vertegenwoordigers van de centra, maar tevens vonden besprekingen plaats waarvoor de overheidsvertegenwoordigers niet werden uitgenodigd. Enkele weken geleden werd door de centra uit naam van de Socurna, een meerjarenplan opgesteld op sociaal-cultureel gebied. Het is niet bekend met welke organisaties is gesproken, terwijl ook de diverse overheden niet zijn gehoord over hun beleidsplannen. Zoals bekend kondigde minister Navarro enige tijd geleden een cultuurbeleidsnota aan die binnenkort gereed moet zijn.

MEERJARENPLAN

Vermoed wordt dat de centra hun eigen meerjarenplan voor de Antillen hebben opgesteld en die de vorige week hebben gepresenteerd aan de Sticusa als een meerjarenplan van de Socurna, daarmee suggererend dat alle betrokkenen accoord zijn met het plan.

Daar is echter niets van waar. Minister Navarro gaf de drie centra-voorzitters vlak voor hun reis naar Nederland een brief mee waarin hij zich distantieert van dat meerjarenplan omdat de centrale regering noch diens vertegenwoordiger op de hoogte zijn gesteld van die plannen. Aan de Amigoe verklaarde hij niets tegen particulier initiatief te hebben maar dat moet passen in het overheidsbeleid. De overheid wil dan ook niets te maken hebben met dat meerjarenplan, waarin zij niet gekend is.

De "Socurna"-delegatie stuurde daarop vanuit Nederland een verontwaardigde telex naar de bewindsman, waarover het laatste woord nog lang niet is gezegd.

Voor de minister staat de deur nog op een kier en kan nog via een gesprek aan de culturele centra duidelijk worden gemaakt dat de Socurna ten dienste moet staan van de overheden en niet omgekeerd. Dat zal ook duidelijk worden gemaakt aan de Sticusa en aan de Nederlandse overheid. Zoals bekend heeft minister V.d. Stee, belast met Antilliaanse zaken, bij meerdere gelegenheden onomwonden verklaard dat de Sticusa opgeheven moet worden en dat ontwikkelingsgeld voor culturele aangelegenheden voortaan moet lopen via de CRM.

In ambtelijke kringen wordt nu al gesuggereerd om uit de Socurna te stappen.

OVERLEG

Uit een vandaag uitgegeven communique blijkt dat de culturele centra met de Sticusa toch hebben gesproken uit naam van Socurna en het meerjarenplan als zodanig hebben gepresenteerd. "Aanvulling, uitwerking en uitvoering van het plan zal in nauw overleg met de Antilliaanse overheden dienen te geschieden, meldt het communique dat verder stelt dat na terugkeer op elk van de eilanden intensief overleg met de bestuurscolleges en andere organisaties noodzakelijk zal zijn.

Verder wordt in het communique gemeld dat de Sticusa heeft toegezegd het meerjarenplan te bestuderen en met de Socurna verder te overleggen. De Sticusa zal verder het plan voorleggen aan de (Nederlandse) minister voor Antilliaanse zaken "teneinde in overleg met de bewindsman na te gaan welke wijze dit plan kan functioneren in het kader van de tussen Nederland en de Antillen te treffen afspraken voor de toekomstige ontwikkeling van de Antillen". Met de Sticusa is tenslotte ook besproken de rol van de Socurna in het kader van een nieuwe structurering van het cultureel leven van de Antillen.

WILLEMSTAD — De Portugese president generaal Ramalho Eanes heeft begin deze maand een bezoek gebracht aan de Curacaose stand op de toeristenbeurs Meditour 1981 die van 3 tot 8 februari in Lissabon werd gehouden. In de Curacaose stand waren aanwezig de heren Hugo Libier en Rozier namens het Curacaose Toeristenbureau.

Curacao was het enige Antilliaanse eiland op de Meditour. Waarnemend hoofd Toeristenbureau Raefelito Hato nam er deel aan een seminar die werd georganiseerd over marketing in toerisme. Ongeveer tweehonderdduizend mensen hebben de Meditour bezocht.

Rechttrekken mogelijk tot mei

Setel onderzoekt overname telefoons

WILLEMSTAD — De Curacaose telefoondienst Setel begint dinsdag een onderzoek in verband met het feit, dat veel telefoonaansluitingen niet op naam staan van degenen die er gebruik van maken. Dit is het gevolg van het feit, dat mensen die een telefoon hebben en die gaan verhuizen geen verzoek indienen de aansluiting ongedaan te maken, zodat de aansluiting ter beschikking blijft van degenen die in het huis komen wonen. Dit is geen correcte handelwijze, zo vindt Setel. De ervaring leert, zo wordt er meteen met zelfkennis aan toegevoegd, dat veel mensen bang zijn om officieel de aansluiting, welke men zo heeft overgenomen, aan te vragen, omdat men bang is dat men de aanlsuiting kwijt raakt doordat er bv gebrek aan telefoonaansluitingen is. Zo gaat een dergelijke telefoon van de een of de ander over zonder dat de Setel er weet van heeft.

Dit heeft onder meer als gevolg dat de administratie niet bijgewerkt raakt. De aansluiting blijft maar op naam van de eigenlijke abonnee staan met alle hoofdpijn vandien, wanneer blijkt dat er op diens naam een grote schuld staat, waarvan de opvolgers geen weet hebben. Maar ook is er een gevolg van dat in het telefoonboek jaarlijks talrijke namen voorkomen van mensen die geen abonnee meer zijn.

Het Setel-onderzoek begint dus dinsdag 3 maart. Betrokkenen krijgen tot 1 mei kans schriftelijk de overschrijving van de aansluiting op hun naam aan te vragen, zonder dat zij enig risico lopen tenzij dan het feit, dat men eventueel achterstallige rekeningen die op naam van de oorspronkelijke abonnee staan zal moeten voldoen en verder zal men de normale aansluitingskosten moeten betalen. Dient men voor 1 mei een dergelijk verzoek niet in, dan loopt men de kans zijn aansluiting te verspelen en komt men op de gewone wachtlijst te staan voor een nieuwe aansluiting. Tot zover een mededeling van Setel.

WILLEMSTAD — Aan de School voor Slechthorende en Dove Kinderen vond afgelopen woensdag de overhandiging plaats van een komplete versterkingsapparatuur voor een klas van elf kinderen. De heer F. Goedmakers, directeur van Latra inc, heeft tesamen met een groep zakenrelaties 20.000 gulden ingezameld voor dit project. Er was extra geld waarmee een aantal individuele gehoordapparaten kon worden gekocht. De leverancier Philips Antillana gaf ook nog eens een flinke korting.

Gelijkertijd stelde de Lions Club Curacao twee airco's ter beschikking om het lokaal met deze nieuwe apparaten stofvrij te houden. Het Eilandgebied nam op zich de lokalen extra te beveiligen tegen eventuele pogingen tot diefstal.

Diensten in VPG-en Gereformeerde kerk met carnaval

WILLEMSTAD — In verband met de carnavalsviering is het schema van kerkdiensten in de kerken van de Verenigde protestantse gemeente (VPG) en de Gereformeerde kerk aangepast. In de Fortkerk en de Gereformeerde kerk vervallen de ochtenddiensten. In de Fortkerk en de Ebenezer church vervallen ook de avonddiensten. Een gezamenlijke ochtenddienst van VPG en Gereformeerde kerk is zondagmorgen in de Emmakerk om half tien. In de Ebenezer church is er zondagmorgen om kwart over tien wel een dienst en in de Tamarijn om half tien.

Inspecteur Rasmijn aan het hoofd

Politie start afdeling voor misdaad-preventie

WILLEMSTAD — In de nieuwbouw van de verkeerspolitie te Rio Canario zal binnenkort een afdeling misdaad Preventie worden geihstalleerd. Aan het hoofd van deze afdeling is de heer Rasmijn benoemd.

De afdeling heeft tot taak, in samenwerking met het publiek zoveel mogelijk misdaden te voorkomen. De politie vreest dat er aanstaande zondag vooral veel inbraken zullen zijn. Tijdens een persconferentie, gistermiddag op de verkeersafdeling van de politie, gaf de heer Rasmijn vooral aanwijzigingen om inbraken te voorkomen tijdens de grote optocht voor carnaval. Het publiek werd aangeraden geld, juwelen en andere kostbaarheden bij kennissen die thuis blijven onder te brengen en ze in ieder geval niet in huis achter te laten of mee te nemen. Bovendien zou iedereen er goed aan doen de serienummers van hun elektronische apparaten op te nemen. De politie weet dan meteen wat er precies gestolen is.

"Over deze serienummers zal binnenkort een uitgebreide voorlichtingscampagne worden gehouden", aldus de heer Rasmijn, die ook de winkeleigenaars wilde verzoeken om uit hun midden een bewakingsdient in te stellen en geen kostbare voorwerpen in hun etalages te plaatsen. Men wil op deze manier zoveel mogelijk werk uit handen van de politie nemen, opdat deze zich volledig op de optocht kan concentreren. In geval van onraad kan men zich altijd met de politie in verbinding stellen op telefoonnummer 44444.

Tijdens de kinderoptocht van dit jaar werden er minder inbraakgevallen geregistreerd dan vorig jaar. De politie denkt dat dit te danken is aan het feit dat er extra-patrouilles waren ingesteld en dat vele mensen afgelopen zondag thuis bleven.

Laksheid bewaking St Maartens vliegveld

Woedende passagiers bezetten ALM-toestel

PHILIPSBURG/WILLEMSTAD — Boze passagiers, die ondanks hun okay-ticket niet mee konden op een vlucht van de ALM naar Aruba, hebben het betrokken DC-toestel op het platform van de Juliana Airport op St. Maarten bezet. Volgens officiele ALM-zijde hebben de autoriteiten op het St Maartense vliegveld geweigerd in te grijpen.

Op de Juliana Luchthaven van St Maarten ontstond de nodige verwarring toen enkele passagiers niet meekonden op een vlucht van de Antilliaanse Luchtvaart Maatschappij vanwege overboekingen. Onder hen waren ook enkele muzikanten die voor de carnavalsdagen op Aruba moesten zijn. Ruim vantevoren hadden zij hun plaats gereserveerd en het reisbiljet was bevestigd. Uit protest gingen zij toch de baan op naar het vliegtuig. Ze belemmerden het vertrek van het vliegtuig. Met twee uur vertraging vertrok het ALM-toestel.

In het toestel zat ook gezaghebber Max Pandt, het plaatselijk hoofd van politie, die uiteindelijk de politie liet aanrukken om de baan vrij te krijgen voor vertrek van het vliegtuig.

NO SHOWS

ALM-onderdirecteur dr. Valdemar Marcha zei vanmorgen het feit van de overboekingen zeker te betreuren. Hij lichtte toe dat in het afgelopen jaar 1980 alleen al 98.000 "no shows" zijn geweest bij de ALM. Dat zijn plaatsen die wel gereserveerd zijn geweest en bevestigd, maar waarvoor niemand komt opdagen. Meer dan eens komt het voor dat passagiers op het laatste moment niet verschijnen, soms boeken ze op meer vluchten en maatschappijen tegelijk, wat veel open plaatsen in het toestel tot gevolg heeft op alle routes. Om het verlies daarvan wat te compenseren worden daarom meer mensen geboekt. Dit loopt meestal goed af maar dit keer zat het fout.

GECHARTERD

De ALM heeft de verantwoordelijkheid hiervoor dan ook op zich genomen. Daarom ook werd met zeven passagiers een vergelijk getroffen. Van de dochtermaatschappij Winair werd een Twinotter gecharterd die dezelfde dag nog deze zeven mensen naar Aruba en Curacao overvloog. De volgende dag keerde de Twinotter naar St Maarten terug. Hiermee heeft de ALM getracht zijn gemaakte fout goed te maken.

Maar erger nog dan de overboeking en in geen verhouding daarmee vindt de ALM-directie het dat het mogelijk is dat boze toeristen niets wordt in de weg gelegd op een internationaal vliegveld om een vliegtuig uit protest te bezetten. Dat opent de mogelijkheden voor tal van andere acties tegen vliegtuigen die dalen en landen op de Juliana luchthaven.

Zonder instap-kaart konden die passagiers zo dichtbij het toestel komen dat ze er in hun woede schade aan hadden kunnen toebrengen. Veelal komt pas naderhand zo'n beschadiging aan het licht. Dat kan rampzalige gevolgen hebben.

ZWARE STRAF

Op de meeste vliegvelden is het op de eerste plaats onmogelijk om tot 100 meter bij een toestel te komen. En als dat op de een of andere manier toch lukt, dan staat er dikwijls een zware straf op deze overtreding, die is ingesteld in het belang van de luchtverkeersveiligheid.

Maar de autoriteiten op St Maarten zouden zich volgens dr Marcha van hun slechte zijde hebben getoond. Ondanks herhaalde verzoeken van de ALM om de passagiers te verwijderen, weigerden de bewakers van het vliegveld - die eerder al de passagiers zonder instapkaarten hadden doorgelaten - dit te doen. Zelfs de politie weigerde in eerste instantie op te treden. Dankzij overredingskracht van eigen ALM-personeel kon het vertrek van het vliegtuig met 110 passagiers aan boord doorgaan. Deze laksheid van de St Maartense veiligheidsambtenaren moet volgens hem evenzeer aan de kaak worden gesteld.

VADER EN ZOON MISHANDELD

WILLEMSTAD — Een vijfjarige zoon en zijn 42-jarige vader zijn donderdagavond in het ziekenhuis opgenomen als gevolg van een mishandeling, gepleegd door hun buurman H.F. Tussen de vader en de buurman was er verschil van mening hetgeen escaleerde in een ruzie. De zoon zat bij de vader op zijn schoot toen F. zich kennelijk zo opwond over een en ander dat hij een kapmes voor de dag haalde en daarmee de vader en zijn zoontje verwondingen toebracht. De vader raakte gewond aan arm en hoofd en moest meteen geopereerd worden, de zoon werd ter observatie in het ziekenhuis opgeneomn. F. is aangehouden en ingesloten. Dit gebeurde te West Ronde Klip.

Leerlingen overstroomde scholen blijven thuis

WILLEMSTAD — Op verschillende scholen zijn klaslokalen onder water gelopen, waardoor de kinderen thuis moesten blijven. Van deze scholen is de BLO te Barber, de Alablanca-school er het ergste aan toe.

Tijdens zijn bezoek aan Bandabou eerder deze week heeft gedeputeerde ing Willie Franco ook hier toestand opgenomen. De Reinigingsdienst zou met de schoonmaak van de school, waarvan de speelplaats geheel met modder is bedekt, worden belast. Volgens het hoofd van de school was tot gistermiddag nog niets aan de schoonmaakwerkzaamheden begonnen, waardoor de kinderen nog steeds niet naar school kunnen.

Door een gebroken telefoonkabel bij de Reinigingsdienst konden we vanmorgen niet in kontakt treden met deze instantie.

Bii de overige scholen, het Albertuscollege, de Christina kleuterschool en de Kennedyschool zijn de kinderen alleen dinsdag en woensdag niet naar school geweest. Vandaag zullen alle kinderen vanzelfsprekend weer aanwezig zijn. De meeste scholen vieren vandaag hun carnavalsfeest en het zou zonde zijn hun (veelal dure) creaties niet te vertonen.

Geheimzinnige Caracas-reis van V/d Stee

Eén van de merkwaardigste reizen die een Nederlandse minister de laatste tijd naar het buitenland heeft gemaakt, is het bezoek van minister Van der Stee in januari aan Venezuela. Officieel heette het een "vriendschapsbezoek" van christen-democraat Van der Stee aan de christen-democratische machthebbers in Caracas, de hoofdstad van dit machtige olieland in Zuid-Amerika.

Nederlandse ministers hebben meer dan eens bezoek gebracht aan de Venezolaanse hoofdstad wat vragen opriep op de Antilliaanse eilanden die vrij dicht onder de Venezolaanse kust liggen. Enkele jaren geleden was dat het geval met een geheimzinnig bezoek aan Caracas van oud-minister Norbert Schmelzer van Buitenlandse zaken. Verleden maand verklaarde minister Van der Stee tijdens zijn verblijf op Curacao een dag heen en terug te vliegen naar Caracas om er collega christen-democratische politici te spreken. Maar over het besproken in Caracas werd niets vrijgegeven totdat tijdens de Ronde Tafel Conferentie uit de doeken werd gedaan dat in elk geval de defensie-belangen van de Antillen er aan de orde zijn gekomen. Amigoe-correspondent Jan Schinkelshoek vond aanleiding hier een wat uitgebreider artikel aan te wijden in de Haagsche Courant.

Het Nederlandse ochtendblad De Volkskrant meldt vanmorgen dat Koningin Beatrix van zins is om officiële bezoeken af te leggen aan de buurlanden Venezuela en Colombia. De bedoeling van dit koninklijk bezoek zou zijn om de regeringen van beide landen ervan te overtuigen dat Nederland zich niet zal terugtrekken uit de Antillen en dus op langere termijn zal blijven bijdragen aan de rust in dat deel van het Caribisch gebied. Het aanvankelijk geplande bezoek van de Venezolaanse president Luis Herrera Campins aan de Benedenwindse eilanden kan ook al niet los gezien worden van de ontwikkelingen op staatkundig gebied.

Waarschijnlijk zou niemand iets achter dit christen-democratische onderonsje hebben gezocht, ware het niet dat deze minister niet alleen de Nederlandse schatkist beheert, maar ook de zaken tussen Nederland en de Antillen behartigt. En Curaçao en Aruba, de hoofdeilanden van de Antillen, liggen op schootsafstand van Venezuela.

Het tijdstip van het bezoek aan Venezuela kan ook evenmin toevallig zijn: aan de vooravond van een Ronde Tafel Conferentie waarop beslissingen vallen over de staatkundige toekomst van de Antillen. Minister Van der Stee deed Caracas aan tijdens zijn verblijf in Willemstad waar hij de RTC had voorbereid.

MYSTERIEUZER

Het wordt nog mysterieuzer. Nauwelijks terug in het vaderland, lichtte de minister achter gesloten deuren uitvoerig de Kamer-commissie voor de Antillen in. Iedereen deed na afloop heel geheimzinnig.

Wat ligt meer voor de hand dan dat minister Van der Stee met de Venezolaanse autoriteiten heeft gesproken over de staatkundige toekomst van wat Caracas maar al te vaak ziet als de "Waddeneilanden" van Venezuela?

Het is een publiek geheim in Den Haag en Willemstad dat de regering in Caracas met argusogen de ontwikkelingen op de Antillen volgt. Curaçao en Aruba vormen een ideale uitvalspoort voor iedere mogendheid die kwaad wil tegen Venezuela, een pistool op de borst van het land. Vanuit de eilanden kunnen de strategische olieroutes afgesneden worden.

Venezuela zal dan ook nooit dulden dat vlak voor z'n kust iets onwelgevallig gebeurt. In diplomatieke geheimtaal heet dit de "geo-politieke gebondenheid" van de Antillen.

Het ergste voor de Antillen is dat Caracas bijna overal de hand van aartsvijand Cuba in vermoedt. Zo is een allesbehalve radicaal man als Don Martina, de minister-president van de Antillen, in Venezuela meer dan eens afgeschilderd als een "handlanger van Fidel Castro".

Een dag na de grote verkiezingsoverwinning van Martina's MAN schreven Venezolaanse kranten: "Twintig minuten vliegen van Caracas begint het communisme al". Het heeft Martina veel moeite gekost om de Venezolanen van hun ongelijk te overtuigen.

WANTROUWEN

Het wantrouwen is wederzijds. De Antillen met name Curaçao, verdenken Venezuela er ernstig van de eilanden in te kapselen, zodra de Nederlanders de hielen hebben gelicht. Vooral de laatste tijd is het op Curaçao een komen en gaan van hoge Venezolanen, die zich gedragen alsof ze een onderhorige provincie bezoeken.

En wie op de Antillen goed om zich heenkijkt, ziet talloze Venezolaanse pogingen de eilanden economisch en cultureel nauwer aan zich te binden. De angst voor Venezuela is misschien wel de voornaamste drijfveer achter het verzet op de Antillen tegen onafhankelijkheid van Nederland.

De betrekkingen tussen Nederland en Venezuela zijn, zoals dat in diplomatieke taal heet, "hartelijk". Dat de Nederlandse driekleur nog altijd op de Antillen wappert, is voor de regering in Caracas een garantie voor stabiliteit op Curaçao en Aruba.

De onafhankelijkheid van de Antillen wordt dan ook met bezorgdheid tegemoet gezien. Een hoge Venezolaan verklaarde kort geleden te vrezen dat een onafhankelijk Curaçao een "broeinest van communisme" zal worden.

INDRUK VERSTERKT

De Ronde Tafel Conferentie in Den Haag over de staatkundige toekomst van de Antillen heeft in Venezuela de indruk versterkt dat Nederland zich snel van het rijksdeel in de West wil ontdoen. Minister Van der Stee is naar Caracas gereisd, zo fluisteren politieke kringen in Den Haag, om de Venezolanen te verzekeren dat dit geenszins de bedoeling is. Nederland heeft er in berust dat de Antillen voorlopig nog een onderdeel van het Koninkrijk der Nederlanden blijven vormen.

De RTC is juist bedoeld — zo begrepen de Venezolaanse autoriteiten tot hun geruststelling van Van der Stee — om Aruba zo ver te krijgen dat het voorlopig deel blijft uitmaken van de Antillen. Het ergste dat Caracas zich ongeveer kan indenken is een onafhankelijk Aruba. Zo'n eilandje alleen kan in Venezolaanse ogen weinig anders worden dan een bron van onrust. Betico Croes, de leider van de Arubaanse afscheidingsbeweging MEP, heet in Venezuela een "oproerkraaier".

BONDGENOOT

In Caracas vond minister Van der Stee een trouwe bondgenoot. Ook Nederland wil dat de zes Antilliaanse eilanden bij elkaar blijven. Immers, slechts samen zijn de Antillen sterk genoeg om op de duur de onafhankelijkheid aan te kunnen. En onafhankelijkheid, hoe ver weg ook, is nog altijd het einddoel van de Nederlandse Antillen-politiek.

Vandaar dat de Ronde Tafel Conferentie in Den Haag vooral in het teken stond van de Nederlandse pogingen om Aruba op één of andere manier binnen de Antillen te houden.

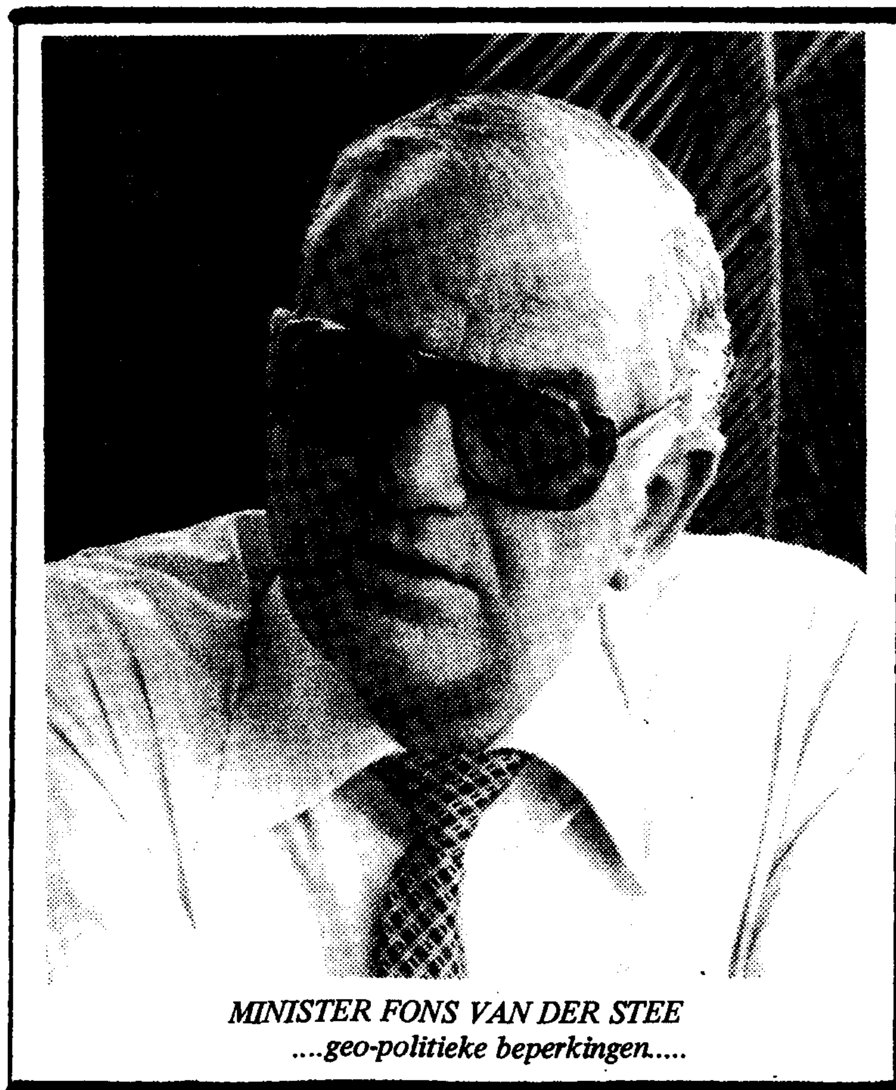
Het is niet toevallig, zeggen politieke kringen in Den Haag, dat Van der Stee deze week op de Antillen-conferentie met name de Arubaanse delegatie meer dan eens uitdrukkelijk gewezen heeft op de "geo-politieke factoren". Vrij vertaald: jullie moeten heel goed beseffen dat onafhankelijkheid weinig anders betekent dan afhankelijkheid van een machtig buurland als Venezuela.

KLEM

Betico Croes heeft die "geo-politieke beperking" ook haarscherp in de gaten. Daarom hamert hij er telkens op dat het onafhankelijke Aruba speciale banden met Nederland wil blijven onderhouden. Croes wil van Nederland garanties voor de defensie, de buitenlandse betrekkingen en de hoogste rechtspraak. Dat is een "politieke verzekeringspolis" voor Aruba.

Dat Aruba vanwege de Venezolaanse "dreiging" aangewezen is op Nederland, geeft minister Van der Stee extra mogelijkheden om het weerspannige eiland in toom te houden. Hij aarzelde niet er op de Ronde Tafel Conferentie gebruik van te maken. De boodschap van de minister voor Aruba was: voorlopig deel blijven uitmaken van de Antillen òf de steun van Nederland verliezen.

Betico Croes probeert nog te redden wat er te redden valt. Maar zijn tragiek is dat hij klem zit tussen Nederland en Venezuela.

MINISTER FONS VAN DER STEE
....geo-politieke beperkingen.....

Ingezonden

S.S. Stump

DE AMIGOE, DE krant die nog altijd dezelfde vlag voert als tijdens de periode dat zij Evangelisch werd begeleid, heeft tenminste een redacteur plus de verantwoordelijke hoofdredacteur die het presteren op de voorpagina van de Amigoe van donderdag 19 februari, het binnenvaren van de USS Stump te begeleiden met een tekst die elke weldenkende burger moet ergeren: "Toen enkele weken geleden een met radar uitgerust Russisch schip de haven van Curaçao aandeed, werden daarover meteen vragen gesteld. Het bezoek van Amerikaanse oorlogsschepen aan Curaçao moet echter, zo heet dat, gezien worden in het kader van de NAVO-samenwerking tussen Nederland en de Verenigde Staten".

Het is benauwd te ervaren dat employe's van een Amigoe, wiens voorganger vroeger tegen revolutie, het Evangelie stelden, nu dat Evangelie gebruiken om revolutionaire machten in de kaart te spelen. Duizenden mensen die op vlotten hun Vaderland ontvluchten dankzij de linkse of rechtse dictatuur, spoelen, als ze al niet verdronken of verhongerd zijn, in de "vrije wereld" aan. Diezelfde vrije wereld waartoe u en ik behoren, neemt deze mensen op en zet geen mensen achter tralies of in een gekkenhuis, omdat ze alleen maar verzoeken te mogen emigreren.

Als u, scribenten van een "krant" als de Amigoe, denken dat het in de Oosteuropese staten met Rusland als aanvoerder zoveel beter is, waarom emigreert u niet daarheen. U zult uzelf na een jaar niet meer herkennen en op uw blote knieen terugvluchten (als dat nog zou kunnen) naar Dushi Korsow, Aruba of naar een van de andere eilanden! In ieder geval weten we nu wat we van u mogen verwachten als de zaak ooit op scherp komt te staan. Ik hoop echter van harte dat u voor die tijd zult leren begrijpen dat u "toen" het gevaar niet tijdig heeft ingezien! U weet nu niet hoe goed u het heeft en waaraan u dat te danken heeft.

H.W. TOF HOFLAND
(Een grutter met op dit stuk voldoende ervaring!)

NASCHRIFT REDACTIE: Op onnavolgbare wijze legt u op deze manier uw engheid van denken in het belang van uw persoonlijke en zakelijke belangen bloot. U levert slechts wat u graag had gezien dat de Amigoe had geschreven onder de foto van een Amerikaans oorlogsschip. Maar nergens in dat bijschrift wordt ook maar gesuggereerd dat het leven in de zogenaamde oostblok-landen beter is dan elders. Het is dus een interpretatie die geheel en al voor uw reke[...] laten; sterker nog waar wij [...] van distancieren.

Wat wij als een verant[...]delijk nieuwsmedium wel [...]beren is om niet de ene [...] heel negatief af te schild[...] en tegen beter weten de [...] zijde op te hemelen. Met [...] kans om vaker dit soort [...]wijten en uitnodigingen [...] een twijfelachtige eer als van u om de oren geslinge[...] krijgen, gaan wij toch [...] met onze taak als inform[...]medium ten behoeve van [...] realistisch en evenwich[...] denkproces in deze geme[...]schap.

Caribische Federatie

OVER DE OOK op Cur[...] bestaande ideeen omtrent [...] Caribische federatie staat [...] berichten over de "Ronde T[...] Conferentie" niets. Dat is [...]mer; een Caribische fede[...] zou, denk ik, veel economis[...] en politieke problemen op[...]sen. Is het niet mogelijk, [...]gaande van Carifta, iets in [...] richting van zo'n Caribis[...] federatie te verwezenlijken? [...] misschien juist NIET uitg[...]de van Carifta?

Waar het, dunkt mij, in [...] Caribisch gebied in de ee[...] plaats om gaat is: voldoe[...] voedsel en droog onder[...] voor iedereen. Daar zijn alle[...] landbouwmachines en werk[...]gen voor de productie v[...] bouwmaterialen voor nodig [...] niet te vergeten: schone lu[...] en schoon water. Is dat [...] Caribisch verband verwe[...]lijkbaar?

Is het mogelijk tot afspra[...] te komen over iets als [...] ruimtelijk ordeningsplan v[...] het Caribisch gebied? (m[...] groenten, vee, zout, sui[...] etc., hout, stenen, benzine, [...]pier etc.). Een en ander [...] alle eilanden van het ge[...] economische onafhankelijkh[...] kunnen bezorgen, d.w.z. [...] voorziening wat betreft de [...]gelijks meest benodigde [...]gen.

Politiek gesproken zou [...] ook een oplossing zijn voor [...]berichte Arubaans-Curaça[...] controverse: een geme[...]schappelijke kas zou imm[...] op een geografisch centraal [...] land komen te staan, d.w[...] bijv. de Dominicaanse Rep[...]bliek of Haiti, beheerd door [...]gevaardigden van alle eil[...]den. Is deze, op Curaçao a[...]getroffen idee niet in een j[...] of 10 te verwezenlijken?

A.C.M. VAN ROSSU[...]
(Hilversu[...]

Geen open hous in Ascencion

WILLEMSTAD — Wegens onvoorziene omstandigheden [...] er zondag 1 maart geen ope[...] house in het Marine-vorming[...]centrum Landhuis Ascencion.

Remitido

E kos ta trek kaminda nos pueblo ke

TA SUMAMENTE stranjo, ku ora V/d Stee, a duna komo motibu, ku no por posponé e 2do konferensha di mesa rondó, pasobra mester tené coute que coute promé ku elekshon di Hulanda, ningun parlamentario di Korsow, no a lanta i mustra V/d Stee, parlamentariamente, pero decidido, ku Korsow i su pueblo no tin nada di haber ku elekshon di Hulanda, komo kondishon pa tene un reunion den kwa lo disidí riba su futuro. Mi ta kere ku Boneiru i e otro islanan, salvo Aruba, tambe ta kompartí e opinion aki.

Nos parlamentarionan mester a puntra Van der Stee, pe splika ta kon ta e sistema relámpago, pa informa un pueblo ku jen di problema, parcialmente kreá pa Hulanda, ku desempleo, i ku ta konsistí di diferente gruponan etnico i di tur nivel, ku ainda nunka no a hanja ningun sorto di informacion riba e materia aki, den un par di luna, pa despwes bai pura pura bai tuma un desishon riba su futuro. Kon ta hasi esaki? Hasiendo un referendum? Informa kwantu tempu ta tuma pa nan organisá e senso, ku recientemente nan a kaba di tene. Informa tambe, kwantu tempu ta tuma pa kompilá, e resultado di e senso aki. Sigur no den un par di luna.

Awor Van der Stee a duna bedenktijd te 15 maart. Segun mí, nos parlamentarionan no tin mester di bedenktijd, pasobra no tin nada di bedenk. Bisa Van der Stee ku pueblo di Korsow, i mi ta kere ku ni esun di Boneiru i Isla riba tampoko, no ta aksepta su ultimatum. Lagé hasi uso di su autoridad numa komo gobierno di reino i pone su fecha. Mientrastantu nos no ta debidamente kla informá, nos no ta bai e segundo konferensha di mesa rondo i nos lo bisé sorry Van der Stee, wij doen niet mee. Si e ké, e bai sinta na mesa redonda na Aruba, ku Betico Croes dia 15 juni 1981, i e duna Aruba su independensia riba dia 16 juni 1981. Betico a priminti su pueblo i Aruba tin derecho riba esaki.

Loke Van der Stee ke hasi ku nos tur, ta: Para kantu di laman grandi, e mes ekipá ku zwemgordel, boei, harpoen, su amigunan ku salbabida i kabuya, i nos sunú sin nada. Su amigunan ta grita hip hooi, i e ta tene nos man bula na awa. Si Aruba ke bula kuné, den e forma aki, ta Aruba su derecho di autodeterminashon.

Nos, prome ku nos bula, i esaki ta nos pleno derecho, nos ke sá:

1. kon hundu e laman ta, i si e kos ta trek; 2. ki sorto di piská ta biba eiden, si ta solamente tribón i piranja; 3. Nos ke averiguá, kon eventualmente nos por defende nos kurpa, kontra di e piskánan aki.

I nos lo buska un zwemgordel, meskos ku V/d Stee pero ku propeller, pa nos no drief bai kaminda e kos ta trek, sino KAMINDA NOS PUEBLO KE.

OSWIN C. BEHILIA.

Ingezonden

Trieste RTC-realiteiten

VROEGER WAS DE wereld verdeeld in een aantal landen die hun eigen vorm van samenleving hadden, onder anderen de hoogstaande kulturen van China en de Inca's en de Azteken in Midden- en Zuid-Amerika. De ontdekkingsreizen van de middeleeuwen die vanuit Spanje, Portugal, Engeland en Holland ondernomen werden, brachten een einde aan het vrij grote isolement van tal van landen. Men stichtte op uitgebreide schaal Europese nederzettingen welke op den duur een grote invloed op de omgeving kregen. De industriele revolutie had gronden nodig die de volledige beheersing van bepaalde streken met zich mee bracht. Door onderlinge afspraken van de koloniale mogendheden werden vaak vrij willekeurige landgrenzen getrokken waardoor bepaalde volkeren of stammen in een staatkundige éénheid terecht kwamen. De Nederlandse Antillen vormen een duidelijk voorbeeld hiervan en het is ook als een keiharde realiteit te voorschijn gekomen tijdens de RTC in Den Haag. Deze eilanden zullen ongetwijfeld onder druk van Nederland (en anderen) als een staatkundige éénheid nog gehouden kunnen worden.

Maar het staat als een paal boven water dat de verschillen zo groot en diep zijn dat ze zeker niet in een te overzien tijdperk overbrugd kunnen worden. Toch wil Nederland (door eigen belang) deze volkeren (stammen) ,,surtout" bij elkaar houden en over een relatief kort periode haar verantwoording jegens hen beeindigen. Evenals bij de inname schijnt men nu ook bij het uittoten van deze eilanden helemaal geen rekening te willen houden met het volk of eiland zelf. Maar ja, tegen de tijd dat deze eilanden net als een bom tot zelfvernietiging barst zal er al zoveel tijd verstreken zijn dat niemand Nederland ervoor verantwoording zal noemen. En toch zullen wij Nederland blijven aanschouwen als een zeer ontwikkeld land die voor de rechten van de mens vecht.

VICTOR ORMAN
(Aruba).

Prioriteit voor Surinamers, Turken en Marokkanen

Rotterdam wil serieuse aanpak van migrantenvoorlichting

WILLEMSTAD — Er is werk voor twee journalisten wat betreft voorlichting aan en over migranten in Rotterdam. Het grootste probleem op voorlichtingsgebied vormt de geringe beschikbare mankracht. Zo staat te lezen in een rapport over deze materie, dat onlangs aan de Rotterdamse overheid is aangeboden. Volgens het rapport zal een serieuze aanpak van de voorlichtingstaak dit jaar 184 mille gaan kosten.

De voorlichting waarover het hier gaat, heeft betrekking op alle migranten, Surinamers en Antillianen bv, maar ook de Marokkanen en Turken enz. In deze kringen is daarom ook gezocht naar voorlichtingsmensen. Een Antilliaan was één der sollicitanten maar bij de uiteindelijke selectie uit een zeer kleine groep viel hij uit de mand, omdat het aantal Turken en Marokkanen nu eenmaal aanmerkelijk hoger ligt dan het aantal Antillianen. Toch wordt naar de Antillianen, maar dan steeds samen genoemd met Surinamers gewezen in het rapport. Uit de bijlagen blijkt bv dat aan 32 instellingen en organisaties hun mening gevraagd is over het rapport en deze materie. Eén der instellingen was de stichting Welzijnsbevordering Antillianen. (SWA). SWA was een der zestien instellingen welke niets van zich lieten horen.

Evenals in de rest van Nederland is het aantal migranten in Rotterdam in de voorbije jaren flink gegroeid. Op een bevolking van 579 duizend inwoners zijn er nu ruim vijftigduizend buitenlanders (ongeveer 9 procent) verdeeld over negentig nationaliteiten. Hieronder bevonden zich 36 duizend mensen uit de landen rond de Middellandse Zee. In 1971 woonden er 679 duizend mensen in Rotterdam, van wie 22 duizend buitenlanders (ongeveer 3%). De grootste groep migranten in Rotterdam zijn de Surinamers (19 duizend). Volgens de raming zullen er in 1987 in Rotterdam rond de 512 tot 530 duizend mensen wonen, van wie 17 procent van niet-Nederlandse afkomst is, van wie 28 duizend mensen uit Surinaamse of Antilliaanse herkomst.

Vastgesteld wordt dat migranten - voorlichting "een uiterst moeilijke opgave" is. De migranten verschillen sterk in culturele achtergrond, zij zijn om uiteenlopende motieven naar Nederland gekomen, maar verkeren over het algemeen wel in een sociaal-economisch achtergestelde positie. Het voorlichtingsproces zelf is een compleet geheel. Ook is van belang, dat de meeste voorlichtingsactiviteiten ondernomen worden door Nederland. Een apart probleem is dat onder de migranten zich heel wat analfabetenen bevinden en zeer in het bijzonder onder de Turkse en Marokkaanse vrouwen. Het is ook heel moeilijk prioriteit toe te kennen aan enige groepen.

Toch zullen Surinamers, Turken en Marokkanen in de voorlichting voorrang moeten krijgen, aldus het rapport. Uit een onderzoek naar segregatie in Rotterdam, uitgevoerd door de Erasmus universiteit is gebleken dat Surinamers het meeste worden gediscrimineerd.

Van SWA niets gehoord

Bovendien zijn deze drie groepen migranten in Rotterdam numeriek in de meerderheid. Samen vormen zij ongeveer 42 duizend van de 69 duizend migranten. Het rapport mondt uit in een aantal concrete voorstellen. Eén daarvan is de uitgave van een eigen krant voor migranten Rotterdam Post, welke voorlopig vier keer per jaar verschijnt en telkens een bepaald thema behandelt en naast Nederlands in elk geval Turks en Arabisch bevat. De stichting Hulp aan buitenlandse werknemers geeft acht bulletins uit, voor de Joegoslaven, Turken enz. Deze bulletins verschijnen zesmaal per jaar. De gezamenlijke opgave is twaalfduizend exemplaren. Met de afzonderlijke redactie is afgesproken dat de bulletins worden uitgebreid met gemeentelijke berichtgeving.

Het Centraal opbouw-orgaan Surinamers geeft maandelijks het blad Kompe uit in een oplage van vierduizend exemplaren. Voor Antillianen is het mandblad Stiwa van de SWA. Volgens het rapport moet men streven naar één krant welke gedragen wordt door alle professionele Surinaamse welzijnsorganisaties en die een groot publiek moet bereiken. Van overheidszijde zal men in deze zaak een initiërende rol (kunnen) vervullen, aldus het rapport, waarin verder niets meer wor[...] gemeld of men ook met Sti[...] ook bepaalde plannen koeste[...]

Er komt ook een zakboe[...] voor migranten met daar[...] basis-informatie over de voo[...] naamste voorzieningen [...] Rotterdam. Ook zijn [...] rapporteurs van mening, [...] de Regionale omroep ee[...] belangrijke rol kan spelen b[...] de migranten-voorlichting. Men zal moeten nadenken ove[...] een of meer migranten[...]programma's, waarvoor zend[...]tijd zal worden aangevraagd. Ook via de bestaande kranten, radio en tv kan men aa[...] migranten voorlichting doen. In het rapport komen daar[...] naast nog andere mogelijkheden en noodzakelijkheden aan de orde zoals de organisatie van een informatie evenement, het houden van tentoonstellingen enz.

Cursus Criminologie en penologie

WILLEMSTAD — De Antilliaanse universiteit organiseert een speciale cursus Criminolge en penologie voor de juridische faculteit. Studenten kunnen zich alsnog inschrijven voor deze cursus welke gegeven wordt door prof mr C. Kelk en dr M. Moerings, respectievelijk hoogleraar straf (proces) recht en docent Criminologie aan de Utrechtse rijksuniversiteit.

AGENDA ARUBA

LOSSE NUMMERS OP Aruba, dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, Refresqueria La Fama, Piet Soda Fountain.

SAN NICOLAS: Nicolas Store.

HOTELS: De Wit Stores in Aruba Caribbean- en Sheratonhotel, Van Dorp in Americana en Holiday Inn drugstore.

Kantooruren: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21539, 22316, 22950.

Pageboy: 027-774.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays bank.

Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100

ALARMCENTRALE: 115.

***

BIOSCOPEN

BOULEVARD THEATER: 20.30 *Zero to sisty* (14 jr); 24.00 *The story of Joanna* (18 jr).

RIALTO: 20.00 *El bombero atomico* (alle leeft.); 22.30 *Girls with open lips* (18 jr).

DRIVE INN: 20.30 *Eaten alive* (18 jr); 24.00 *Shaolin plot* (18 jr).

PRINCIPAL: 20.30 *Take the money and run* (14 jr); 24.00 *Eric* (18 jr).

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288; Savaneta; tel.: 47020; Dakota: tel.: 24444; San Nicolas: tel.: 45906; tijdens kantooruren: Patiastraat 27.

WACHTPEGELING DOKTOREN: (Oranjestad, Sta Cruz, Paradera en Noord): dokter B.A.R. Heinze, Bachstraat 3, tel.: 24783; (San Nicolas en Savaneta): dokter P. Deeleman, Savaneta 195, via Hospital P'foon 259.

BOTICA'S: Oranjestad: Oduber, tel.: 21780; San Nicolas: San Nicolas, tel.: 45712.

DIVERSEN

FLIGHT INFORMATION CENTER: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

SAC

14.00 uur Carnavalsoptocht San Nicolas (route: LSP, Pastoor Hendrikstraat, Weg Seroe Pretoe, Zeppenfeldstraat, Lagoweg, Bernardostraat, Dr. Schaepmanstraat, Pastoor Hendrikstraat, LSP).

* * *

TELEARUBA: 17.00 Woody Woodpecker; 17.30 Programa especial pa mucha; 18.30 Engelse news; 18.45 Telenovela: Los ricos tambien lloran; 19.30 Cocktail musical; 20.00 Telenoticias; 20.30 Aruba y su independencia; 21.00 Golden 13; 22.00 FTA-Program; 22.15 Sanford & Son; 22.45 Wrestling.

Aanhoudingen in fraudezaak Idefre

ORANJESTAD — In de fraude-zaak bij IDEFRE, waarbij een bedrag van meer dan tienduizend gulden verduisterd werd, hield de recherche twee mannen en een vrouw aan. Het betrof de 56-jarige V.E.M. en de 33-jarige vrouw uit Australie, I.H.S. De overheid had via de algemene en juridische zaken aangifte van verduistering bij de recherche gedaan. De fraude houdt in, declaraties indienen voor gefingeerde artikelen en diensten. Deze fraude-zaak kwam aan het rollen nadat het blad Skol y Comunidat een artikel met foto's van enige kwitanties en een declaratie publiceerde.

Van Gasten in verband met gymnastiekzalen-project:

Verklaring Idefre-directeur volkomen bezijden waarheid

ORANJESTAD — De heer Frans van Gastel reageerde gisteren op verklaringen van Idefre-direkteur, Roy van Putten (zie Amigoe van afgelopen woensdag) over weigering van Van Gastel om het project-dossier "Gymnastiekzalen" aan het Bestuurscollege af te geven. Hij noemde de verklaring van Idefre-direkteur volkomen bezijden de waarheid en iets wat hij wel van Van Putten verwacht.

Dit bevestigt voor mij weer eens de indruk, die ik reeds vanaf het begin van mijn verblijf op Aruba heb, dat alles wat betrekking heeft met mijn bemoeienissen met de lichamelijke opvoeding, sport en recreatie-sport, door hem wordt gekleineerd, genegeerd en in het belachelijke getrokken, aldus Van Gastel.

In zijn reactie brengt Van Gastel naar voren dat het oorspronkelijke project gymnastiekzalen, inhoudende 24 verbouwingen en 10 nieuwe zalen, in feite reeds klaar was in november 1976, 10 maanden na zijn aankomst op Aruba. Vervolgens is het project-dossier in de loop der jaren aan de buitenkant bijna versleten van het op en neer dragen naar de verschillende gedeputeerden, waarbij het echter helaas nooit tot een bespreking is gekomen, en zelfs nooit geopend werd.

In november 1979 - aldus Van Gastel - vroeg de Sportgedeputeerde Remie Zaandam het dossier eindelijk op en hij heeft het een week ter studie gehad en bij teruggave medegedeeld, dat hij er een copie van had gemaakt. In de loop van 1980 kwam het project diverse keren in bespreking in de Sportadviesraad, die er uiteindelijk zijn goedkeuring aan gaf.

De heer Van Gastel stelt verder dat hij op 30 oktober 1980 een verzoek kreeg van het BC om een copie van het project-dossier in te leveren. Daarvóór - aldus Van Gastel - waren in de maanden september/october 1980 reeds op Aruba aanwezig de heren De Haas en Van Trikt van het Curacaose bureau Coplan N.V., om onder andere een project-dossier gymnastiekzalen op te stellen. Men was dus achter de rug van de Adviesraad om reeds aan een ander project bezig. Vanwege dit feit onder andere kwalificeert de heer J. Wever, waarnemend voorzitter van de ASU, de Adviesraad dan ook slechts als een "pronkstuk".

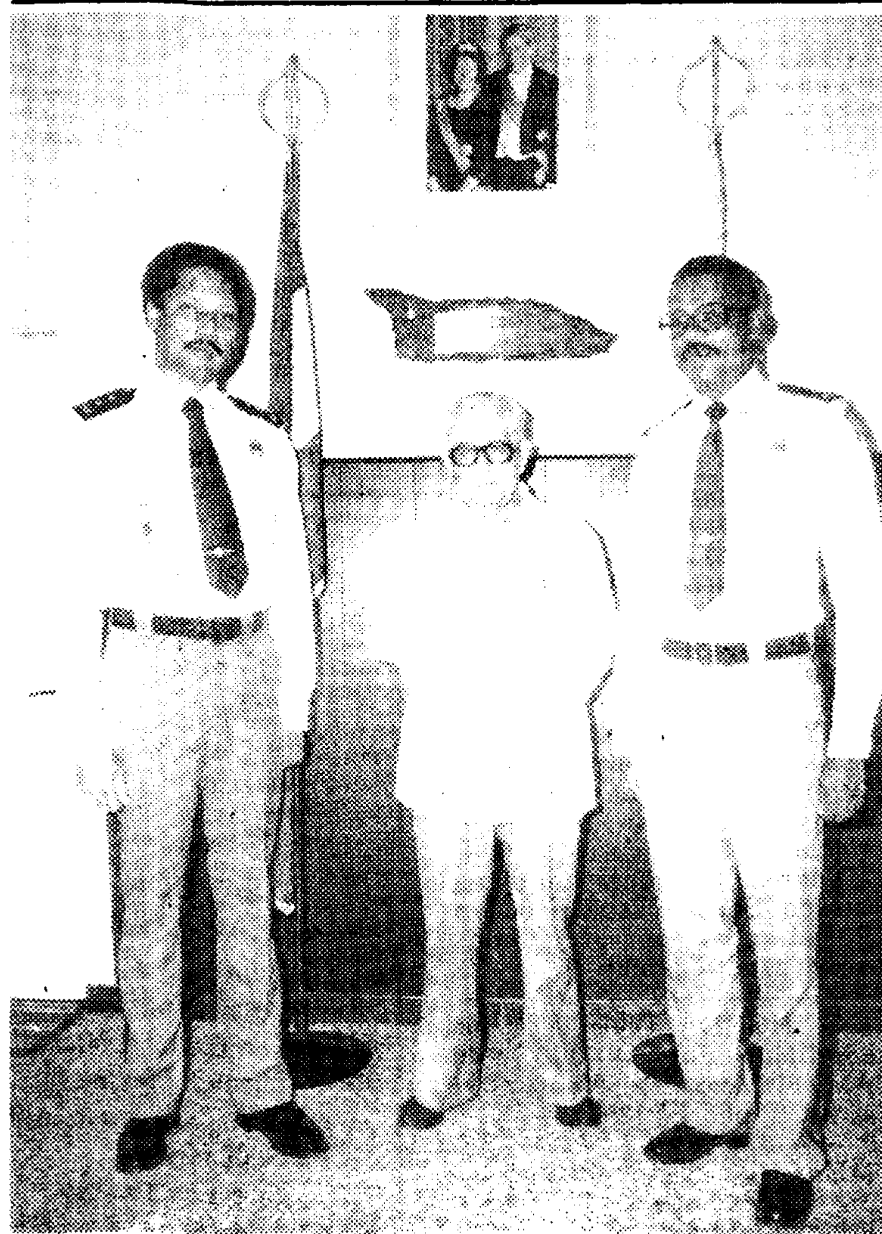
Frans van Gastel sprak zijn bevreemding uit dat op 30 oktober 1980 het BC om een copie vraagt, terwijl gedeputeerde Zaandam inmiddels al bijna een jaar lang (sedert november 1979, red) een copie in zijn bezit had. Als de heer Van Putten nu in de Amigoe van afgelopen woensdag verklaarde - aldus Van Gastel - dat Deco, Idefre en Coplan N.V. binnen een paar maanden een project-dossier wisten samen te stellen, dat inmiddels is ingediend, dan bevestigt dat onze stelling dat men dus reeds lang bezig was met een ander project-dossier gymnastiekzalen, zeker ruimschoots vóór het verzoek om een copie eind oktober 1980 werd gedaan.

Bevreemdend voor Van Gastel is ook het feit dat - nadat hij in april 1980 het Sportbureau-veld moest ruimen voor Van Putten, nu ineens - na 8 maanden buiten alles en ieder contact te worden gehouden - wordt beschuldigd van "niet te willen mee werken door het niet-inleveren van een reeds jaren bestaand project".

Verder verwondert het de heer Van Gastel niets nu te lezen, dat het ingediende project-dossier (van Coplan N.V.) nog weer later werd aangevuld met een gymnastiekzaal voor Tanki Leendert. Kort na terugkeer van de delegatie uit Nederland, werd hij namelijk opgeroepen door een gedeputeerde die zeer verbolgen was over het feit, dat er geen gymnastiekzaal voor Noord en Tanki Leendert in het Coplan-plan stond.

Deze gedeputeerde bleek aan het verkeerde adres te zijn en pas toen Van Gastel hem duidelijk had gemaakt dat het op tafel liggende dossier voor Van Gastel totaal onbekend was en dat ook de Adviesraad hier niet van op de hoogte was, wist deze gedeputeerde kennelijk genoeg. Waarom zou er nu ineens een gymnastiekzaal te Tanki Leendert zijn bijgevoegd? Op grond van sport/onderwijsmotieven, is een andere vraag van Van Gastel. Overigens was in het "project-dossier Van Gastel" inderdaad een verbouwing voor Tanki Leendert gepland.

Tot slot merkt de heer Van Gastel op, dat hij zich realiseert, dat politiek een bezigheid is met als doel aan de macht te komen en/of aan de macht te blijven. "Ik ben geen politicus en ik zal dus wel verliezen. Politici hebben namelijk vaak last van deskundige vakmensen, die van geheel andere principes uitgaan. Ik ben trots op geen politicus maar onderwijs- en sportman te zijn. De heer Van Putten is een politicus op de eerste plaats en wel van een partij die aan de macht is. Daarom verlies ik ook, maar daarmee ook alle mensen op Aruba die de principes van de lichamelijke opvoeding en de sport als basis voor hun handelen hebben gekozen. Jammer voor Aruba, goed voor de politiek", tot zover Frans van Gastel, die nog stelde dat dit zijn enigste reactie was met betrekking tot het project Gymnastiekzalengedoe.

ORANJESTAD — Aruba's eerste commissaris van politie Th.A.J. van Erp bracht afgelopen dagen - na 28 jaar - een bezoek aan Aruba. Ondermeer was hij de gast van de politieleiding en bezocht de duchten in Oranjestad en San Nicolas. Hij vond dat de politiewacht in Oranjestad weinig verandering heeft ondergaan, wel zag hij een grote vooruitgang in het korps (de tijd van de politie te paard of op de fiets zijn voorbij red.) Op de foto de oud-commissaris met zijn achtste opvolger, commissaris Fred Wiel en de hoofdinspecteur W.R. Kramers.

Adri de Palm aan BC:

Langs kust varen tankers bedreiging

ORANJESTAD — Het AVP-raadslid, Adri de Palm, heeft aan de voorzitter van de Arubaanse eilandsraad vragen gesteld naar aanleiding van het feit dat vorige week de olietanker Amoco Chicago vlak bij de kust, ter hoogte van het Manchebo beach hotel op een zandbank is gelopen. Het raadslid De Palm vraagt als volgt.

1. Heeft het Bestuurscollege kennisgenomen van het feit dat op of omstreeks 21 februari 1981 de olietanker Amoco Chicago, varende onder Liberiaanse vlag en metende 106.000 bruto register ton, ter hoogte van het Manchebo beach hotel, vlak voor de kust, op de zandbank is opgelopen?
2. Zo ja, kan het BC bevestigen dat genoemde tanker geladen was met plusminus 210.000 ton ruwe olie (3 à 4 miljoen vaten), een diepgang had van plusminus 20 meter en vastliep in water van plusminus 18 meter diepte?
3. Kan het BC bevestigen dat ter plaatse ook rotsbodem aanwezig is en dat genoemde tanker, in plaats van op een zandbank, op de rotsbodem had kunnen vastlopen?
4. Zo ja; deelt het BC de mening dat het dicht bij onze kust varen van met ruwe olie geladen tankers een regelrecht bedreiging vormt voor één van de peilers van onze economie te weten onze toeristenindustrie, afgezien nog van de onherstelbare schade die aan onze kust en kustwateren zou kunnen worden toegebracht?
5. Zo ja, welke maatregelen heeft het BC genomen of denkt het BC te nemen om aan deze bedreiging een einde te maken?
6. Is het waar dat de Havenen loodsdienst reeds eerder en Lago meermalen het BC heeft gewaarschuwd voor de gevaarlijke situatie in verband met geladen tankers voor onze "toeristenkust"?
7. Zo ja, welke maatregelen heeft het BC in verband hiermede getroffen?

Juwelendiefstal Aerocargo rond

ORANJESTAD — De diefstal bij Aerocargo, die op 9 augustus van het vorig jaar gepleegd werd, en waarbij juwelen en sieraden ter waarde van een kwart miljoen gestolen werden is door de recherche afgerond.

In verband hiermede hield de recherche de 18-jarige G A.W., de 17-jarige E.A.J. en de 35-jarige C.M. aan, waarna de twee jeugdige jongemannen door de officier in vrijheid werden gesteld. C.M., die de juwelen in ontvangst had genomen is ingesloten. Alle drie bekenden het feit. Een gedeelte van de gestolen juwelen is in het buitenland, maar de recherche heeft nog niets van de sieraden teruggevonden. Op de dag van de diefstal had de recherche de werknemer G.A.W. al aangehouden maar deze werd weer in vrijheid gesteld. Nu bleek dat G.A.W., samen met E.A.J. de diefstal gepleegd had. De mogelijkheid dat er meer aanhoudingen plaatsvinden is niet uitgesloten.

NOORD — Mevrouw Andresita Thiel, van de Heidestraat 7 te Noord, kan sedert gisteren ook praten van een record. In haar tuin meldde zich namelijk een kanjer van een patia (watermeloen), die voor haar bijna niet op te tillen was. De sappige vrucht werd bij het Landbouwstation op Santa Rosa gewogen en haalde de 60 pond.

Commentaar

Referendum

DE VOORZITTER van de Arubaanse delegatie Betico Croes heeft in Den Haag aangekondigd dat het Bestuurscollege van Aruba een "consultatief" referendum zal houden over de vraag of Aruba in de tweede zitting van de RTC definitief accoord moet gaan met de overgangsperiode van tien jaar. Hij wil dat er een duidelijk "Ja" van Aruba op tafel ligt als op Bonaire de tweede zitting in juni van start gaat.

Wij vinden dit een verstandig besluit. De democratie is gebaat met volksraadpleging vooral als het om punten gaat die voor vele generaties consequenties hebben. Uit allerlei kringen op ons eiland wordt steeds aangedrongen op de noodzaak van goede voorlichting van het volk en op consultatie van het volk over belangrijke veranderingen die voorbereid moeten worden......

Het volk moet zich nu al realiseren dat een beslissing die nu genomen wordt, niet zomaar weer bij een regeringswisseling of verandering van mening bij een partij die aan de regering is, veranderd kan worden. Het koninkrijk is geen duiventil, zegt minister Fons van der Stee, waar je in en uit kunt vliegen. Dus als we zeggen dat we over tien jaar onafhankelijk willen worden, maar wel in een hecht en duurzaam verband met Nederland en de andere eilanden willen blijven samenwerken, dan moet klaar en duidelijk zijn dat we dat inderdaad in overgrote meerderheid willen. Het was duidelijk in 1978 maar het is goed om nu aan te tonen dat dit nog steeds zo is. Ook moet de bevolking in meerderheid het eens zijn dat zo'n stap zeer veel voorbereiding kost, een voorbereiding die door de overheid moet worden gerealiseerd naast alle andere overheidstaken die zij reeds heeft. Dat is geen gemakkelijke opgave. De overheid heeft het moeilijk genoeg om de dagelijkse problemen van hoge inflatie, gebrekkig functionerend overheidsapparaat, verarming door Opec-afpersing enzovoort het hoofd te bieden. Bij het aanpakken van de decentralisatie en herstructurering zal het gebrek aan kader dubbel zwaar gevoeld worden. En toch zal het allemaal gedaan moeten worden wil Aruba ooit het doel dat het zich stelt -- onafhankelijkheid -- bereiken.

Daarom is een periode van tien jaar het minimum dat nodig is om die voorbereidingen klaar te krijgen en daarom is het goed dat het volk in meerderheid zich ook bindt dat het deze tien jaar accepteert. Met andere woorden dat het volk moet inzien dat het zeker niet sneller zal kunnen en dat Aruba dus ook zeker deze tien jaar nog binnen het Statuut van het koninkrijksverband zoals het nu bestaat moet blijven. Als deze uitspraak van het volk in juni bij de tweede zitting van de RTC op tafel ligt zal niemand er meer over twijfelen dat het Aruba ernst is en dat men op verantwoordelijke en goed voorbereide wijze naar de onafhankelijkheid toe wil groeien. De andere eilanden kunnen dan ook met hun toekomstplannen naar de zitting gaan en kunnen er ook spijkers met koppen geslagen worden.

ALS WE OP ARUBA nu toch een referendum gaan houden is dit een unieke kans om tegelijk het volk te raadplegen over de kwestie van de indirecte verkiezingen voor de staten. Door de tien jaar overgangsperiode moeten de Arubanen nog verscheidene malen aan statenverkiezingen deelnemen en bij behandeling van dit punt hebben de andere eilanden op de RTC het systeem van indirecte verkiezingen afgewezen. Men beroept zich -- ook AVP, RUBA en PPA doen dat, althans voor de periode waarin de staten nog een belangrijk wetgevend orgaan zijn -- op het recht van het volk zelf de personen aan te wijzen voor hun representatie in het landsparlement. Om ook op dit punt tijdens de tweede RTC-zitting meer duidelijkheid te krijgen, zou het zeer nuttig zijn als daarover ook een uitspraak van het volk van Aruba zou liggen, die duidelijk uitwijst of dit inderdaad een punt is dat leeft bij de bevolking van Aruba. Het zou ook meehelpen dat er bij het houden van een dergelijk tweedelig referendum gerekend kan worden op de medewerking van alle politieke partijen op Aruba, hetgeen de eenheid alleen maar ten goede kan komen en de positie van Aruba versterkt.

Wij weten dat de politiek op ons eiland --zoals ook op andere eilanden --erg aan personen gebonden is. Massa's kiezers hebben weinig band met een partij maar wel met een persoon waarin men vertrouwen heeft. Dat zou kunnen betekenen dat het volk wel -- maar dan tegelijk met het kiezen van de eilandsraadsleden -- zelf zijn statenleden wil blijven aanwijzen. Het kan ook zo zijn dat men stelt: Wel, na de decentralisatie zijn het maar zo weinig punten meer die via de staten lopen, laat de eilandsraadsleden van de verschillende partijen maar uitmaken wie zij het meest geschikt achten om Aruba in de staten te vertegenwoordigen. In ieder geval is het nu we toch een referendum krijgen over de overgangsperiode het geschikt moment en gemakkelijk om ook over dit belangrijke punt -misschien zijn er nog andere punten --om een duidelijke uitspraak te krijgen van het gehele volk en niet alleen een groep die zich gebonden voelt aan een partij.

Cursussen voor hotel-en restaurant personeel

ORANJESTAD — Het Bestuurscollege zal ook dit jaar de nodige cursussen organiseren op het gebied van het hotel- en restaurantwezen. Vanaf 16 maart zal er een negental cursussen over de verschillende hotelwerkzaamheden en service worden gegeven in het oude San Pedro hospitaal. De cursusleiders zijn de heren Fernando Kock, Anton Fredricks, Ruben Giel en Frans Ras. De lessen worden twee tot drie keer per week gegeven voor een periode van tien weken. Voor informatie en registratie kunnen belangstellenden contact opnemen via het telefoonnummer 25216.

Zakenvaria

HET AMERIKAANSE muziekprogramma Soli Gold dat iedere vrijdagavond 9 uur door Garcia Brothers Inc. In het Golden Gold-programma voor TeleAruba gepresenteerd wordt, zal voor 3 jaar worden verlengd. Het programma, waarin Dionne Warwick als gastvrouwe optreedt, heeft in de afgelopen vier maanden op Aruba veel succes geboekt.

STATENLEDEN BIJ VASTE KAMERCOMMISSIE GEWEEST

BEATRIXLUCHTHAVEN — De Arubaanse delegatie is vanmorgen met de KLM op Aruba teruggekeerd. Direct na aankomst hield MEP-leider Betico Croes een persconferentie, hetgeen een herhaling was van de berichten die de afgelopen dagen reeds uitvoerig door de Amigoe werden gebracht. De heer Croes vertelde dat de Statenleden Armand Engelbrecht, Max Croes, Betico Croes, Elstak en Chance gisteren nog een bespreking hadden met de vaste Kamercommissie waarbij de recente RTC geevalueerd werd.

Toen Armand Engelbrecht opnieuw naar voren bracht de verandering van het Statuut zou van Nederlandse zijde duidelijk gesteld zijn: als men blijft vragen voor verandering van het Statuut, dan zou wel eens gepraat kunnen worden over beeindiging van het Statuut. De heer Croes zette nog eens duidelijk uiteen waarom nu 1991 als jaar voor Aruba's onafhankelijkheid wordt genoemd. Waarbij hij stelde dat in dat jaar het volk eventueel anders kan besluiten gezien bijvoorbeeld de dan heersende situatie in het Caribisch gebied, meer belangstelling van andere landen, olie-rijkdom enz., maar dat in ieder geval nu aan het mandaat van het volk is voldaan.

In de vaste Kamercommissie kwam gisteren ook de kwestie van de zetelverdeling ter sprake nu Saba en Statius ook Statenzetels krijgen. Van Arubaanse zijde werd bijzonder duidelijk gesteld, wanneer Curaçao blijft vasthouden dat Curaçao de dominerende positie in de Staten wil behouden dit eiland in problemen komt. De heer Croes vertelde nog dat onder meer door Aruba voorgesteld is om de tweede RTC niet op Bonaire, maar in Nederland te houden.

Betico Croes: dialoog met vakbonden

ORANJESTAD — Tijdens de vanmorgen gehouden persconferentie betreurde Betico Croes het zenden van telegrammen door enige vakbonden juist op het ogenblik dat een Arubaanse eenheid onontbeerlijk was. Hij kondigde aan een dialoog met de vakbonden van Aruba te willen aangaan om alle problemen uit de weg te ruimen opdat gezamenlijk in de raadscommissie aan de Staatkundige toekomst van Aruba gewerkt kan worden. De heer Croes betreurde het dat het conflict tussen Simar en BC nog niet opgelost is. Een delegatie van de MEP bracht een bezoek aan de partij van de Arbeid-fractieleider drs Den Uyl waarbij alle gelegenheid was om de situatie uiteen te zetten, hetgeen nog eens herhaald werd toen een MEP/MAN-delegatie een gesprek met het bestuur van deze partij had. De heer Betico Croes vertrekt morgen met zijn gezin naar Miami.

ZOEKERTJES

DINSDAGS EN VRIJDAGS

tot 10 woorden

F. 5,50

Elk woord meer f. 0,25

UITSLUITEND à CONTANT!

TE KOOP AANGEBODEN CURAÇAO

IJSKAST Whirlpool gasfornuis Magic Chef Luxe model z.g.a.n. tel.: 37066-36888

ZEILJACHT "Victoire 22", zeer goed onderhouden, zeer zeewaardig, met 8pk motor f. 13.000 tel.: 36204, Amsterdamweg 4.

WEGENS vertrek V.W. Polo tel.: 43864 na 16.30

UN auto Subaru 1976 tel.: 44839 despues di 5'or

NIEUWE box 150,— oude box 35,— rollerskates sizes 6 en 8, 30,— Titanstraat 1 tel.: 35694

WEGENS vertrek Jeep Renault Rodeo tel.: 78297 voor 10 uur tussen 18.00-20.00

AUDI 50 S9 bouwjaar 1976 inlichtingen tel.: 44264

MAZDA 1300 bouwjaar 1970 prijs f. 900.00 Ford Torino GT bouwjaar 1970, prijs f. 1.500 bel. Waalstraat no 13 tel.: 44644

MUSICAL Equipment, 1 Fender precision bass guitar new Ampeg 300 watt. bass amplifier plus two speakers Leslie to be through, 5 piece drum set plus cymbals. Light show, tel.: 36248 after 6 p.m.

AUDI - 100 Gls '77 automatic, [illegible] 100% schadevrij. 3 mnd garantie. Afbetaling 24 mnd. mogelijk. Vraagprijs f. 13.000.— tel.: 33388

YAMAHA combo orgel inlichtingen na 4 uur tel.: [illegible]

Bonam 72B tel.: 77857

MAZDA Stationwagen '74 f. 2.900 - pas overhauld verzekering en nummerplaat tel.: 611824, tel.: 55878 (kantooruren)

WEGENS omstandigheden Chrysler New Yorker, motorfiets Honda 350, Pick-up Kismaster, Seroe Loraweg 46 tel.: 36385

VOLAUT: AEG Lavamat wasmachine 220V f. 600,— hutkoffer, 4 metalen [illegible] tel.: 24601 tijdens kantooruren

GANGA: Motor buitenboord Evinrude 40 p.k. ku remote control, tanki y stuurwiel (no electric start) f. 750,— Cantaleweg 18, tel.: 54417.

1 KAMA di 2 persona ku su wandmeubel tel.: 44258 Maasstraat 15 Sufficant

NATIONAL airco 9000 BTU f. 450.— tel.: 78581

VIVITAR Zoom Lens (75-205mm.) met UV filter, 3x multi image & case, 24-40 mm Wide Angle Macro Zoom & UV filter & case, pa Minolta. Ganga f. 700,— Figoeweg 10, Dominguito, na 5 uur

DODGE Dart '67 f. 1250,— GYM equipments; Kaukasusweg 16, St. Helena [illegible]

[illegible] powerbr. powergl. airco-machon tel.: 77297 (vragen naar Trudy)

WEGENS overkompleet [illegible]

PERSONEEL AANGEBODEN CURAÇAO

DIENSTMEISJE zoekt werk voor tenminste 3 halve dagen per week in Julianadorp of Barber tel.: 77864

PERSONEEL GEVRAAGD CURAÇAO

NET dienstmeisje, zelfstandig kunnen werken en koken tel.: 24367 na 2 pm.

DIVERSEN BONAIRE

WONINGRUIL met Bonaire voor Paasvakantie ± 1 week, fam. Wester, Kaya Kalmchi 46 Curaçao (tel.: 76853).

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

DODGE Omni, airco, powersteering, automaat, 29.000 km, vaste prijs f. 6000,— financiering mogelijk Piedra Plat 11-A, tel.: 28472

AUTO Mazda 121, airco, 1977 bankstel (3 stuks), wollen tapijt 3'x7', hanglamp Cura Cabai 29, tel.: 47665

1979 FORD Fiarmont stationwagen, airco f. 10.000 tel.: 98206-92407

2 WIEGJES à f. 75,— tel.: 46628

2 HOME trailers for sale tel.: 28787-28617 Eddy Thode

WEGENS vertrek, 2 wagens — Ford Cortina Station 1978, Omega 1977 4 dr airco 8 cyl. Redelijk prijzen, tel.: 22838

BEDROOMSET and one bed, Paradera 62-B

TOYOTA Corolla Stationwagen 4 deurs, (oktober 1974) in zeer goede staat o.m. nieuwe banden. km stand slechts 81.500 f. 2500,— Bubali (?) [illegible] 8. Neem zandweg tussen Seroe Patrishi 55 en Paradera 2 en vervolgens [illegible] zandweg links

[illegible] HONDA Civic excellent condition only 40.000 kms AM/FM/casette, Neptunusstraat 6, phone 21397

MERCURY Stationwagen 1977 in goede conditie, voor informatie: tel.: 22430-22923

AIRCO 9000 BTU — f. 590,— (1 1/2 jaar) Tappan gasfornuis f 300,— wandmeubel f 1000,— 4 deurs kleerkast f 1500,— (elk [illegible] bod) kinderkleerkast [illegible] 150

1974 MODEL Ford Pinto, De Luxe for f. 2500,— call: 47353

1972 CADILLAC Fleet. wood excellent motor — Front Damaged f. 2500,— call.: 47363

FORD Granada 2.S.S. bouwjaar 1979 fully equipped tel.: 24300-173 tussen 8-16 uur, na 17 uur 47161

PEUGEOT 204 Sabana Liber [illegible]

TWEEDEHANDS tweeling [illegible] tel.: 25452

woning Boerhaavestr. 55, 4 slaapkamers, 3 badkamers, grote voor en achterporch, zit- en eetkamer, ruime keuken, bijkeuken, garage.

WAREHOUSE situated at Tanki-Leendert call: 22734

GEMEUBILEERD appartement met airco te bevragen: Tunastr. 12 Ponton.

PER 1 april apartment bestaande uit slaapkamer, badkamer/W.C., zitkamer met kitchenette, porch telefoon, aan zeekant Savaneta, naast Brisas del Mar. te bevragen: Savaneta 236

TE HUUR GEVRAAGD ARUBA

GEZOCHT: een ongemeubileerd huis 3 à 4 slaapk. tel.: 46928

PERSONEEL GEVRAAGD ARUBA

ENGLISH speaking live-in maid for family with 2 small children, telephone 24412

... tres buelta di kampeonato habri di Korsou

Zalm invikto den kampeonato di ajedres

WILLEMSTAD — E prome kampeonato habri di ... den historia aki na Korsou a kontinua ayera-... den e sala di rekreo di Sentro Deportivo Korsou ... Brievengat ku su di tres buelta. Mañan a ser spera ... varios partido den e buelta di ganadó kua a ... den un empate, mientras ku unu a ser des-... E uniko hungadó kende ainda a ... den e kampeonato ta Norman Zalm kende a ... Antonio Pinto ayeranochi i ... pasa pa ... e tabla di posishon ku un total di tres punto.

... total di sinku partido a ... den e buelta di ganadó for di kua tres a ... empata, unu a ser ... mientras ku unu ... den un viktoria pa ... Zalm. Ku otro palabra ... hungadó kende a kai ... e grupo di ganadó ta ... Pinto. Tur e parti-... den e grupo ariba ... tabata di un nivel ... i ku debes en ... hugadanan hopi bon ...

... tabata algun bon partido, im dje resultadonan sorprendente den e kategoria aki tabata eun dje hoben Ninousky Marti kende a derota e hungadó Jozef Silberstein.

E resultado kompletu den e grupo enkuestion ta komo siguiente: Ignacio Moron-David Curiel 1-0; Roderick Rosaria-Hendrik van Loon 0-1; Jossy Blanken-Robert Maynard 1-0; Carlos Maharay-Angel Luyando 0-1; Charles Jilesen-Paco Veeris 1-0; Eugenio Mambi- George da Costa Gomez 1-0; Edgard Nicastia-Dirk van Weert 1/2-1/2; Stanley de Castro-Wilfred Fortin deskontinua; Jefgenny Marti-Alex Roose 0-1; Koos de Vos-Aniceto Rosario 1-0; Benny Demei-Romeo Daou 0-1; Elias Bronswinkel-Alfred Mamber 1-0; John Leito-Abraham Marten 1-0; Marshall Bloeiman-Robert Mambi 0-1; Archie Jong-Eduard Mambi 1-0; Ninousky Marti-Jozef Silberstein 1-0.

KONTINUASHON

E partidonan kua a ser deskontinua lo sigui djamars proksimo den e sala di rekreo di Sentro Deportivo Korsou na Brievengat.

GRUPO GANADO

E resultado kompletu dje partidonan valido p'e grupo enkuestion ta komo siguiente: ... de Vries-Elbert Klok 1/2-1/2; Johan Voskamp-... Merien deskontinua; ... Thomas-Emmanuel ... 1/2-1/2; Elias Bark-... -Charles Fernan 1/2-1/2; Norman Zalm-Antonio Pinto 1-...

... remarkabel tabata ku Cleofis ... Thomas kende ayeranochi ... oloshi den su des-... debi di su yegada lat ... tóg di forse un empate ... di e tamba eks-kam-... di Korsou Emmanuel ...

Tur e hungadónan ... menshona ku eksep-... di Antonio Pinto ... permanese den e grupo di ganadó. E partido entre ... i Voskamp ku ta pen-... pa kontinua djamars ... proksimo den e sala di ... ariba menshona tambe ... tin komo konsekuensia ku ... dje partisipantenan por kai ... di e grupo di perdedó.

... intimamente nos no ta na ... dje posishon dje piesa-... dje dos hungadónan ariba menshona na momentu ku e partido a ser deskontinua. Si a ... kaso e partido finalisa ... un viktoria i no den un empate e ora ei lo bini tambe ... empate n'e prome puesto ... tabla.

GRUPO PERDEDO

Den e grupo di perdedó

Finse rally-kampioenen omgekomen

HELSINKI — De twee Finse autorallykampioenen Ulf ...holm (...) en Bob ...nstro... (25) zijn ...morgen ... bij een auto-ongeluk in de buurt van Helsinki om het leven gekomen. De wagen waarin zij ... botste tegen een vracht-... en vloog direct in brand. ... ambulance arriveerde, waren beide rijders ... overleden. Groenholm en ...nstroem zouden morgen ... ... 1000 km ... ... Groenholm werd ook in 1977 ... 1978 Fins rallykampioen.

Donderdag 12 maart halve finales

ABN-dames kampioen Asiento volleytoernooi

WILLEMSTAD — Het volleyball toernooi van Asiento werd gisteravond voortgezet op de banen van de genoemde vereniging te Rust & Burgh met enkele interessante wedstrijden. De twee ontmoetingen die de meeste aandacht hebben getrokken was die tussen Politie Sport Vereniging (PSV) en Radio Holland, welke in een 3-0 zege eindigde in het voordeel van de Radio-heren. De tweede interessante wedstrijd was die tussen Shell Werknemers Recreatie Centrum en Asiento. Eerst genoemde ploeg had weinig moeite met zijn tegenstander en behaalde vrij gemakkelijk de halve finales na een 3-0 zege.

In de kategorie dames ging ABN zonder te spelen met de titel naar huis, nadat het dames ploeg van Asiento gisteravond winst heeft behaald tegen Zeemacht 3-0. Het feit dat het dames equipe van Asiento voor één van zijn vorige wedstrijden niet was komen opdagen heeft hen nu de titel gekost.

HALVE FIANLES

In de halve finales kategorie heren die donderdag 12 maart van start gaan, ontmoet SWRC de ploeg van Banco Industrial de Venezuela, respektievelijk de nummers één en twee in poule A en B. De andere halve finale wedstrijd zal gaan tussen Brandweer eerste in groep B en Radio Holland tweede in groep A.

VOLLEDIGE UITSLAGEN

De volledige uitslagen van de wedstrijden die gisteravond werden gespeeld is als volgt:

HEREN B

ABN-ALM 1-2; 4-15, 16-14 en 8-15; Marine Suffisant-COT 1-2; 7-15; 15-11 en 11-15.

HEREN A

LTS Jan Ruimers-Marine Parera 3-0; 15-12; 15-7 en 16-14. Radio Holland-PSV 3-0; 15-5; 15-6 en 15-12. Velen had verwacht dat de Politie-ploeg veel meer weerstand zou bieden dan gisteren het geval was. Slechts in de laatste set bleek dit laatste het geval te zijn.

DAMES

De enige en tevens laatste wedstrijd die gisteravond werd gespeeld in de dames kategorie was die tussen Asiento en Zeemacht, waaruit Asiento met 3-0 als winnaar uit de bus kwam. De setstanden waren: 15-5, 15-4 en 15-1 in het voordeel van Asiento.

Otro direktiva pa Vesta

WILLEMSTAD — Dia 19 di februari ultimo Vesta a tene su reunion general anual kaminda un direktiva nobo a ser skohe ... durante dje kampeonato ... den prome divishon di futbol Fede-... E direktiva nobo a ser forma komo siguiente: ... Jose Matando, vise presidente ..., sekretario; Victor Statie di dos sekretario; tesorero Eric Fraay asisti pa Carlos Schorea.

Señoresnan Franklin Fecunda, Enrique Fraay i Leendert Florentina lo fungi komo komisario. Frank Curiel lo ta ... a entrenamiento dje ekipo mientras ku e lo ser asisti pa Anibal Martijn.

Stadion di Rif ta den bon kondishon

Si awaseru permiti "play off" sòftbòl awe nochi

WILLEMSTAD — Ku tur probabilidat e "play-off" di sòftbòl lokal lo kuminsa awenochi den stadion di Rif ku e partidonan Fuji-Twins valido pa kategoria maskulino AA i Rising Trotters Swift kontra Wild Cats Coca Cola/Tropical Transport valido pa kategoria femenino AA. Richard Constancia presidente dje federashon di sòftbòl lokal (CSB) a konfirma pa nos ku stadion di Rif ta den un estado hopi bon i si awaseru ku e dianan aki a kai formalmente komporta su mes e partidonan lo kontinua normalmente.

FEMINO AA

Den kategoria femenino e ekiponan ku lo enfrenta otro lo ta Wild Cats i Rising Trotters, respektivamente finalista number unu i dos. Mirando e aktuashon di ambos ekipo durante dje kampeonato regular, prinsipalmente Wild Cats ku e aña a a trese un kambio total den sòftbòl femenino lokal, nos spera bon sòftbòl awenochi. Por lo general semper den "play-off" e ekiponan di sòftbòl lokal semper a duna miho bataya.

E partido aki ta programa pa kuminsa 9'or.

MASKULINO AA

Den kategoria maskulino AA lo ta e fuerte ekipo di Twins ku e aña aki a bin ta duna e ekiponan grandi di ultimo tempu den sòftbòl lokal, Tigres i Nabco, hopi dolor di kabes. E ekipo di Twins sigun e kampeonato tabata transkuri a kuminsa baha un poko na prestashon, sinembargo e sobra ekiponan den e "play-off", Tigres i Nabco tin di pone debido atenshon n'e ekipo di Twins AGT kende a finalisa e kampeonato na di tres puesto sigui pa Fuji Film.

Twins na su turno awe nochi no mester deskuida k'e ekipo hoben di Buena Vista i besindario ya ku ultimamente e ekipo a kuminsa ta duna señalnan di ta kogiendo un bon forma den e kampeonato. Prinsipalmente e ekipo di Fuji su pitchernan a destaka hopi den e ultimo enkuentronan. E partido aki ta pendiente pa kuminsa mitar di ocho. Tur hende ta bon bini awe nochi den stadion Rif.

SANTA CRUZ — In de Sporthal is een geslaagd einde gekomen aan het door sportinstituut Idefre georganiseerde basketbal-toernooi voor overheidsdiensten. Zoals gisteren reeds vermeld, is het team van de Inspektie der belastingen kampioen geworden en het team van Deco, subkampioen. Na de laatste wedstrijden poseerden de kampioen en subkampioen voor de foto.

Holmes in Las Vegas tegen Leon Sphinx

LAS VEGAS — Larry Holmes, de wereldkampioen boksen in het zwaargewicht (WBC-versie), zal op 22 mei in Las Vegas zijn titel op het spel zetten tegen Leon Spinks. Holmes heeft dan meer dan een half jaar niet meer gebokst sinds hij, eveneens in Las Vegas, Muhammad Ali een afstraffing gaf. Op dezelfde dag zal de Amerikaan Saul Mamby zijn wereldtitel in het lichtweltergewicht (WBC) verdedigen tegen de Fransman Joseph Kimpuani.

Undeba a hanya direktiva nobo

WILLEMSTAD — Dia 10 di februari ultimo e ekipo di futbòl Undeba a tene su reunion general anual den kua señor Adelbert Schotborgh a ser eligi komo presidente dje organisashon huntu ku e sobra miembronan di direktiva. Den e reunion di direktiva dia 19 ultimo e sobra puestonan den direktiva a keda reparti dje siguiente forma:

Rignaal "Jean" Francisca vise-presidente i alabes relashonista publiko, Engelbert Ch. Schotborgh sekretario, Hubert V. Muzo di dos sekretario, Erwin M. Martina tesorero, Elfried ... Albertus di dos tesorero i ... M. Jansen komisario general.

Kolner EC gestraft wegens vervalsing

DUSSELDORP — De strafcommissie van de Westduitse ijshockeybond heeft de Kolner EC twintig strafpunten in mindering gebracht. De Keulse ploeg had meegewerkt aan het vervalsen van identiteitspapieren van spelers, waardoor zij, in strijd met de werkelijkheid, bij de bond als Westduitser werden ingeschreven.

De strafmaatregel heeft tot gevolg dat KFC van de derde naar de tiende plaats op de ranglijst zakt en daardoor geen recht heeft op een plaats in de play-offs, die over het kampioenschap moeten beslissen. Gezien de uitspraak van donderdag heeft Fuessen recht op een plaats in de nacompetitie, die al was begonnen. De bond heeft nog geen beslissing genomen of de extra-competitie opnieuw zal beginnen en evenmin of Fuessen daarin zal meespelen.

Wedstrijdzwemmen voor gehandicapten groot succes

PARAMARIBO — Een van de hoogtepunten van de zwemwedstrijden die afgelopen zondag in het zwembad Parima zijn gehouden was het zwemmen voor gehandicapten. Maar liefst 33 meisjes en jongens van de Mytylschool, Kennedyschool, Helen Keller school en van de Stichting Blindenzorg deden mee. De deelnemers hadden enkele malen in Parima mogen oefenen met hun zeer toegewijde begeleiders. De wedstrijden verliepen dan ook vlekkeloos. Er werd alleen 50 meter schoolslag gezwommen en de tijden van de winnaars waren verrassend goed.

Bij de meisjes werd Celita Zandvel van de Kennedyschool eerste in 54,7 sec.

Voor de 26 jongens werden 5 medailles door de Surinaamse zwembond ter beschikking gesteld. De uitslag was hier als volgt: 1. Glenn Girjasingh 45,2 sec.; 2. Perkas Raghoebir 50,2; 3. Jimmy Frans 50,3; 4. Jabar Salim 52,8; 5. Sandy Salbach 54,... Marlon ... die volkomen blind is, leverde een opmerkelijke prestatie door als zesde te finishen in dezelfde tijd als nummer 5. De volgende maand bij de kampioenschappen krijgen de gehandicapten wederom de gelegenheid mee te doen aan wedstrijden.

PUBLIEKZWEMMEN

Daarvoor hadden zich 37 personen van 8-30 jaar opgegeven. De deelnemers die werden ingedeeld in vier leeftijdsgroepen kwamen op het onderdeel 50 meter vrije slag vaak verrassend goed voor de dag en waren erg tevreden met de behaalde prijzen.

WEDSTRIJDZWEMMEN

... zwemmen ... Deborah Cheng, ... op met een ... de 100 meter ... den beter dan ... beste prestatie ... als vierde ... Surinaamse zwemmer een ... voor uitzending naar Colombia eind ... voor deelname aan de Zuid-Amerikaanse jeugdkampioenschappen. Pauline Nesty en Claudia van Lierop bevestigden nogmaals hun grote vorm door zeer scherpe verbeteringen van de eigen beste prestaties op de vlinderslag en de vrije slag. Beiden plaatsten zich hierdoor nogmaals voor Colombia. Pauline deed dat bovendien in de nieuwe Surinaamse recordtijd van 1.12,4. Een nieuwe nationaal record op de 200 m schoolslag kwam van Lucien van Philips die daarmee verrassend ... van favoriet Perry Jong Pian Kie. De nieuwe tijd is 2.47,4.

Bij de jeugdige zwemmers ... goed ... Jane Ruster en ... van Kempen van Dolfijn, Ruben en Sheila Kert van ... Thomas Prade van de Witte Lotus.

Jeugdvoetbalselektie van Frans Guayana speelt tegen Suriname

PARAMARIBO — De ... voetbalselektie van Frans Guyana speelt ... middag om half vijf een vriendschappelijke wedstrijd tegen een selektie van Suriname (SVB). Aangezien zowel het ... van deze voetbalb... als het Suriname- en ...-stadion vanwege ...-wedstrijden bezet zijn, werd een beroep gedaan op het nationaal leger. De bevelhebber, majoor Desi Bouterse en de trainer van MVV Paul Bhagwandas verleenden medewerking, waardoor de wedstrijd morgenmiddag op het veld van de ... kazerne kan worden gespeeld. Door de ... van ... Paul ... Clifton Willemsberg en het ministerie van cultuur, jeugd en sport, kan worden voorzien in onderdak en voeding van de gasten. De Frans-Guyanese selektie reist zondagmorgen ... naar ..., waar ze in de ... tegen een selektie uitkomt. De gasten keren maandagmorgen naar hun land terug.

AMERICA LATINA

QUITO — De situatie waarin Midden Amerika zich bevindt op het ogenblik is het duidelijkste bewijs van het mislukken van het dictatoriale systeem, zo schreef het dagblad El Comercio van Ecuador in een hoofdartikel. Slechts twee landen in deze regio kennen een democratisch bewind en daar is dan ook geen sociale onrust; dat is het geval in Costa Rica en Panama, aldus het Ecuadoriaanse dagblad. De onrechtvaardigheid, het klimaat van onderdrukking en afhankelijkheid leiden onherroepelijk tot een ontploffing. Onderdrukking kan op den duur niet baten, aldus het blad.

PARAMARIBO — De regering en het leger van Suriname willen, dat de 25e februari niet ongemerkt voorbijgaat. Het is een dag om te herdenken, zo menen de burgerlijke en militaire overheid. Op 25 februari kwam het leger in opstand tegen het burgerbewind onder leiding van premier Arron. Er is een comite opgericht voor de feestelijkheden. Er wordt dan een kunstwerk van de Surinaamse kunstenaar Chi A Foeng als monument van 25 februari onthuld in het vroegere hoofdbureau van politie.

QUITO — Een gevangenisstraf van vier dagen en een boete van twee dollar is opgelegd aan Camilo Ponce Gangotena, de leider van de Christen democratische oppositiepartij in Ecuador. De veroordeelde, een zoon van een ex-president, was beschuldigd van het verspreiden van valse geruchten. Hij had in publicaties immorele daden van het huidige bewind aan de kaak gesteld.

LIMA — De Peruviaanse kanselier Javier Arias Stella acht de [illegible] van een spoedige erkenning van het militaire bewind in Bolivia door het Andes pact heel wel mogelijk. [illegible] zou zijn land Peru op eigen gelegenheid het bewind van La Paz gaan erkennen. De Peruviaanse minister merkte op, dat de militairen in Bolivia de macht inderdaad in handen hebben en het gehele land onder controle hebben.

PANAMASTAD — Mexico en Venezuela leveren dagelijks 160 duizend barrel olie aan Midden Amerika. Zo heeft een woordvoerder van de Venezolaanse olie-maatschappij Petroven [illegible]. De omvang van [illegible] is over beide landen [illegible] verdeeld. [illegible] is een onderdeel van het [illegible] dat verleden jaar augustus werd gesloten in Costa Rica, waarbij beide olielanden zich verplichtten landen in de regio te helpen. Er wordt dan wel de normale prijs voor de olie berekend, maar een deel van dat geld wordt door Venezuela en Mexico in leningen aan de pacterende landen teruggegeven voor de ontwikkelingsprojecten.

SAN HOSE — Het ministerie van Volksgezondheid in Costa Rica heeft bekend gemaakt, dat dit land het laagste indexcijfer heeft van Midden Amerika wat betreft de malaria. Verleden jaar werden er in El Salvador 77 duizend malaria-gevallen aan het licht gebracht, [illegible] duizend in Guatemala, 25 duizend in Honduras en 18 duizend in Nicaragua, terwijl Costa Rica niet meer dan 264 malaria gevallen telde. In meer dan de helft van de gevallen wordt de malaria uit de buurlanden ingevoerd.

CARACAS — Venezuela is zonder feestelijkheden het 24e jaar van zijn democratische hervorming begonnen. Over de periode van de dictatuur daarvoor weet de helft van de bevolking al nagenoeg niets meer, want de meerderheid van de bevolking bestaat uit jongelui jonger dan dertig jaar. Naar feestelijkheden stond ook niemands hoofd gezien de enorme problemen waarvoor het land zich geplaatst ziet: de inflatie, welke op hol geslagen is en de gigantische openbare schuld, welke een bedrag [illegible] miljard dollar, terwijl aan dictator Perez Jimenez indertijd als een der belangrijkste verwijten werd gemaakt dat de overheidsschuld zo hoog was geworden.

MONTEVIDEO — Het [illegible] periode, zo meent de secretaris van de Economische commissie [illegible] Latijns Amerika, Cepal, Enrique Iglesias. Tijdens een dienstbezoek aan Uruguay [illegible] van gedachten met autoriteiten in dit land. Hij wees er op, dat integratie een zaak is welke niet zo vlot verloopt. Ook de gemeenschappelijke markt in de Caribische regio kampt al jarenlang met problemen. Overigens moest men de moed erin houden, zo meent Iglesias.

Karnavals-kaleidoskoop 1981

DE EERSTE praalwagenkeuring van de politie is al bijna achter de rug. In de loop van vandaag zullen de laatste vijf adressen worden bezocht. Gistermiddag moesten een aantal wagens geheel worden afgekeurd. Eén van deze voertuigen was zo hoog geconstrueerd dat het niet eens onder het viaduct in Otrabanda zou kunnen passeren.

„DE KAARTJES VOOR stellages aan de Otrabanda-zijde zijn uitverkocht. Alles wat er nog bijkomt wordt meteen weggehaald, omdat deze alleen ongelukken kunnen veroorzaken" aldus één van de politiefunctionarissen belast met de coordinatie tijdens de optocht ". Personen die hier rondrijden in met planken volgestouwde vrachtwagens en die schichtig naar de politie uitkijken kunnen hun geluk beter aan de Punda-kant beproeven."

DE SPECIALE SCHIKKING die de gezaghebber verleend heeft voor het plaatsen van stellages verloopt op vijf maart om acht uur 's morgens. Stellage-eigenaars doen er dus beter aan deze voor die tijd weg te halen, omdat dit anders door de politie gedaan zal worden. Tegen nalatige eigenaars zal bovendien een procesverhaal worden opgesteld. Volgens de politie zijn de meeste stellage-eigenaars bij haar bekend....

DE AUTORITEITEN HOPEN dat de groepen verantwoordelijke chauffeurs aanstellen die een geldig rijbewijs hebben voor zware voertuigen en die de fles kunnen laten staan. Tijdens de kinderoptocht is een recordgeval voorgekomen waarbij al bij het Recreationpark te Otrabanda een chauffeur uit het voertuig moest worden gezet. Hij was stomdronken......

VANAVOND IS DAN eindelijk de Tumba-festival voor dikke mensen. We vermeldden gisteren al dat de toegangskaarten bij het Subt-stadion zijn te verkrijgen tegen de prijs van vier gulden.

VOOR DE ZEVEN DEELNEMERS zijn de volgende regels opgesteld: Hij/zij moet zwaarder wegen dan 100 kilo, en kerngezond zijn. Tevens moeten zij zich op het podium laten wegen en toestaan dat men hun bloeddruk opneemt. De deelnemers mogen niet flauw vallen. De compositie waarmee zij deelnemen moet eentje zijn uit het verleden en mag niet langer duren dan vijf minuten.

HET COMITE ZAL voor een takelwagen en een dokter zorgen. Bij dit evenement zullen ook Prins Comite en Pancho Prensa hun aankondigingen voor de Grote Optocht doen en de dichter Jerba Seku zal enige carnavalsgedichten uit zijn nieuwe collectie voordragen.

VOOR DE AFSLUITINGSWEEK van twee tot en met acht maart staan ons nog de volgende evenementen te wachten: Een Marcha di despedida voor kinderen, één voor volwassenen, een afsluitingsfeest met prijsuitreikingen in Isla Verde en een bedankfeestje voor de kinderen die aan het carnaval 1981 hebben deelgenomen.

DE INSCHRIJVING VAN de groepen van Banda Bou voor de Optocht is tegengevallen. Er hebben zich maar vijf groepen opgegeven en één individuele deelnemer. Het comité heeft desondanks de moed niet laten zakken en organiseert in plaats van een Gran Marcha een mini-optocht voor Banda Bou. Ze wil proberen op die manier tenminste iets van de carnavalssfeer op Banda Bou te behouden. Tevens dankt zij de groepen die hun medewerking gaven voor deze mini-marcha.

DEZE GROEPEN ZIJN: Grupo Los Lokos, Grupo pa nos ta den, Grupo Love Ice, Grupo Ambiente Antiano en Grupo Vampiro. Ze dienen zich om één uur te verzamelen bij de Hoffi Abou te Barber, van waaruit de stoet om drie uur zal vertrekken. Het eindpunt is het Veld di Barber en men hoopt daar tegen vijf uur aan te komen.

ER ZIJN PRIJZEN beschikbaar voor de mooiste groep, de mooiste praalwagen, het origineelste idee en het beste folkloristische idee. Voor individuele deelnemers is er ook een prijs te behalen, welke speciaal voor deze kategorie is bestemd.

DE GROEPEN uit de kinderoptocht die mee willen doen aan de optocht van Banda Bou kunnen zich nog opgeven bij het comité op nummer 611946.

IN VERBAND MET de optocht van Banda Bou zijn door de politie verkeersmaatregelen genomen. In grote lijnen komen die erop neer dat het verkeerswegen naar Barber afgesloten zijn voor het verkeer. Tevens wordt het publiek verzocht om alle aanwijzingen van de politie direkt op te volgen in het belang van de openbare veiligheid.

ZATERDAG, MAANDAG en dinsdag gaan de Limburgse kabrieten weer carnaval vieren in Hotel Bianca. Op zaterdagavond zullen in grote getallen alle kabrieten en kabrietinnekes hossen, zingen, dansen en springen op de tonen van het boerenblaaskapel en de Oelewappers. Deze Oelewappers zijn zaterdag en maandag "Los Explosivos" terwijl dinsdagavond de bekende "Neighbours" het kabrietenfeest zullen opluisteren. Het nodige vocht zal weer door de diverse keelgaten vloeien, want anders kan de machine niet op gang blijven.

ZATERDAGAVOND OM ELF minuten over tien is het eerste optreden van Vorst Huub en zijn Raad van Elf. De nieuwe "sjlager" zal weer voorgezongen worden door het hofkoor "Zinzach". Om elf over elf volgt de grootste onthulling van de nieuwe prins. Hij zal op een originele wijze te voorschijn komen, waarna de huldiging zal plaatsvinden. Iedereen moet verkleed zijn anders wordt men niet toegelaten. Een speciale jury zal zorgen dat aan de mooiste, de origineelste en de gekste paar of groep prijzen worden uitgereikt.

ZONDAG ZIJN DE kabrieten weer present in de Gran Marcha. Hun "Kopstukken in een RWC" (= Ronde Wagen Conferentie) zullen dan weer aan velen een groot plezier verschaffen en het Mek-mek-mek zal weer naast het Curacaose "Tur hende kompañe" door de stad schallen.

MAANDAG OM negen uur begint dan de voortzetting van het carnavalsfeest van zaterdagavond. Bij deze gelegenheid is een grootste huldiging bereid aan het Curacaose Carnavalscomité, de carnavalskoningin en de Prins en Pancho. Dit ter gelegenheid van het elf-jarig bestaan van het Curacaose carnaval. Omdat het getal "Elf" een grote plaats inneemt in het leven van de Limburgse Kabrieten, zal dit elf-jarig bestaan luisterrijk worden gevierd.

DINSDAGAVOND om negen uur voortzetting van de feesten tot drie uur in de morgen. Een kaart voor drie avonden kost vijfentwintig gulden per persoon. Wil men slechts één avond feestvieren, dan moet men met twee personen komen, zodat men dan één kaart voor vijfentwintig gulden voor twee personen kan kopen.

OP ZATERDAGAVOND zal in het Wilhelminapark de laatste informatie-avond plaats vinden, waarbij alle bijzonderheden voor de Optocht bekend zullen worden gemaakt. Tijdens deze info-avond zullen de groepen La Tremenda en Criollo Contentu optreden. Het evenement duurt van zeven tot negen uur.

GISTERAVOND VONDEN in de buurtcentra van Janwe en Groot Kwartier de laatste wijkfeesten plaats. In totaal zijn er twaalf van deze feesten georganiseerd met het doel het carnavalsenthousiasme in de wijken wat op te doen leven...

OVER ENTHOUSIASME GESPROKEN, het viel ons op dat er nog geen stellages zijn verschenen op de route aan de Punda-kant. Dit, in tegenstelling tot Otrabanda, waar de stoelen, trailers, banken en stellages van de vorige week al in volle afwachting prijken...

HET MGR VERRIET INSTITUUT is vandaag geheel in een feeststemming. Men begon 's morgens al met een jubileumfeest ter ere van het hoofd van de wasserij, die vandaag het feit herdacht dat zij vijfentwintig jaar geleden bij het Instituut in dienst trad. Het feest wordt vanmiddag om half vier voortgezet. De kinderen zullen dan verkleed op de tonen van Doble R kunnen dansen. Zowel de grote als de kleine Rey di Tumba zullen aanwezig zijn. Tijdens het feest zullen ook platen verkocht worden van de kindertumbas die als winnaars zijn uitgekomen. De T-shirts van de kindertumba-koning zijn intussen allen uitverkocht.

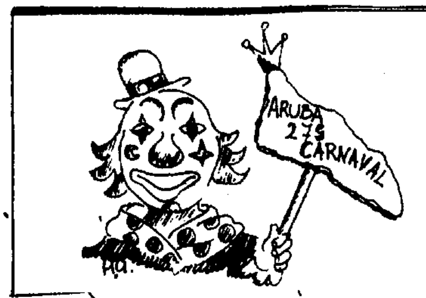
WILLEMSTAD— De laatste carnavalswijkfeesten werden gisteren gehouden in de Buurtcentra van Janwe en Groot Kwartier. Op de foto een blik tijdens het feest op Janwe, waar de groep Criollo Contentu voor uitstekende muziek zorgde....

Gedetailleerde inlichtingen over "Gran Marcha"

No.	Grupo	Disfras	Kantidat	Vehikulo	Karosa	Kolor	Banda Musikal	Kategoria
1.	El y Ella	Eskorte Prins i Pancho	24	2	1	Varia	W. Sound	Mundial General
2.	Royal Cards	Grapaas Mexicano	50	2	1	Varia	Jou i sus Soneros	Hist./Folk. Mun
3.	Ciro's Alta Moda	Discubrimiento di Amerika Cistobal Colon 1492	100	1	3	Varia	The Three Voices	Hist./Folk. Mun
4.	Flying Fantasy	Aquila, Paranan i Barboulete	70	2	---	Varia	The Young One's	Mundial General
A.	Simonia Thielman	Power	5	---	---	Varia	---------------	Individual
B.	Di Nos E ta	Soca Fever	4	1	---	Varia	---------------	Individual
C.	Mitar Mitar	Gigante na Dos	2	---	---	Varia	---------------	Individual
5.	Happy Kids, Happy Days	Zairian Dansers	50	1	---	Varia	Mash	Hist./Folk. Mun
6.	Tur Ku Tin	Fantasy Island	65	6	1	Varia	La Tremenda	Kom./Fant. Mun
7.	Estreno di Pikete	Mundu di Kwenta	60	2	1	Varia	Doble R	Kom./Fant. Mun
8.	Butterflies are Free	Desaroyo di druif pa Binja	35	2	1	Varia	Grupo Cadushi	Mundial General
D.	Picknick R.T.C.	Karikatura R.T.C.	6	---	---	Varia	---------------	Individual
E.	Rudsel Candelaria	Rey Salomon	1	---	---	Varia	---------------	Individual
F.	Sheila Thielman	Fantastic Mill	4	---	---	Varia	---------------	Individual
9.	Nos Goso	Brujos	40	2	1	Varia	The Apples	Kom./Fant. Mun
10.	Neighbours	Neighbours den Bala	100	2	---	Varia	Tipiko Tripilitji	Kom./Fant. Mun
11.	Limburgse Kabrieten	Komiko	40	---	1	Varia	Boerenblaas Kapel	Kom./Fant. Kor
12.	Sorpresa	Il teatro Sorpresa alla Moda	65	3	1	Varia	La Perfecta	Hist./Folk Mun
G.	Aysolda Janzen	Surprise	1	---	---	Korra, Zilver		Individual
H.	Mable Ricao	Mary Widow	1	---	---	Varia	---------------	Individual
I.	Carlos Wouter	Jungle Festival	5	1	---	Varia	---------------	Individual
13.	Popchinan Grandi	Vierjarige Tijden	50	2	---	Varia	K.L.M. Steelband	Mundial General
14.	De Boeren	Boeren en Boerinnen	103	3	1	Varia	Porfin	Hist./Folk Mun
15.	Pa Pasa Un Pret	Un Partitura Krijojo	40	---	---	Varia	Combo C	Korsou General
16.	Grupo Hospitaal	Remedi	90	3	1	Varia	Scorpio Steelorch.	Mundial General
J.	Avestruz	Avestruz	5	1	---	Varia	---------------	Individual
K.	Robert Sambo	Boko	1	---	---	Varia	---------------	Individual
L.	Oude Molen	Molina	4	1	---	Varia	---------------	Individual
17.	Tuturutu	Posterij	50	2	---	Blauw, berde Licht Blauw	Super Magic	Korsou General
18.	Jumping Hats	Bau bek den Siglonan	71	3	1	Varia	Casama/Mondongo	Hist./Folk Mun
19.	Felis i Kontentu	Pintor Karnavalesko	50	2	1	Varia	Petit Pois	Hist./Folk Mun
20.	Bunitesa di Hardin	Homenahe na Carmen Miranda	85	4	---	Varia	Los Explosivos Exploshon Latina	Hist./Folk Mun
M.	Cesario Conradus	Kurpa di Prikichi kara di King Kong	1	---	---	Varia	---------------	Individual
N.	Charles Innocent	Emblema di Pan Americano	4	1	---	Varia	---------------	Individual
O.	Gilbert Martina	Kerstboom	1	---	---	Varia	---------------	Individual
21.	Grupo Coca Cola	Bon Apetit	75	2	1	Varia	La Nueva Generacion	Mundial Gener
22.	Mundu Elektroniko	Emblema Elektroniko	96	2	1	Varia	Salsa y Sabor	Mundial General
23.	Globo	Pirateria	63	2	1	Varia	O.K. Express	Hist./Folk Mun
24.	To Hell and Back	Festival Romano	125	3	---	Varia	Stan Renis/Rio Zebra	Hist./Folk Mu
P.	Grupo Spiel	Spil ban Dil	5	1	---	Varia	---------------	Individual
Q.	Andres A. Marchena	Johnnie Walker	3	1	---	Varia	---------------	Individual
R.	Mervin Perreira	Volendaamse Dracht	1	---	---	Varia	---------------	Individual
25.	Ban Kompañe	Muchanan di Skol	50	2	---	Varia	---------------	Korsou General
26.	The Eagles	Beauty and the Beast	80	3	1	Varia	Magic Fire	Kom./Fant. Mun
27.	Grupo S.O.S.	Akontesimentunan Aktual	34	2	---	Blanku	Grupo S.O.S.	Kom./Fant. Kor
28.	Shell Super Snack	Snacks	60	2	---	Varia	ENOS	Korsou General
29.	Kos Bon So	Egypte	85	2	1	Varia	---------------	Hist./Folk Mun
30.	Fruit - Venders	Folklore di Korsou	75	3	1	Varia	Nataly's Steelcombo Viasa Steelcombo	Hist./Folk Kor

Koraal Specht-kerk en carnaval

WILLEMSTAD — In het lange carnavalsweekeinde is het programma van de Goede Herder kerk te Koraal Specht aangepast. Op zaterdagavond is er om half zeven een Eucharistieviering en op carnavalszondag is er slechts één dienst en wel om zes uur 's morgens. Op carnavalsmaandag wordt er geen kantoor gehouden en is er ook geen kerkdienst. Dinsdagavond om half zeven is er wel een misviering, terwijl op Aswoensdag de misviering om zeven uur begint. Dan wordt ook het askruisje uitgedeeld.

VANDAAG IS EEN rustdag in het Arubaanse carnaval die door velen besteed zal worden om de laatste voorbereidingen voor de grote carnavalsoptochten in San Nicolas en Oranjestad te treffen. Is het niet actief deel te nemen aan de parades, dan wel om te zorgen dat de trailer of truck waarop men de stoet gaat zien, er goed verzorgd en leefbaar --met drinken en eten --klaar staat.

In verband met de parades in Oranjestad en San Nicolas doet de SAC een dringend beroep op de gemeenschap om de aanwijzingen van de politie op te volgen. Ondermeer de groepen niet te hinderen als zij voorbijtrekken. Voorts om geen auto's langs de wegen te parkeren waarlangs de stoet zal trekken.

In San Nicolas gaat de carnavalsparade zaterdagmiddag twee uur van start. Vertrek is bij Lago Sportpark en vervolgens door Pastoor Hendrikstraat, Weg Seroe Pretoe, Zeppenfeldstraat, Lago-weg, Bernardstraat, Dr Schapemanstraat, Pastoor Hendrikstraat weer naar het Lago Sportpark, waar de stoet ontbonden wordt.

IN ORANJESTAD BEGINT de 27ste Arubaanse carnavalparade des morgens om elf uur bij het Wilhelminastadion en van daaruit naar Fergusonstraat, Vondellaan, LG Smith-boulevard, Westraat, Schelpstraat, Nassaustraat, verbindsweg waarna einde in de Vondellaan. Voor het eerst sinds vele jaren zal de stoet ditmaal niet via de Adriaan Lacle-Boulevard en Wilhelminastraat trekken.

OFSCHOON ER TE land en vanuit de lucht zware politiecontrole op de lange vingers wordt gehouden, wordt een ieder aangeraden wanneer men naar de optochten gaat kijken, de huizen goed af te sluiten. Hou geen geld in huis, doe ramen en deuren extra dicht en als u honden heeft laat ze loslopen, zodat deze lange vingers weinig kans of geen kans krijgen. Desnoods laat u tussendoor maar eens even iemand van de familie uw huis onverwachts controleren.

Het is wel jammer dat het zover met ons eiland is moeten komen, maar gezien de „onverschrokkenheid" van de langvingers is deze waarschuwing zeker niet overbodig.

ORANJESTAD — In een volgeladen RCA-sportcentrum werd gisteravond onder groot enthousiasme en met het nodige getoeter en ovatie, mej. Connie Irausquin (zie foto), kandidate van Scaramouche als de 27e Carnavalskoningin van Aruba gekozen. Als runner-up eindigde Mariana Werleman, kandidate van Connie Francis Club. De nieuwe carnavalskoningin mocht na haar kroning door gezaghebber Frans Figaroa (ziet foto) en de vele gelukwensen, de verschillende geschenken - waaronder een auto - in ontvangst nemen. Aan de verkiezing namen 17 kandidaten van de verschillende districten en clubs deel.

Stock closing prices

[I]nformation given by Bache Halsey Stuart Shield[s] Inc., Curaçao Plaza hotel, tel. 11234

[N.Y.] CLOSINGS

[AB]BOTT LAB.	59	GM	GENERAL MOTORS	50 3/8
ALLIED CHEM.	52 7/8	GY	GENERAL TIRE	22 7/8
AMERADA HESS	34 1/4	GP	GEORGIA PACIFIC	29 3/8
AM. AIRLINES	11 7/8	GS	GILLETTE CO	28 5/8
AM. CYANAMID	31 3/8	GR	GOODRICH	24 3/8
[AM]. MOTORS	4	GO	GULF OIL	38 3/8
AM. TEL + TEL	51 3/4	HM	HOMESTAKE MN G	48 1/8
[ASARCO?] LTD	46 3/8	IBM	IBM	64 5/8
[AT]L.RICHF.OIL	57 1/8	IP	INTL.PAPER	47 1/8
[A]VON PRODUCTS	36 3/4	ITT	INT. TEL + TEL	28 3/8
[BA]CHE GROUP	22 5/8	KN	KENNECOTT	23 3/8
[BA]NK AMERICA	27 7/8	LIT	LITTON	68 7/8
[BA]USCH + LOMB	49	MMM	MINN.MNG.MFG.	53 1/8
[BE]ATRICE FOODS	17 3/4	PCG	PAC.GAS + EL.	20 7/8
[BE]THLEHEM STEEL	25 7/8	PN	PANAM W.A.	4 3/8
[BL]ACK + DECKER	[illegible]	PEP	PEPSI CO	32 3/8
[BO]EING COPR	35 5/8	PFE	PFIZER	50 1/8
[BO]ISE CASCADE	39 1/8	P	PHILIPS PETR.	46 5/8
[B]RITISH PETR.	36 1/4	MO	PHILIP MORRIS	46 3/4
[B]URLINGTON NORTH	64 1/2	PNC	PNEUMO CORP	35 7/8
[B]URROUGHS	51	POR	PORTEC	13 7/8
[CA]NADIAN PACIFIC	34 7/8	PG	PROCTER + GAMBLE	67 3/8
[CHA]SE MANHATTAN	47 3/8	RJR	REYNOLDS IND	42 3/8
[CHE]SSIE SYSTEM	47 1/2	SFF	SANTA FE	89 3/8
[CI]TICORP	22 3/8	SRL	SEARLE (G.D.)	27
[CO]CA COLA	35 1/8	S	SEARS ROEBUCK	15 3/8
[CO]NTROL DATA	62 7/8	SKL	SMITH KLINE	74 3/4
[D]IGITAL EQUIP	87 3/8	SY	SPERRY CORP	55 1/4
[D]R. PEPPER	13 1/8	SN	ST OIL IND	66 1/4
[DO]ME MINES	74	SRT	ST REGIS PAPER	36 7/8
[DO]ME PETROL	[illegible] 7/8	TDY	TELEDYNE	[illegible] 1/4
[DO]W CHEM	37 3/4	TX	TEXACO	39
[DU]PONT NEMOURS	49	TW	TRANS WORLD	20
[E]ASTMAN KODAK	78 1/4	UK	UNION CARBIDE	59 7/8
[E]NGELHARD M + CH	41 3/4	UNP	UNION PACIFIC	67
[EXX]ON	71 3/8	UTX	UNITED TECHN	54 1/2
[FE]DER.DEPT.ST	32 1/2	UPJ	UPJOHN	62
[F]LUOR	50 1/4	X	US STEEL	28 1/4
[F]MC CORP	29 3/4	WFC	WELLS FARGO	28 7/8
FORD MOTOR	19 5/8	WY	WEYERHAUSER	36 7/8
[FO]STER WHEELER	19 3/4	WFI	WHEELABR. FRYE	52
[GE]NERAL DYNAMICS	33 5/8	Z	WOOLWORTH	24 1/4
[GE]NERAL ELECTRIC	67 3/8	XRX	XEROX CORP	57 1/8

[AMSTERDAM] CLOSINGS

[illegible]	[illegible]	HOOGOVENS	[illegible]
[illegible]	294	KLM	79.90
[illegible]	56.70	NATL. NEDL.	125.30
[illegible]	59.70	NMB	190.50
[illegible]	19.50	ROYAL DUTCH	207.80
[illegible]	219	UNILEVER	133.20

	opening	close
[GOLD] New York	490	491
[PLATIN]UM	482.80	470.50
[SILVER] New York	12.50	12.26

[NYSE M]OST ACTIVES
[illegible] SONY 17 3/8 up 3/4
[illegible] TEXAS INTL 42 3/4 up 3

ASE MOST ACTIVES
325 600 SYNTEX 58 5/8 dn 2
120 500 ADAMS RES 32 1/2 unch

[DJIA] close (previous) 954.40
close 966.54 up 12.14
VOLUME 60.780.000

[TREASU]RY BILLS RATES
[illegible] 14.26
[illegible] 13.87

FEDERAL FUNDS
15 1/8 pc bid

[P]rices raced ahead today in [ac]tive [tra]ding. The DJIA rose over 10 [points] and advance issues took a 3-1 [lead ove]r decliners. Profit taking in [the latte]r part of the session took a [little] slice but the market streng[thened] again placing the final score at [96]6 plus 12.14. Yesterday's dra[matic re]versal carried over in today's [session] on expanding volume and a [broaden]ing out of market interest.

[It is co]nceivable that some of the [sideli]ne cash is beginning to enter [the ma]rket. The DOW is now testing [the u]pper end of its trading range. [A] breakout through 980 ac[compa]nied by a pickup in volume [would] well [illegible] [illegible] [illegible]ome.

[illegible] [illegible]re. The revised balance of [trade fi]gures for 1980 show a deficit [of] [illegible] billion dollars although 1980 oil import dropped with 620 million barrels to 2.57 billion barrels. The bill [illegible] from 630 to 82 billion dlrs.

Tomorrow we anticipate a mild up-tick in the January Index of leading economic indicators.

Yesterday Mr. Kaufman shook up the financial markets a bit by his predictions of higher interest rates and other dire forecasts but after [an ini]tial knee jerk reaction on the [down] side the market regained its equilibrium. Perhaps investors realized that they had heard all this before and the words lost some of their impact.

Then too there is a number of analysts with counter predictions. One economist is looking for a 10 pct prime rate rather soon, while another [illegible] for [illegible] Mr. Kaufman's predic-tion of a new record high in the prime above 21 1/2.

WORLD IN A NUTSHELL

WASHINGTON — President [illegible] Prime Minister Margaret Thatcher [illegible] countries would stand together in the face of what they called a grave world political and economical situation. Speaking after [illegible] hours of talks with [illegible] a leader of a West European ally since he took office, Mr Reagan [illegible] to study [illegible] Leonid Brezhnev's invitation [illegible] summit [illegible] closely [illegible] cher said [illegible] meeting [illegible] cussions with the President.

MADRID — Spain's new government held three generals under arrest as the full extent of Monday's abortive military coup [illegible]. The government [illegible] originally said [illegible] of parliament by [illegible] civil guards [illegible] authority of [illegible] security [illegible] which had [illegible] a tiny fraction of the army.

LAHORE — Pakistan's military authorities, concerned about mounting anti-government unrest, detained the widow of executed Prime Minister Zulfikar Ali Bhutto and banned her from Punjab province. Opposition sources said Mrs Bhutto went to Lahore, the Punjab capital, for a meeting of the newly-formed movement for the restoration of democracy.

MOSCOW — Soviet Prime Minister Nikolai Tikhonov is expected to call for greater efficiency to revitalise the flagging Soviet economy when he speaks to the Soviet communist party congress today.

WASHINGTON — The Reagan Administration formally unveiled a plan to sell equipment to give Saudi Arabia's F-15 fighter planes an offensive capability. It received [illegible]

[illegible] GUYANA [illegible] be forced to [illegible] West Indies tour [illegible] over a [illegible] South Africa [illegible] the Guyana [illegible] after the Guyanan government said that bowler Robin Jackman, [illegible] 11 winters [illegible]

[illegible] and must leave the country.

LIMA — Peru [illegible] border [illegible] with [illegible] after Ecuadorean troops pulled back to the western side of the Condor mountain range.

TEHERAN — Former Prime Minister Mehdi Bazargan accused Iran's clergy-dominated government of exercising a monopoly of political power and said his own moderate opposition had been "kicked off the scene".

WASHINGTON — Secretary of State Alexander Haig said last night El Salvador would not become another Vietnam if the United States sent aid to help the government there to resist leftist guerrillas. "You don't have to worry about that", he told reporters at a banquet held by President Reagan for British Prime Minister Margaret Thatcher at the White House.

TOKYO — Japanese vehicle exports rose to an all-time record in January despite increasing calls in the United States and the European Common Market for controls on shipments. The Japan Automobile Manufacturers Association said [illegible] cars, trucks and busses were exported last month, [illegible] per cent increase over January last year.

WELLINGTON — New Zealand faced growing industrial chaos today as workers [illegible]

[illegible] JAPAN — Japanese patrol [illegible] craft today [illegible]

northern port yesterday, the [illegible] said. The bodies of at least 15 crew members from the Komsomo[illegible] [illegible] Soviet ships while an estimated 20 seamen were still missing, it added.

HONG KONG — More than 6,000 squatters lost their homes today in a fire which raged for eight hours through a collection of ramshackle huts in Hong Kong's [illegible] Kowloon area. Hundreds of firemen fought through the night to control the fire, which broke out soon after midnight.

MANAGUA — Mexican Foreign Minister Jorge Castaneda has pledged support for Nicaragua's leftist government which was [illegible] the US of aiding guerrillas in El Salvador. During a two-day official visit, Mr Castaneda said last night that Mexico and Nicaragua "had always been united and will always remain so, above all in the troubled times [illegible] us".

WASHINGTON — A US government committee has recommended increasing immigration quotas and granting citizenship to many illegal aliens in order to reduce the flow of unlawful entrants into the United States.

ANCHORAGE, ALASKA — Pope John Paul ended an exhausting but [illegible] 12-day overseas tour with a brief Alaskan stopover during which he celebrated Mass outdoors in freezing weather and fulfilled a wish to ride in a dogsled. Returning to Anchorage International Airport for his flight home after a hectic four hours in the city yesterday, the Pontiff rode for about 160 metres in a sled drawn by nine dogs.

CLEVELAND, OHIO — The trial of an elderly Ukrainian, alleged to have tortured and killed [illegible] in a Nazi [illegible] in two [illegible] has [illegible] World War [illegible] between Ukrainians and Jews in a city that has long [illegible]

[illegible] its [illegible] United [illegible] has [illegible] series of [illegible] to defuse the [illegible]. The government wants to settle the problem with its major ally before Prime Minister Zenko Suzuki visits Washington early in May for talks with President Reagan and his Administration.

NEW YORK — Former Beatle George Harrison was ruled liable for 587,000 dollars in damages when a court found [illegible] a tune used in his 1971 hit, My Sweet Lord. [illegible] judge in the [illegible] in 1976 Harrison "subconsciously plagiarised" the melody of the 1963 song "He's so fine", the property of Bright Tunes Music Corp.

ROME — Italy's coalition government could face up to seven confidence votes in parliament today in trying to force through key sections of the 1981 finance bill, political sources said. The government resorted to the extraordinary manoeuvre of tabling the confidence votes itself in order to have public divisions over proposed amendments on index-[linked] pay increases for workers [illegible].

SAN SALVADOR — The bodies of about 80 suspected leftist guerrillas were recovered by government troops today after two days of sporadic fighting in San Lorenzo, 65 km (40 miles) from San Salvador, military sources said. They said the corpses would be burned to prevent the spread of disease. No details were given about the battles.

VIENNA — If Polish workers demands for the dismissal of officials accused of corruption, abuse of power and high living have made other East European leaders uneasy, few are showing it.

Tourism industry St Kitts-Nevis made progress

BASSETERRE (SNA) — The government of St Kitts-Nevis observed its first anniversary in office.

The Premier Dr Kennedy Simmonds said the year had seen some progress, particularly in the area of tourism. He said there was also progress in agriculture but the strides were more visable in the field of tourism.

Dr. Simmonds also added that during the year they had worked in cooperation with the people who had elected them to office and they were satisfied with the support the government had during the year.

Report on human rights Guyana to US

GEORGETOWN (SNA) — A special report prepared for the United States Congress has said that human rights deteriorated during the last year in Guyana [illegible] situation [illegible] economic conditions in the country. The report was released by the state department and is circulating in Georgetown by the Guyana Human Rights Association and other [illegible] organisations.

Koersen Centrale Bank

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.47	1.49	1.51
PND STERLING	3.87	3.925	3.985
NED GLD	75.26	75.98	76.78
BOLIVAR	40.91	41.63	42.43
ZW FRANCS	90.57	91.29	92.09
FR FRANCS	[illegible]	35.56	36.26
DUITSE MARK	83.36	84.08	848
SUR GLD	[illegible]	100.07	100.97
IT LIRE	1.42	1.72	1.78

English Composition

by Jack Tippit

Walt Disney's DONALD DUCK ®

[Be]etle Bailey ® By Mort Walker

®

COMPARE

OUR QUALITY + SAVINGS ON FOOD

SUPERMARKET LA BANDERA PORTUGUESA

Arikokweg 53 – Tel. 28363 – den curason di Otrabanda

NOS KIER A DEMOSTRA TUR AMANAN DI KAS NOS PRIJSNAN PA COMPARA. AKI TA STIPULA PA BENDE BARATA Y TA AKI TA KAMINDA PA BO HACI BO COMPRAS PA KAS. PASOBRA BO TA SPAAR PLACA.

FLIEY ATACK bleki grandi . . f. 3,85
DISICLIN tur fragancia, 16 oz. f. 1,66
DISICLIN tur fragancia, 32 oz. f. 2,96
AFWASZEEP Tender, 12 oz. . f. 1,45
AFWASZEEP Tender, 22 oz. . f. 2,55
AFWASZEEP Sweath., 12 oz. . f. 1,68
AFWASZEEP Sweeth., 22 oz. . f. 2,86
AFWASZEEP Sweeth., 32 oz. . f. 3,25
DESINFECTANTE Dettol, 8.45 oz. . . . f. 3,00
DESINFECTANTE Dettol, 16.90 oz. . . . f. 5,00
DESINFECTANTE Pine Sol, 6 oz. . . . f. 1,22

DESINFECTANTE Pine Sol, 15 oz. . . . f. 2,52
DESINFECTANTE Pine Sol, 28 oz. . . . f. 4,25
DESINGECTANTE Pine Sol, 40 oz. . . . f. 5,99
HABON MANAL grandi . . . . f. 12,25
KORALL Bleach, 1 gall. . . . f. 4,25
LUCIFER 3 Stars grandi . . . f. 0,67
KLEENEX 200 tissius . . . f. 2,00
KLEENEX 100 tissius . . . f. 1,31
KITCHEN ROLLS, 2 towels 190 sheets . . . f. 3,70

NAPKINS paki grandi . . . f. 1,00
PAMPERS Newborn 30 broeki . . . f. 7,43
PAMPERS Daytime 15 broeki . . . f. 4,25
PAMPERS Daytime 30 broeki . . . f. 8,06
PAMPERS Daytime extra absorbent 24 broeki . . . f. 8,06
PAMPERS Todder 12 broeki . . . f. 5,03

NOS TIN PAMPERS PAKI HOPI GRANDI NA PRIJS BARATA.

BELA Curacao Candle grandi . . . f. 2,38
SPAM Luncheon Beef, 7 oz. . . f. 2,70
SPAM Luncheon Beef, 12 oz. . f. 3,49

CORNED BEEF Swift, 12 oz. . f. 2,50
ROAST BEEF Swift, 12 oz. . f. 1,95
CORNED BEEF Libbys, 12 oz. f. 2,98
KETJAB Benteng 500 ml. . . . f. 4,75
LA CHOY, 16 oz. . . . f. 2,40
MAGI Aroma, 0,2 liter . . . f. 2,40
Sw. OESTERS, 5 oz. . . . f. 3,2[illegible]
Roland OESTERS, 5 oz. . . . f. 2,5[illegible]

TUNA na bleki, 170 gr. . . . f. 0,74
ORANGE Tang grandi, 27 oz. f. 3,99
CHEES BALLS Planters . . . f. 2,45
SUKU Domino, 5 lb. . . . f. 5,50
PINDA KAAS, 28 oz. . . . f. 4,18
PINDA KAAS, 40 oz. . . . f. 6,75
PINDA KAAS Crunchy, 28 oz. f. 5,00
PINDA KAAS Crunchy, 18 oz. f. 3,18

WHISKY WHITE LABEL y JOHNNY WALKER RED
1/2 gallon . . . . f. 41,50
Pint . . . . f. 17,40
Gallon . . . . f. 83,00
PONCHE KUBA grandi . . . . f. 7,50
NIGHT TRAIN . . . . f. 3,35

BLACK LABLE y JOHNNY WALKER
Gallon . . . . f. 102,00
1/2 gallon . . . . f. 56,80
Pint . . . . f. 24,50
COINTREAU grandi . . . f. 28,83
DRY GIN Gordon's grandi . . f. 10,60
CHAMPAGNE André grandi f. 8,81
CHERRY Cordial grandi . . f. 9,58

DEN NOS SLAGERIJ:
PORKO - KABRITU - CARNI BAKA - GALINA.
Nos prijs di galina ta:
1 crt. WHOLE LEGS, 5 lb. . . f. 6,20
1 crt. WINGS, 5 lb. . . f. 5,75
1 crt. DRUMSTICK, 5 lb. . . f. 7,50
1 crt. BREAST, 5 lb. . . f. 9.80

KORDA RIBA CONSEJO DI BANDERA PORTUGUESA:
"NO KUMPRA KARU, KUMPRA KAMINDA TA BENDE BARATA, TA PESEY NOS TEY."

PRICED RIGHT FOODS

ZEG HET MET BLOEMEN VAN
FLOWERSHOP FLORALUX
Thaliaweg 13 Tel.: 77765

GEVRAAGD OP CURACAO
OPPASHUIS
voor echtpaar gedurende de periode van 4 juli tot 4 augustus a.s.
Reakties gaarne aan Dr. H. Moors, Zuidkade 36, 2741 JB Waddinxveen Nederland.

ANTIEK
Meubilair, porselein, zilver, kristal, tin, koper, etc.
Door antiek te geven toont u uw goede smaak; door antiek te krijgen wordt uw goede smaak erkend.
Scharlooweg 33 (naast girokantoor).
Open dinsdag t/m zaterdag van 9.00 tot 12.00 uur.

THE FLEA (Market)
Trompetbloemweg 1
Open: Ma. t/m Za. 10-12
Kado's vanaf f. 5,–
Alles in Liberty, Metz en Laura Ashley stijl. Jim Jon zijden, bloemen, stoffen, lampen en lampekappen.
(tegenover Henderson, Ma[illegible] linksaf dan 4e huis rechts.)

Schick Super II
Tel. 12275 - 12425

PARTISIPASHON

Komo ku djaluna dia 2 di mart 1981 ta un dia fiesta, Servisio di Limpiesa Públiko (R.D.) lo reko[illegible] sushi di kas manera ta sigui:

DJABIERNE DIA 27 DI FEBRUARI 1981 ATARDI ANOCHI ENTRE 15.00 PA 21.00'or DEN [illegible] SIGUIENTE BARRIONAN:

Rooi Catootji, Mahaai, van Engelen, Jongbloed, [illegible] Cora, Damacor, Brievengat, Schelpwijk, San Fue[illegible] Noord Zapateer Kaya A,B,C, Tra'i Seru, Matanc[illegible] Alablancaweg, Blenchiweg, Snipweg.

DJASABRA 28 DI FEBRUARI 1981 DEN D[illegible] ENTRE 7.00 PA 16.00'or DEN E SIGUIENTE BARRIONAN:

Semikok, Granbeeuw, Oost Sta. Rosa, Kent U Ze[illegible] Koraal Partir, Minguelito, Ma Louisa, Abrahamsz, St[illegible] Catharina, Popo, Jan Luis, Kirindongo Abou, Ro[illegible] Klip, Vèter, Noord Zapateer, Zuid Bonam, O[illegible] Jongbloed, Libie, Kwartje, St. Thomas i Dominguito.

Dept. R.P.

Hefe di Servisio di Limpiesa Públiko (Reinigingsdienst), J. G. Francisco.

30% KORTING

Nog slechts 2 DAGEN en onze fantastische campagne is achter de rug . . . .
Profiteer vandaag nog van deze gelegenheid en loop binnen bij een van de volgende zaken van

DANICO
- Gostoeweg
- Winkelcentrum Colony
- Prinsenstraat 65 (de Castro Building)

DANICO . . . ESUN UNICO!!

Radio Holland Caribbean N.V.

In ons bedrijf bestaat een vacature voor een

ADMINISTRATIEVE MEDEWERKSTER

Die belast zal worden met diverse typewerkzaamheden (NED/ENG), het uitwerken/typen van brieven, offertes, rapporten en/of verslagen, archiefwerkzaamheden en samenstellen van dossiers.

Functie-vereisten:
HAVO (geheel), Typediploma, bij voorkeur enige ervaring met telex.

Gegadigden voor deze functie worden verzocht vóór 10 maart 1981 te reflecteren.

Sollicitatieformulieren kunnen worden aangevraagd bij de afdeling Personeelszaken te Pletterijweg z/n, Alhier.

GROOTSE KARNAVALS UITVERKOOP BIJ

LA FAMA

DAMES BLOUSES FL. 4,–
DAMESROKKEN FL. 12,–
Windoestaanse JURKEN FL. 10,–
Windoestaanse ROKKEN FL. 10,–

ALLE DAMESJURKEN HALVE PRIJS
HERENPANTALONS
POLOSHIRTS FL. 4,–

LEUKE KARNAVALS T-SHIRTS SLECHTS FL. 4
KOM EENS EVEN LANGS EN OVERTUIG U ZELF

Enjoy the exciting atmosphere of the HILTON where there's always SOMETHING going on!

TORY WINTER
is back in town to delight you at the Willemstad Supper Club and Tambu Lounge. Dance music by [illegible] and his Combo.

Thursday, GOURMET DINING and INDONESIAN RIJSTTAFEL plus show nightly at 10:00 p.m. except Thursday in the WILLEMSTAD SUPPER CLUB.

CURACAO HILTON

Four Fantastic Frommer Frolics

TUESDAY AT EIGHT... Calypso Night with the "Jump Up" music of the KLM Steelband.
SATURDAY AT EIGHT... Caribbean Night with "Cuminda Criollo" and featuring the colorful folkloric group "Nos Antilla".
SUNDAY AT EIGHT... Mexican Night with A la Carte dinner and Mexican music by Mariachi Fortuna.
SUNSET HAPPY HOUR... Daily (except Saturday) from 5 - 7 p.m. Your favorite cocktail prepared by our expert mixologists. Romantic songs with "EL CHEVERE". All drinks half price.

Hotel Arthur Frommer

ROYAL TREATMENT AT THE "PRINCESS"
LAMPI RESTAURANT: from 7:00 - 11:00 p.m. International dishes are served on Mondays, Wednesdays, Thursdays. Showtime: 9:00 p.m.
HAPPY HOUR: from 5:30 - 8:00 p.m. daily in the Tropical Lounge; (pay for one drink and get two!) Free local snack.
[illegible] Night, Native Food Dinner Buffet and folkloric show.

Princess Beach

LA CAVE DE NEPTUNE PRESENTS
THE CHARLIE ST. PAUL SHOW
Showtime: Weekdays 11 p.m. Friday & Saturday 2 shows: 11:00 p.m. and 1 a.m. Cover charge fls. 7,– min. consumption fls. 11,– p.p. Live music by Plaza Combo for your dancing pleasure.
The Penthouse Dining Room & Lounge. For dinner or a drink, stop at [illegible] sensational view. Table d'Hote Menu (3 menu meals) from fls. 28,– NIGHTLY from 7 to 11:30 p.m. LOUNGE from 5 p.m. - 12 midnight.
THE WATERFORT [illegible] Prices start at fls. 9,– Open Monday to Friday from 11:30 p.m. - 2:30 p.m. ONLY.
[illegible] BAR 10 a.m. - 2 a.m. Sun. to Thurs. Dancing with Tropical Combo Fri., Sat. & Mon. 10 p.m. - 2 a.m. HAPPY HOURS 5 p.m. - 7 p.m. daily.

Curaçao Plaza Hotel & Casino

TAKE HOME SOME TODAY!
super TAMBO

Coca-Cola

AMSTEL

WINDSURFERS!
Neem dia van U mee vandaag.
Spanish Water Holiday
Tel. 611211 - 672003.

...make your evening enjoyable ... ask for

MAKE YOUR [illegible]

INDONESIAN [illegible]

Frank Martinus Arion over Caribische literatuur:

Er moeten positieve boeken komen

AMSTERDAM — De studie van de Caribische literatuur wordt in het onderwijs nergens systematisch aangepakt. Dit zei Frank Martinus Arion op een lezing over de Caribische literatuur, die georganiseerd was door de eerste Caribische boekhandel in Amsterdam, de Walter Rodney Boekhandel. Typerend voor de stiefmoederlijke behandeling van de Caribische literatuur noemde Frank Martinus Arion het, dat hij uitgenodigd was een lezing te houden over "de" Caribische literatuur. Zo'n uitnodiging wordt niet gedaan voor "de" Spaanse, Nederlandse of Engelse literatuur. Dan is één schrijver het onderwerp van een lezing. Niemand vraagt om in drie kwartier een beeld van een hele literatuur te geven, behalve over de Caribische.

Ook aan de University of the West Indies wordt de Caribische literatuur niet diepgaand bestudeerd, aldus Frank Martinus Arion. Studenten kunnen haar hoogstens als bijvak nemen. In Suriname geeft men in het onderwijs gewoon de Nederlandse literatuur. De onderwijsmensen die vechten voor de introductie van de eigen Surinaamse literatuur, merken dat de samenleving als geheel maar traag op vernieuwingsplannen reageert.

Eenzelfde situatie is er op de Antillen, waar men nergens formeel het Papiamentu kan bestuderen, zodat de studie van de Papiamentse letterkunde al helemaal niet aangepakt kan worden.

Frank Martinus Arion zei daarom een persoonlijke interpretatie te willen geven van de Caribische literatuur, vanuit zijn politieke kader. Literatuur kan volgens hem bevrijdend of niet bevrijdend werken.

TRAGISCHE VISIE

Niet bevrijdend werkt ze, als ze de tragische visie op de mens verkondigt. Deze wijze van literatuurbeoefening is in Europa in zwang en gaat terug op de Griekse tragedie. "In het begin van een werk is de held in een gezegende toestand, maar aan het eind van een werk bevindt hij zich in de rotzooi", zei Frank Martinus Arion. De tragische situatie is in zo'n werk doorslaggevend. De held moet tussen twee uitersten kiezen, maar welke keuze hij ook doet, hij zal verpletterd worden. Frank Martinus Arion: "De hele Europese kunst is doortrokken van het tragische aspect. In de Nederlandse literatuur moet de hoofdfiguur op het ogenblik een tragisch einde hebben. Alle hoofdfiguren zijn gefrustreerde, problematische persoonlijkheden. Als ze niet tragisch zijn, noemt men het werk trivialliteratuur, een meisjesroman met een gelukkig einde. Dat wijzen de critici af, omdat het einde voorspelbaar is en de ingredienten bekend zijn. Maar ze vergeten, dat de ingredienten voor een slecht einde ook bekend zijn."

Caribische schrijvers die een tragische visie in hun werk leggen zijn: Alejo Carpentier, George Lamming, Jan Carew, John Hearne, Earl Lovelace, Roger Mais, H. Orlando Patterson, V.S. Naipaul, Boeli van Leeuwen en Albert Helman in zijn beginperiode. Soms is het bijzonder ingewikkeld, volgens Frank Martinus Arion. Een schrijver als Roger Mais protesteert wel tegen verschillende toestanden, maar dwingt zijn lezer door de afloop van het verhaal toch tot een negatieve visie.

Een vast bestanddeel van de

Caribische literatuur stiefmoederlijk behandeld

negatieve literatuur noemde Frank Martinus Arion het complex van de verraderlijke dominee. Hij duidt daarmee de figuur aan, in wie het volk zijn vertrouwen stelt, maar die er op een gegeven moment met de kas vandoor gaat. De suggestie die hiervan uitgaat op de lezer is: zoiets is in het Caribische gebied onontkoombaar, het Caribische gebied is nooit iets geweest en zal ook nooit iets worden.

POSITIEVE VISIE

Tegenover de tragische visie stelde Frank Martinus Arion schrijvers met een positieve visie. Als voorbeeld ging hij uitvoerig in op de roman Batouala van René Maran, die in de Amigoe in de serie Geboorten van literatuur besproken is. De hoofdfiguur valt de negatieve opvattingen over de zwarten aan. Ook Claude Mc Kay's roman Banjo uit 1929 is polemisch. Mc Kay ontkomt aan de tragische held door een polemische vorm te kiezen: a story without a plot.

Frank Martinus Arion onderkende twee groepen positief ingestelde schrijvers. In de eerste plaats zwarte schrijvers als Mc Kay en Maran die juist die eigenschappen van de zwarte verheerlijken, waar de Europeanen op neer kijken. In de tweede plaats blanke schrijvers als H.G. de Lisser, Jean Rhys, Geoffry Dreyton, Tip Marugg en Cola Debrot die invloeden "van onderen", van de negers als positief ervaren.

In de discussie na de lezing ging Frank Martinus Arion nog in op zijn roman "Dubbelspel". Daarin was hij aan de tragische visie ontkomen door vier dominospelers als hoofdfiguur te nemen. Niet met allen hoefde het goed af te lopen, om het boek toch een positief slot te laten hebben.

Literatuur kan bevrijdend of niet bevrijdend werken

IMITEREN

Na afloop werd Frank Martinus Arion ook nog geinterviewd door Radio Nederland Wereldomroep. Daarin zei hij dat de Caribische mens volgens hem geen tragische, maar een optimistische visie heeft. De schrijvers die wel een tragische visie uitdragen, imiteren daarmee de Europese schrijvers, die hun aandacht richten op hun eigen binnenwereld en zich afsluiten voor de buitenwereld. Schrijvers die de identiteitskwestie stellen, doen dit dus, omdat zij Europa imiteren.

FRANK MARTINUS: Caribische mens heeft optimistische visie.

EDSEL SAMSON

Toneelschool Maastricht schakelt Edsel Samson in

MAASTRICHT – De Antilliaanse regisseur Edsel Samson gaat in Nederland het toneelstuk "Dream on Monkey Mountain" van de Caribische schrijver Derek Walcott uitbrengen.

De Antilliaanse auteur Frank Martinus Arion zal de vertaling maken. Dit deelde Edsel Samson na de première van "Tien sterren, tien sterren" in Maastricht aan de Amigoe mee. Edsel Samson was door de toneelschool van Maastricht gevraagd de regie te verzorgen van dit stuk, dat haar afstudeerproject was. Derek Walcott is de succesvolste toneelauteur uit het Caribische gebied. Zijn stukken zijn doorgedrongen tot op Broadway. Edel Samson wilde het gerucht nog niet bevestigen dat hij "Dream on Monkey Mountain" in het kader van het Holland Festival zal uitbrengen. Wel wilde hij meedelen dat Frank Martinus Arion en hij juist dit stuk namen om in Europa aandacht te trekken voor de Caribische problematiek, die Derek Walcott fascinerend weet uit te beelden Als alles doorgaat, zal dit betekenen dat het Papiamentu op het Holland Festival zal klinken. Derek Walcott gebruikt het Engels en het Franse patois. De delen die in het patois geschreven zijn, zal Frank Martinus Arion in het Papiamentu vertalen.

Galiña paisana

Oven : 400
Tijd : 25 à 30 min.
Voor : ruim 4 pers.

Recept van Bunchi Römer

Benodigd:

1 kip, naar smaak gesmoord, ontbeend en aan flinke stukken gesneden.
1 grote, gekookte aardappel, aan stukken gesneden; wat olijven, rozijnen en kapertjes.
1 cup kippebouillon
1/4 cup bloem, vermengd met 1/2 cup melk
1 cup bloem
1 theelepel bakpoeder
zout naar smaak
1/4 cup boter of margarine, opgelost in 1/4 cup heet water
1 eierdooier.

Bereiding:

1. Vermeng de kip met de aardappelen, de olijven, rozijnen en kapertjes. Doe de kip in een ingevette casserole.
2. Verwarm de bouillon en roer hierin geleidelijk de bloem, vermengd met melk tot een dik, glad sausje. Giet de saus over de kip.
3. Snij de boter of margarine met twee messen of met een "pie" maker door de bloem, vermengd met de bakpoeder en het zout.
4. Roer de in heet water opgeloste boter en de eierdooier door de bloem en maak er een deegbal van. Doe het deeg ong. 15 minuten in de ijskast.
5. Rol het deeg uit en bedek hiermee de casserole. Snij een paar spleten in het deeg en bad de "paisana", mooi goudbruin in de voorverwarmde oven, gedurende de aangegeven tijd. Na de baktijd ong. 15 minuten laten "rusten", alvorens de "paisana" op te dienen.

VOLGENS FRANK MARTINUS ARION:

Guéné is de baas

(Van een medewerker)

Wie kent ze niet, de echt Hollandse kinderliedjes als "Iene miene mutte/Tien pond grutte/Tien pond kaas/Iene miene mutte/Is de baas" en "Oze wieze woze/Wieze walla/Kristalla/Kristo ze/Wie ze woze/Wiese wies wies wies wies"? Helemaal niet Hollands, zegt Frank Martinus Arion in "De groene Amsterdammer" van 28 januari j.l. Maar Portugees Creools en als zodanig verwant aan het Papiamentu. En Holland keek ervan op. Frank Martinus haalde er zelfs het jeugdjournaal mee.

Frank Martinus werd door de Antilliaanse Guéné-liedjes op het spoor van de verwantschap met de Hollandse kinderliedjes gezet. Het guéné komt nog voor in een liedje als het volgende:

Djowili Patagan
Zan Wego
Djowili Patagan eh
Zan Wego huemi

Frank Martinus gaat de klankverandering tussen het Portugees en het Guéné in dit liedje na. *Wego* uit het liedje staat voor *pego* uit het Portugees. Daarom vertaalt hij het liedje met *Djowili en Patagan, Ik zit vast*. Wat herinnert aan de mythe, dat slaven terugkonden vliegen naar Afrika, als ze maar geen zout gebruikten. Djowili en Patagan hadden geen zout gebruikt, dus vlogen ze terug, maar de ik-figuur uit het liedje bleef vastzitten, omdat hij wel zout gebruikt had. Het liedje *Oze wieze woze* weet Frank Martinus Arion te vertalen met:

Vandaag is het kind gelukkig
Is het kind gered
Gedoopt
Is het
Dit kind is gelukkig
Dit kind, kinderen, kinderen
kinderen, kinderen.

Zewoze komt van het Portugese *cevarse*, wat gelukkig maken betekent. *Walla* komt van het Creoolse *vala of bala*, wat onder meer gered worden betekent. En *Krist-oze* komt van *Cristarze* wat Portugees is voor *christen worden*. Verbluffend is wat Frank Martinus Arion doet met het bekende

Iene miene mutte
Tien pond grutte
Tien pond kaas
Iene miene mutte
Is de baas

Een Hollandser onzin-lied lijkt er niet te zijn door de grutten en de kaas. Maar door toepassing van de klankveranderingen tussen het Guéné en het Portugees, komt er het volgende te staan:

Iene miene muito
Tempo de n' gruta
Tempo de n'kasa (*la*)
Iene miene muito
Es de Baixe (*de bas*)

Vertaald betekent het liedje:

Veel meisjes
Tijd om te vrijen
Tijd om te trouwen
Veel meisjes
Daar beneden.

Frank Martinus acht het mogelijk, dat dit lied op een slavenschip ontstaan is, waar de mannelijke van de vrouwelijke groep gescheiden was: de een was bovendeks, de ander benedendeks. Hoe de liedjes in Nederland kwamen? Frank Martinus: "Zowel op de heen- als op de terugweg droeg ten gezonde Hollandse jongens om bij gezonde Afrikaanse meisjes te blijven....de Hollandse mannen, die op de kust met Portugees-kreoolse liedjes hun bruine spruitjes in slaap wiegden, namen die liedjes, die ze daar van hun buiten-ega's leerden, gewoon mee en verspreidden ze in heel Holland". In zijn artikel stelt Frank Martinus Arion meer in het algemeen dat Hollanders op de Westkust van Afrika hebben leren feestvieren, leren zingen en dansen: *Hiepiep hoera, Van je heisa, hopsa, hopsasa, falderi, faldera.*

Genoeg om de wereld uit te schakelen

Militair gif in VS beproefd op mensen

WASHINGTON (Reuter/UPI) – De Verenigde Staten beschikken over een voorraad van een chemisch middel dat de wereldbevolking volledig in de war kan brengen. Dit is door een Amerikaanse actiegroep onthuld.

De groep ,,American Citizens for Honesty in Government" (ACHG) heeft de ontdekking gedaan in een militair-technisch rapport. Hieruit blijkt dat het middel, dat de codenaam BZ draagt, in een hoeveelheid van vijftig ton ligt opgeslagen in bunkers in Maryland, Arkansas en Utah. Volgens ACHG is vijftig ton BZ genoeg om veertig miljard mensen, ongeveer tien maal de wereldbevolking enige tijd volledig te desorienteren en hen tot hulpeloze wezens te maken.

Een militaire woordvoerder verklaarde naar aanleiding hiervan dat een onderzoek begonnen is naar hoe men het best van de voorraad af kan komen.

Het middel BZ is tussen 1963 en 1975 beproefd op meer dan tweeduizend Amerikaanse militairen en burgers, die daar niet van op de hoogte waren, aldus ACHG. Het middel heeft een hallucinerende uitwerking, die tien maal zo sterk is als die van LSD. De experimenten waren onderdeel van een proefproject van het Amerikaanse leger om te zoeken naar ,,uitschakelingsmiddelen", Een legerwoordvoerder zei dat tussen 1960 en 1969 proeven waren uitgevoerd met 362 vrijwilligers.

VERGIFTIGING

Een milieugeleerde, David Schnare, verklaarde dat kleine hoeveelheden BZ slaperigheid en verminderde waakzaamheid veroorzaken, terwijl grotere doses versnelde vergiftiging, onvoorspelbaar gedrag en zelfs de dood tot gevolg kunnen hebben. De nawerking kan nog lang duren.

De opslagplaatsen van BZ schijnen niet erg veilig te zijn, want sinds 1970 hebben zich vijf gevallen van lekkage voorgedaan en drie explosies. Volgens de legerwoordvoerder zijn daarbij geen slachtoffers gevallen en is ook niets gebleken van gevolgen op lange termijn.

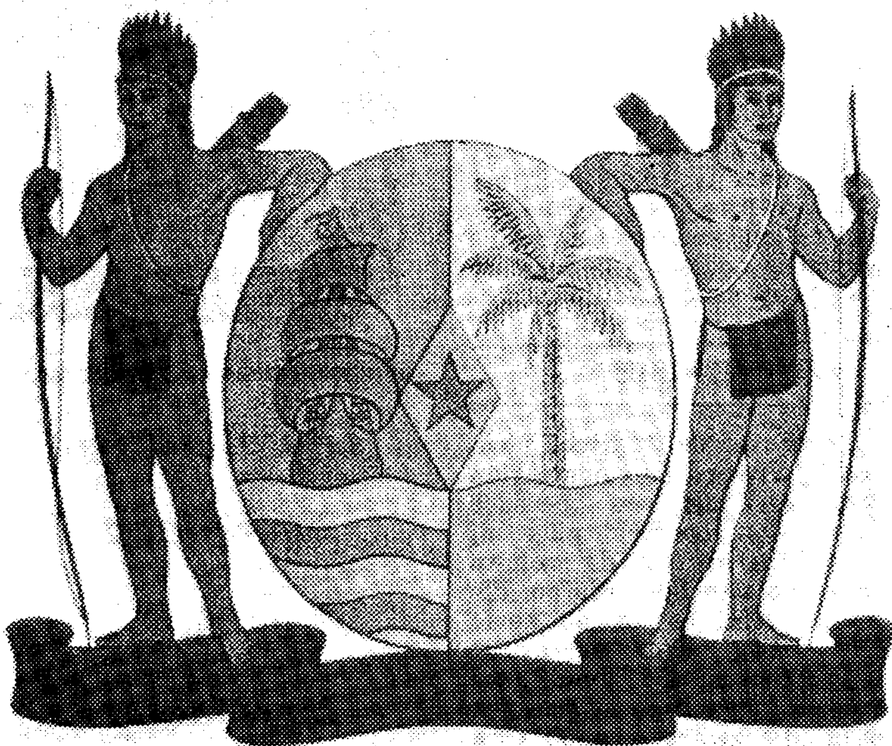
,,GASKAMER"

Een voormalige militair, die aan de proeven heeft blootgestaan verklaarde op een door de ACHG belegde persconferentie, dat hij nog steeds lijdt aan geheugenverlies. De man, Don Bowen, zei dat hij was aangewezen voor proefnemingen met BZ, volgens de milieudeskundige, 3-quinuelidinyl bensilate". Hij en twee anderen waren in een glazen ,,gaskamer" geplaatst met gasmakers op die zij na vijf minuten moesten afzetten. ,,Twee lui haalden me eruit. Ik herinner me dat ik zwaar in het hoofd en duizelig werd. Vervolgens begonnen mijn ogen ongecontroleerd te bewegen. Toen ik wakker werd waren er dagen verstreken," aldus Bowen.

Boot zonder kapitein

Een land waar "soulisten" mislukken

Aan de muur bij de familie Sossa hangt een dienblad met het wapen van Suriname, waarop de bekende afbeelding van de twee Indianen die een schild vasthouden, waarin "dansend op de baren der zee, naast kaalgeplukte palmboom, een oudkoloniale boot. Nee, nee, geen droomboot op de Mississippi! Dit was het schip der staat, vroeger de bark der West Indische Compagnie. Vroeger, vol van rijkdommen die waren opgebracht door slaven: katoen, suiker, koffie en thee... Nu hetzelfde wapen — andere tijden — een boot die vol moest ingescheept raken met allerlei ontwikkelingshulp. Ma' die door kapers op da Wilde Kust geplunderd was! Die nu, half kapseizend, weg z'n weg zucht, weg, weg, weg...!"

Dit is de eerste draad in *MI BOTO DORO/DROOMBOOT HAVENLOOS*, een nieuw 'romanwerk' van de bekende Surinaamse schrijver Edgar Cairo. Het boek begint met de evocatie van de wilde kust, en beschrijft vervolgens aan het begin van een aantal hoofdstukken de slavenschepen, de immigrantenschepen, de korjalen en de schepen van de Westindische Compagnie, die samen de Surinaamse geschiedenis symboliseren. Deze boten hebben geen kapitein en zijn havenloos en doelloos in hun historische noodlot; ze zinken in de rivier, liggen te rotten aan de steiger, of vinden hun moderne pendant in het 'luchtschip' dat de bijnaam Bijlmerexpress kreeg.

Dennis en Johnnie Sossa, de twee hoofdfiguren van de roman, willen niet toegeven aan die historische doem en in eigen land iets opbouwen. Dit is dan de tweede draad: die van het moderne Paramaribo na de onafhankelijkheid, die de eigenlijke romanstof levert.

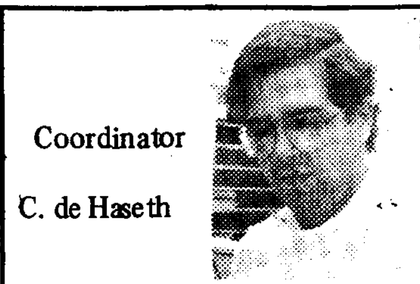
De twee broers beginnen een wilde-bus-bedrijf, een moderne tegenhanger van de korjaal of ezelskar. Dit is een particuliere busonderneming die via vaste routes met zijn mini-bussen, bontbeschilderd en constant keiharde soulmuziek uitschetterend om de passagiers te lokken, de vervoersproblemen oplost waar Lanti met al zijn broko broko bussen niet in kan voorzien.

Tussen de verschillende eigenaars heerst echter een bittere concurrentie, en als het land de vervoerstarieven wil reduceren van 25 tot 20 cent per rit, voltrekt zich de ramp over de broers die zich al eerder in verschillende waarschuwingen had aangekondigd..... Ook de moderne droomboot is havenloos en wel net op het moment dat Dennis en Johnnie denken hun ideaal te verwezenlijken.

De kleine, hardwerkende zelfstandige heeft geen toekomst, omdat hij wordt fijngemalen in de concurrentie met de groten en de corruptie van de regering. Een land zonder verantwoordelijke bestuurders is als een boot zonder kapitein gedoemd havenloos rond te zwabberen ten prooi van 'haaienbekken-vreten-alles-wat-ze-vinden.' Dit is de visie die 'Cairo-aans' wordt vertolkt in zijn Surinaams-Nederlandse taal en zijn humoristische stijl, want ondanks de sombere kijk op de Surinaamse maatschappij is *MI BOTO DORO* allerminst een somber boek geworden. Voor de aandachtige lezer is er weer heel wat plezier te beleven aan Cairo's geestige beschrijvingskunst. Juist in het neerzetten van kleine humoristische taferelen vind ik hem als altijd op zijn best. Cairo geeft zijn visie in een bonte afwisseling van gebeurtenissen, verhalen, beschouwingen, uitweidingen, dialogen, enz., die samen een kaleidoscopisch beeld geven van het moderne Suriname en die zo een waardige tegenhanger vormen van zijn vorige roman *Koewatro Djodjo/In de geest van mijn kultuur* waarin hij het leven van de Surinamer in Nederland beschreef. Samen geven deze romans een goed beeld van de positie van deze Surinaamse schrijver die al zo lang in Nederland verblijft.

WIM RUTGERS

Edgar Cairo: Mi boto doro/Droomboot havenloos Uitgeverij In de Knipscheer b.v. Haarlem, 1980 I.S.B.N. 90 6265 049

Coordinator C. de Haseth

Geboekt

Nieuwe boeken Antilliaanse Auteurs

Als je graag en veel leest, is het telkens weer een heerlijk moment van de diverse uitgeverijen de prospectussen binnen te krijgen. Je kijkt onmiddellijk na of er nieuw werk bijstaat van je favoriete auteur. Je vlooit de lange lijsten na om te zien welke romans herdrukt worden. Je constateert welke boeken over literatuur verschijnen, die onmogelijk in je boekenkast mogen ontbreken. De verschijningsdatum blijft je bij en in de maand dat het boek verschijnen gaat, wil de boekhandelaar nog weleens geïrriteerd raken, als je hem voor de zoveelste keer belt met de vraag "Is het er al?".

Ik weet niet hoe het met U is. Maar, mij interesseert altijd bijzonder na te zien welke nieuwe werken van Antilliaanse auteurs aangekondigd worden. (Daarbij is het ik gelijk in de gaten we uitgeverij het werk gaat publiceren. Uitgeverbewust zijn is een goede zaak!) En dan werk wordt aangekondigd van een schrijver of schrijfster van wie je het werk graag leest, dan verheug je je op het moment, dat het voor je wordt ingepakt in de boekwinkel heb je het idee dat je gauw genoeg thuis kunt zijn om het ter hand te nemen erin te bladeren, eraan te ruiken (ja, dat doe ik altijd) en ten slotte de eerste regels lezen.

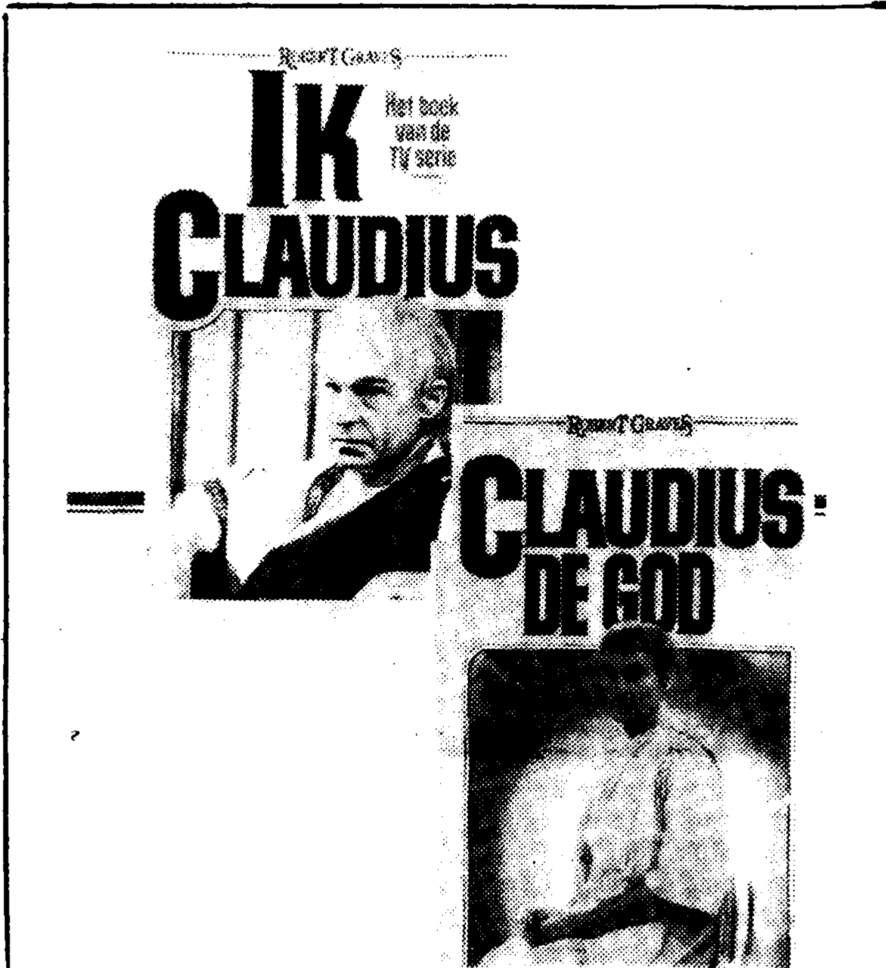
Dat genoegen is mij het afgelopen jaar een aantal keren overkomen. Het eindelijk in handen hebben van B. Jos de Roo's *"Antilliaans literair logboek"*... het steeds weer bladeren, kijken en lezen in het Schrijversprentenboek van de Ned. Antillen....het moment het woordenboek Papiamentu ter hand te kunnen nemen er van alles en nog wat in te zoeken. Er verscheen wat. Ik heb me weleens afgevraagd of U nou echt al die wandelingen en excursies in *"Curacao scenes & behind the scenes"* hebt gedaan.

Voorjaar '81 belooft ons op de twee volgende boeken. Allereerst verschijnt er in februari *'Verzamelde stilte'*, de verzamelde poëzie van Oda Blinder, met een nawoord van Luc Tournier. Uitgeverij Meulenhoff spreekt van *"sensitieve erotische gedichten"* en noemt Oda Blinder *'een van de opvallendste figuren van de Stoep"*. Dat betekent alles bij elkaar, 172 bladzijden, van deze dichteres, voor circa f30,- (Nederlands). Een "must" voor iedere literatuurliefhebber. In april a.s. verschijnt *"De Boog"* van Edward de Jongh. Over het hoef ik U niet verder te informeren. Ook hier is Meulenhoff de uitgever. Het omslag wordt gesierd met een foto van een van de bogen op de binnenplaats van het Riffort. De boog is de verzamelplaats van een groepje "ongeregeld", mensen door de geregelde maatschappij uitgestoten. De Jonghs roman wordt een roman over het leven van het gewone volk op Curacao. En de prospectus zegt verder: "Met groot gevoel voor humor en oog voor detail laat Edward de Jongh zijn verhaal zich via gesprekken naar een verrassend einde ontwikkelen." De wens, of is het hoop, die de uitgever uitspreekt is dat deze roman De Jongh ook in Nederland de bekendheid zal geven die hij verdient.

Ik hoop, dat beide boeken niet alleen op de Antillen maar ook in Nederland veel lezers zullen vinden. En critici? Op de een of andere manier wordt het werk van Antilliaanse auteurs in Nederland zeer slecht besproken. En als men het bespreekt, kan men het werk vaak niet op waarde schatten. Een volgende keer wil ik U eens wat laten lezen uit die kritieken van Nederlandse recensenten.

ANDRIES VAN DER WAL

NASCHRIFT: *Inmiddels kondigde ook De Bezige Bij de uitgave van Jules de Palm's verhalenbundel "Antiya" aan, daarmee een jarenlange "Antilliaanse traditie" voortzettend.*

Claudius de kreupele

„IK CLAUDIUS" heeft als televisieserie zowel in de Verenigde Staten als in Europa succes geboekt, getuige de kijkdichtheidscijfers. In Nederland heeft de Tros de serie zelfs twee keer volledig uitgezonden, hetgeen in het wereldje van de elkaar sterk beconcurrerende zuilen niet vaak voorkomt.

Het boek van Robert Graves (oorspronkelijke titel: „I Claudius") voor het eerst uitgegeven in 1974 en daarna in het Nederlands vertaald reeds in een aantal herdrukken verschenen bij Elsevier, heeft ons niet zozeer kunnen boeien. *„Ik Claudius"* is het verhaal van Tiberius Claudius, zoon van Drusus op zijn beurt een stiefzoon van de beroemde Romeinse keizer Augustus.

Als „enfant terrible" aan de Romeinse hofhouding, waar hij wegens zijn kreupelheid en zijn stotteren mikpunt was en van hoon sport van zowel meerderen als ondergeschikten, had niemand gedacht dat Claudius het ooit ver zou schoppen. Maar achter het onooglijk mannetje bleek een intelligente en eerzuchtig heerser te schuilen, die na de dood van de beruchte Caligula door diens lijfwachten tot keizer van Rome werd uitgeroepen, wellicht tot zijn eigen verbazing. In het boek beschrijft Robert Graves de intriges aan het hof ten tijde van Augustus en kort na diens dood. Het brein achter de meeste van deze intriges is Augustus' derde vrouw Livia die niet schroomt haar concurrenten uit de weg te ruimen door ze te vergiftigen of ze door de keizer te laten verbannen naar verafgelegen eilanden.

Zij speelt haar spelletjes zo handig dat haar aandeel in allerlei complotten moeilijk te bewijzen valt. Claudius ontkomt door zijn gebreken aan de listen van Livia die hem niet als een direkte bedreiging van haar machtzucht beschouwt. Als een soort „innocent bystander" weet hij handig te laveren tussen allerlei perikelen die zijn onbewuste carrière bedreigen. En passant beschrijft Robert Graves via Claudius de pikanterien aan het Romeinse hof die ook in de t.v.-serie met nadruk worden gepresenteerd, hetgeen ongetwijfeld zal hebben meegewerkt aan het gunstige kijkpercentage.

Maar door de vrij saaie verteltrant van Graves de eindeloze rij namen van allerlei Romeinse grootheden en de onwaarschijnlijkheid en historische onbetrouwbaarheid van de lotgevallen van Claudius en consorten heeft het boek ons maar matig kunnen bekoren.

„Claudius de God" is het onontkoombare vervolg van *„Ik Claudius"* waarmee Robert Graves teert op het t.v.-succes van zijn eerste boek. Elsevier heeft om ons niet bekende reden besloten de originele versie danig te bekorten maar zelfs daardoor behoorden wij niet tot de „tienduizenden lezers die het boek van het begin tot het eind op onweerstaanbare wijze heeft weten te boeien", zoals de flaptekst vermeldt.

RONNIE HENRIQUEZ

„Ik Claudius" en „Claudius de God" van Robert T. Graves verschenen bij de uitgeverij Elsevier onder resp. de ISBN nummers 9010018903 en 9010023699

Zilveren griffel/Gouden penseel

Een huis met zeven kamers

"Een huis met zeven kamers" van de jonge schrijfster-tekenares-cabaretière Joke van Leeuwen, blijkt zowel qua inhoud als uitvoering een apart boek te zijn. Geen wonder dus dat dit boek in aanmerking kwam voor 2 prijzen namelijk de gouden penseel 1980 en ook nog een zilveren griffel.

Aan het begin is een jongen aan het woord die een bijzonder leuke oom heeft die heel goed gekke gezichten kan trekken, gekke geluiden kan maken, altijd spannende avonturen meemaakt en altijd kadootjes meeneemt.

Deze oom gaat zijn huis met zeven kamers aan zijn neefje laten zien.

Aan elke kamer is een verhaal, lied, versje, raadsel of beeldverhaal zonder tekst verbonden.

De figuren oom en neef zijn praktisch alleen aan het begin van elke hoofdstuk aanwezig als ze de diverse kamers binnengaan en de oom begint te vertellen.

De oom kan fantastisch vertellen maar jammergenoeg is er geen badkamer in het huis want juist daar had hij de beste verhaaltjes kunnen verzinnen!!

De zeven kamers zijn: zitkamer, eetkamer, slaapkamer, kelder, spullenkamer, w.c. en dierenkamer.

In schijnbaar eenvoudige zwart-witte illustraties afgewisseld met tekst (waarin ook de nodige verrassingen zitten) komt het kind verhaaltjes, versjes, raadsels, rebussen enz. zelfs een lied tegen.

Elk verhaal op zich is leuk en er zijn erbij die kinderen zeker aanspreken daar er voor hen herkenbare elementen zoals angst, fantasie en plagen in verweven zitten.

In hoofdstuk 1, waarin de oom het over de zitkamer heeft, gaat het verhaal over Piesie, een grappig meisje dat voor haar gezondheid naar een herstellingsoord moet.

In dat oord zitten nog meer kinderen die ook "andere lucht" nodig hebben. Omdat Piesie een nogal vreemd meisje is - ze heeft een héél vreemde koffer, draagt 3 paardestaarten en zit vaak op tafelwielen de andere kinderen haar wegpesten. Echter alle pogingen mislukken. Piesie weet zich er altijd goed uit te redden en onbewust neemt ze de kinderen zelfs beet.

In hoofdstuk 2, dat over de eetkamer gaat, gaat het verhaal over een vrouw die een vreemdsoortig gerecht in een restaurant toegediend wil krijgen: namelijk boerewoer met zoetekauw, iets waar zelfs de kok nog nooit van gehoord heeft. Pas als er een meisje, dat het geheim recept kent, opdaagt, kan de vrouw het gewenst krijgen.

Hoofdstuk 3, de slaapkamer, bevat een lied, kompleet met notenbalk, dat handelt over een kind dat pas als hij heel moe is en het zelf wil, gaat slapen.

Daarna volgt het verhaal van Janneke van Zommeren, een meisje dat bang is als ze de donkere trap op moet om in haar slaapkamer te komen. Maar ook in de slaapkamer is ze bang (o-zo herkenbaar voor kinderen): als het gordijn beweegt denkt ze dat er wat achter zit; de kleren op de stoel lijken op een vreemd beest en zou er wel iets onder het bed zitten! Door haar fantasie weet ze van die bestaande figuren denkbeeldige wezens te scheppen die met haar praten. Hierdoor komt ze over haar angst heen.

De kelder (hoofdstuk 4) is weer iets aparts in het geheel van het boek.

Middels illustraties zonder tekst, die hele pagina's beslaan, zien we de neef van de oom de kelder binnengaan. Daarin raakt hij in vreemde situaties verzeild daar het een omgekeerde wereld is. Hij komt grote dieren en vreemdzoortige wezens tegen op zijn tocht door de kelder.

Hoofdstuk 5, de spullenkamer, bevat het verhaal van Joris Floris, een jongen die dolgraag dingen wil gaan verzamelen en na een paar pogingen besluit alles te verzamelen wat hijzelf bijzonder vindt. Zo verzamelt hij zelfs een bijzondere mevrouw die hem fantastisch weet bezig te houden.

In hoofdstuk 6 komen we de versjes tegen die eigenlijk in een schrift in de w.c. staan. Het gaat om alledaagse versjes die juist door hun eenvoud zullen aanspreken. Hoofdstuk 7, de dierenkamer, bevat een kostelijk verhaal over de bewoners van Hakkelen, die op dierendag allemaal in dieren veranderen. Daardoor gebeurt er natuurlijk heel wat.

Het boek wordt met een stripverhaal afgesloten.

De aantrekkelijke omslag, degelijke uitvoering, goede kwaliteit papier, overzichtelijke bladspiegel, verantwoord gekozen lettertype, dit alles in goede samenhang met een kostelijke inhoud maakt dat dit boek uniek genoemd mag worden.

Het is uitermate geschikt om eruit voor te lezen en kinderen vanaf 8 jaar zullen er veel plezier van beleven door het zelf te lezen. Naar mijn mening zullen de vrij sombere illustraties uit hoofdstuk 4 (de kelder) kinderen niet zo direkt aanspreken, maar de overige illustraties zijn zeker bijzonder geschikt. Het verbaast me niet dat dit boek 2 prijzen in de wacht heeft kunnen slepen, en zelfs volwassenen kunnen van dit boek tenieten. Volgens de werkgroep Kinder en jeugdlektuur (Eindhoven) had dit boek best de gouden griffel mogen krijgen.

VIOLA STATIA

Joke van Leeuwen: Een huis met zeven kamers Omniboek, Den Haag 1980 Verkrijgbaar bij Van Dorp, Naf. 23,70

Kort bestek

Vlees noch vis en ver van mijn bed

RENATE RUBINSTEIN is scribent van het weekblad Vrij Nederland en verzorgt sinds jaren elke week een kolom in dit blad, onder het pseudoniem Tamar. Een groot aantal van deze bijdragen heeft ze bijeengebracht in haar boek *"Ieder woelt hier om verandering"*. Deze mooie titel is genomen uit het tweede vers van Gezang 179:

"Ieder woelt hier om verand'ring en betreurt ze dag aan dag, hunkert naar hetgeen hij zien zal, wenst terug hetgeen hij (Pieter van de Kasteele, 1748–1810).

Deze filosofische achtergrond geeft de opstelling aan van de schrijfster: ze neemt een relativerende, afstandelijke houding aan t.o.v. de grote ideologieën van deze tijd, de politiek, de liefde.

Maar het boek zelf is vlees noch vis. Nu eens is ze links, dan weer heeft ze een vrij rechtse opstelling. Fragmenten in een alledaags Nederlands worden afgewisseld met gedeelten die geschreven zijn in een gezwollen intellectuelenjargon dat onecht aandoet. Ze weeft gekunstelde redeneringen en theorieën rond eenvoudige situaties. De spontane reaktie van de lezer is dan: "Waar maakt ze zich druk over!"

Misschien komt dit omdat de meeste onderwerpen die ze behandelt in *"Ieder woelt hier om verandering"* ver ons Antilliaans bed liggen. Waarschijnlijk zal iemand die zich in kan leven in het dagelijkse actuele gebeuren in Nederland dit boek met interesse lezen, te meer daar Renate Rubinstein een persoonlijkheid is de reakties uit weet te lokken door haar voorkeur voor controversiële uitspraken. Maar voor mij blijft ze vlees noch vis en ver van mijn bed.

JULES MARCHENA.

Renate Rubinstein: Ieder woelt hier om verandering. Meulenhoff, Amsterdam

Aretha Franklin

De Come-Back van Lady Soul

HOEWEL ZE OP DIT moment niet zo ontzettend bekend is, was Aretha Franklin gedurende jaren 60 en het begin van de jaren 70 de onbetwiste koningin van de Rythm & Blues. In de jaren volgende op haar hit Respect in 1967 was ze erg succesvol met de ene hit na de andere. Dit blijkt duidelijk uit het feit dat ze tussen 1967 en 1974 de "Grammy for best R&B performance by a female" niet minder dan 8 keer won. Geen wonder dan ook dat deze Grammy in showbusiness-kring de Aretha-Award genoemd werd. Na 1974 echter ging het wat minder goed met Franklin.

Deze periode echter is nu afgelopen. De laatste lp van Franklin, Aretha, komt steeds dichter bij goud voortgedreven door de hits United Together en een fantastische versie ven What A Fool Believes.

Op het ogenblik is Aretha Franklin niet alleen op het gebied van de muziek actief. Het is niet onmogelijk dat ze voor haar optreden in de film The Blues Brothers een Oscar-nominatie voor de beste supporting actress in de wacht sleept. In die film speelt ze de eigenares van een restaurant met een stem als een klok en de R&B muziek is dan ook niet van de lucht. Ze speelde de rol met zo'n enthousiasme dat ze deze scene geheel stal van R&B kampioenen (in dit geval wordt onder R&B verstaan, Rotzooi & Boegaloe) John en Dan Aykroyd, de beruchte Blues Brothers. Het is ook deze rol in de Blues Brothers die Aretha Franklin's carriere een push gegeven heeft.

Behalve haar rol in de film heeft ze enige tijd geleden ook een optreden gegeven in de London Palladium ter ere van de moeder van de koningin (van Engeland) die 80 werd. In de nabije toekomst zal Aretha een toer houden aan de Eastcoast van de V.S. Behalve dit allemaal is ze ook bezig met het lezen van filmscripts. Zelf zegt ze dat ze het erg voorzichtig doet maar dat het, als ze de ware Jacob, in dit geval een filmscript, ontmoet, Bingo zal zijn.

Al deze activiteiten geven blijk van een bloeiende carriere. Een stap die veel tot haar nieuwe carriere heeft bijgedragen is haar overstappen van Atlantic Records waar ze al 13 jaar bij was naar de meer agressieve pop-georienteerde Artista Records.

ARETHA met haar broer (links) en vader.

met acteur Glynn Turman en ze wonen in een zeer comfortabel huis in de San Fernando Valley in California. Het is daar een groot huishouden met 2 van Aretha's 4 zoons en de 2 zoons van Turman. Hierdoor is het zo dat ze niet al haar koken (met muziek dan) in de studio doet. Thuis kookt ze ook voor haar man en zoons en als je haar zelf mag geloven dan is ze ook wat dat betreft een succes. Verder gaat haar smaak uit naar TV game shows, boxen en het Los Angeles Lakers basketballteam. Niet naar de paarden waar haar echtgenoot zo dol op is echter. Wat dat betreft heeft ze liever iets met 4 wielen dan met 4 benen.

Dit op het eerste gezicht zo gelukkig schijnende leven heeft ook zijn tragische kanten. Haar vader, de 61-jarige dominee van de New Bethel Baptist Church, is enige tijd geleden twee maal in zijn rug geschoten door dieven. De oude man aan wie Aretha haar eerste zanglessen te danken heeft is in coma gegaan en daar gebleven. Tussen haar optredens door gaat Aretha in ieder geval twee maal per maand haar vader opzoeken.

Vreemd als het mag klinken de teruggang van de Disco, die zij in het begin van de jaren 70 heeft helpen bloeien, heeft haar come-back mogelijk gemaakt. Door deze teruggang krijgen de pop, de rock en de soul meer kans en niet voor niets wordt Aretha Franklin Lady Soul genoemd.

Bij haar nieuwe maatschappij is ze in ieder geval enthousiast. De president van Artista, Clive Davis, verteld rond dat hij niemand minder dan de "greatest voice of our generation" voor zijn maatschappij heeft gewonnen. Een objectieve observeerder Quincy Jones zegt "Aretha's always had a fire in her; musics's been her ticket to freedom".

Wat haar privé leven betreft daar mee gaat het ook goed. Ze is nu al bijna 3 jaar getrouwd

ARETHA in de Blues Brothers.

ARETHA Franklin thuis.

Coordinatie:
L. Rigaud

Hit me with your best shot

You're a real tough cookie with a long history
Of breaking little hearts like the one in me
That's okay let's see how you do it
Put up your dukes
Let's get down to it.

Hit me with your best shot
Why don't you hit me with your nest shot
Hit me with your best shot
Fire away.

You come on with a come on
And don't fight fair
That's okay see if I care
Knock me down it's all in vain
Be right back up on my feet again.

You're a real tough cookie with a long history
Of breakin' little hearts like the one in me
Before I put another notch in my lipstick case
You better make sure you put me in my place.

Pat Benatar

NA HET SUCCES VAN "ROCK AROUND THE CLOCK"

Bill Haley was de grote rock-and-roll-musicus

DE ROCK AND ROLL REVIVAL is al weer een beetje weggeebt. Toch zal het bericht van de dood van een van de coryfeeen van die muzieksoort, Bill Haley, velen weer even stil doen staan bij ,,vroeger". De tweede helft van de jaren vijftig was zijn glorietijd. Na het succes van ,,Rock around the clock" was ,,Bill Haley and the Comets" vijf jaar lang de bekendste rock-groep ter wereld. Haley wordt wel beschouwd als een van de voornaamste grondleggers voor de huidige popbussiness.

Haley in 1979: ,,Ik heb in het begin van de jaren zestig met het idee gespeeld muziek met wat meer inhoud te gaan spelen. Ik zou, als ik diep in mijn hart kijk, ook wel eens graag een mooie ballade vertolken. Maar de feiten hebben aangetoond dat het publiek dat niet van mij pikt".

Zowat het enige nummer dat hij zelf ooit schreef, al was het met behulp van anderen, was ,,Skippy Minnie" (1958). Het werd echter nooit een echte hit. Maar van de plaat ,,Rock around the Clock" uit de film ,,Blackboard Jungle" zijn er meer dan acht miljoen verkocht; het is na ,,White Christmas" van Bing Crosby de best verkochte single aller tijden.

,,Stoppen?", zei Haley toen, ,,Ik denk er wel eens aan. Maar zolang steeds nieuwe generaties blijven waarderen wat ik doe zet ik die gedachte van me af". En af ging Haley, een rustige, gewone meneer met een bril op en een eenvoudige regenjas aan. Dezelfde als toen, maar minder spectaculair, bezadigder. Hij zat nog wel vol plannen.

WERELDBEROEMD

Bill Haley is in 1927 in Michigan geboren. Op vijftienjarige leeftijd begon hij met een bandje te spelen in clubs in Pennsylvanie en New Jersey. In 1952 vormde hij de groep ,,Bill Haley and the Comets". Uit de traditionele country en rythm'n blues maakt Haley de rock'n roll.

BILL HALEY

Hoewel sommige muziekhistorici de oorsprong van de rock'n roll in de jaren veertig of zelfs dertig zoeken, is het Haley die deze muziek wereldberoemd maakt.

Na twee bescheiden successen in 1952 (,,Crazy man, crazy" en ,,Rock the joint") ging een grote platenmaatschappij zich voor Haley en zijn groep interesseren. De grote doorbraak kwam twee jaar later met ,,Rock around the clock" en het daarop volgende ,,Shake rattle and rock". Zijn optredens voor razend enthousiast publiek liepen vaak uit op rellen, omdat het jeugdige publiek de emoties niet meer de baas kon.

In het begin van de jaren zestig begon Bill Haley op de achtergrond te raken. In 1968 probeerde hij nog een comeback te maken, maar mede door het grote aantal nieuwe rock-groepen dat ten tonele was verschenen, is dat niet echt gelukt. De populariteit die hij in de jaren vijftig had, was niet meer voor hem weggelegd.

De laatste jaren leidde Haley een vrij teruggetrokken bestaan in een kleine plaats in Texas, waar de meeste inwoners hem niet kenden.

Eens in de twee jaar maakte hij nog een toernee, het laatste in '79. ,,Bill Haley, net als vroeger" schreven de kranten toen. Maar Haley was duidelijk ouder geworden, zijn optreden ,,spatte" niet meer als destijds en was soms zelfs een beetje genant. Hij wilde toen nog wel terugkomen: ,,In 1981 ben ik er zeker. Om mijn film te promoten, die ,,The Life en Times of Bill Haley" gaat heten". Hij zal er zelf niet meer bij zijn. De commercie zal zijn publiciteit nu wel extra bevorderen. Dat blijkt zo de gewoonte te worden bij de dood van een ster.

'Ant music'

,,Kings of the Wild Frontiers" is de titel van de tweede elpee van de Engelse groep ,,Adam and the Ants". Een merkwaardige groep die momenteel in Engeland met het nummer ,,Dog eat Dog" een grote hit heeft.

Dat succes is voorlopig gebaseerd op het imago van de band en het feit dat ze per se geen rock'n roll maken (zeggen ze) maar ,,anti-music", vrij vertaald ,,mieren-muziek".

Het thema van ,,Kings" draait om stammen, inboorlingen, oorlogen, vechters, indianen; agressieve, opzwepende, bijna hypnotiserende, schreeuwerige junglegeluiden verpakt in wat eigenlijk als ordinaire rock zou kunnen worden omschreven. Adam Ant is het gezicht en de stem van de groep.

Voor ,,Kings" heeft hij intens samengewerkt met ex-Banshees-gitarist Marco Pirroni en ,,Dog eat Dog", ,,Feed me to the Lions", ,,Killer in the Home", ,,Ants invasion" en ,,Human Being" (de indiaan) is wat eruit is gekomen. De titels spreken voor zich. Inderdaad een nieuwe benadering maar dat is dan ook alles.

Rock-concert op Wilhelminaplein

Het luisteren waard

HET IS MISSCHIEN een beetje laat om twee weken na een evenement hier iets over te schrijven, maar een wijs man heeft eens gezegd: beter laat dan nooit.

De reden overigens dat het niet eerder verscheen is, dat net op die dag de muziekpagina verscheen en dat de artikelen daarvoor reeds lang ingeleverd waren.

Ik wou deze gebeurtenis niet zomaar voorbij laten gaan, ten eerste simpelweg omdat een rock-concert geen alledaags verschijnsel is en verder omdat wat ten gehore werd gebracht op enkele schoonheids-foutjes na zeker de moeite van het luisteren waard was.

Het eerste optreden was van de groep Crackers. Het was de eerste keer dat ik deze groep hoorde en hoewel hun muziek niet altijd even zuiver klonk, dit is dubbel van toepassing voor de zanger, was het toch het luisteren waard. Dit vooral omdat ze met training veel beter kunnen worden en dat geeft hoop voor de toekomst.

De attractie van de avond was natuurlijk de groep Juice in zijn nieuwe samenstelling. Wat nu de groep Juice is, begint te lijken op de groep 18 Carat die jammer genoeg uit elkaar is gegaan. Het was de muziek van Juice die de avond uiteindelijk een succes maakte. Van de muziek die gespeeld werd vielen zowel de eigen composities van Evan Grant (Casanova) als composities van de Beatles en Jimmy Hendricx bij het publiek in de smaak.

Ik wou van de gelegenheid gebruik maken om de aandacht van de lezer te vestigen op een concert dat op 8 maart op dezelfde plaats, het Wilhelminaplein, gehouden zal worden.

Jammer is dat dit het laatste concert is waar aan Evan Grant mee zal doen aangezien hij daarna naar Europa zal vertrekken.

TOPHITS

E Siman Aki	Siman Pasa		
*1.	(1)	Celebration	— Kool & The Gang
2.	(4)	Passion	— Rod Stewart
3.	(25)	Love on the rocks	— Neil Diamond
4.	(13)	I'm Ready	— Kano
5.	(–)	Remote Control	— The Reddings
6.	(–)	Woman	— John Lennon
7.	(6)	Lady	— Kenny Rogers
8.	(8)	Master blaster	— Stevie Wonder
9.	(24)	It's my turn	— Diana Ross
10.	(–)	What kind of fool	— Barbra Streisand/ Barry Gibb
11.	(15)	Double dutch bus	— Frankie Smith
12.	(5)	Guilty	— Barbara Streisand
13.	(–)	De Doo Doo Doo	— The Police
14.	(2)	Don't stand so close	— The Police
15.	(3)	Ley me be your angel	— Stacey Lattisaw
16.	(34)	Never be the same	— Christopher Cross
17.	(17)	More than I can say	— Leo Sayer
18.	(–)	The tide is high/Rapture	— Blondie
19.	(9)	You	— Earth Wind & Fire
20.	(31)	I need your loving	— Teena Marie
21.	(–)	I made it through the rain	— Barry Manilow
22.	(27)	Lately/I ain't gonna stand for it	— Stevie Wonder
23.	(26)	United Together	— Aretha
24.	(12)	Girls can't get it	— Dr. Hook
25.	(10)	Heart break hotel	— The Jacksons
26.	(–)	Little girl don't worry	— Jermaine Jackson
27.	(7)	Starting over	— John Lennon
28.	(–)	Here's to you	— Sky
29.	(19)	Shoot your best shot	— Linda Clifford
30.	(–)	Could I be dreaming	— Pointer Sisters
31.	(–)	Hello again	— Neil Diamond
32.	(–)	Burn Rubber	— Gapband
33.	(–)	Hungry Heart	— Bruce Springsteen
34.	(–)	I'll never find another	— The Manhattans
35.	(–)	A Little in love	— Clifford Richard
36.	(–)	Miss Sun	— Boz Scaggs
37.	(–)	Carnaval	— Spyro Gyra
38.	(–)	Turn out the lamp light	— George Benson
39.	(–)	I'm the living/Love again	— Jimmy Cliff
40.	(–)	This is not the first time	— Captain & Tenille

Deze top 40 is tot stand gekomen door de medewerking van de Salas Disco-bar.

Filippijnse pater Ed de la Torre-na vijf jaar gevangenschap:

Kerk kan grote rol spelen bij verzet op Filippijnen

ROME/MANILLA – Mijn vaderland, de Filippijnen, zijn onder president Marcos een land van onderdrukking geworden en van rechtsverkrachting. Het verzet daartegen groeit, waarbij de katholieke kerk een belangrijke rol kan spelen en hier en daar ook speelt. Aan het woord is pater Ed de la Torre (37 jaar), die verleden jaar na vijf vijf gevangenschap werd vrijgelaten door het Marcos-bewind en thans in Rome (gedwongen) studeert. Hij hoopt nog dit jaar terug te keren naar zijn geboorteland. Bij gelegenheid van het pauselijk bezoek aan de Filippijnen had hij een gesprek met het Bisdomblad uit Den Bosch, welk gesprek hierbij wordt overgenomen.

Ed de la Torre is er van overtuigd dat er een omwenteling zal komen in zijn land. Zo onderdanig als iedereen in het westen bv de Filippinos beziet, zijn ze echt niet, aldus De la Torre. Sinds de Spaans overheersing zijn er honderden gewelddadige opstanden geweest.

„Willen jullie priesters ons helpen? Jullie zijn zeker marxisten? Priesters zijn toch ergens anders voor?"

„Kapitein, deze boer is zo weinig onderdanig. Hij is vast „bewust gemaakt". Zullen we hem maar doodschieten?"

Het zijn twee reacties, de eerste van een Filippijnse boer anno 1970; de ander van een Filippijnense soldaat, anno 1980. Pater Ed de la Torre, vertelt ze als waar gebeurd, om aan te tonen hoe de situatie in zijn geboorteland momenteel is. Gewone mensen: boeren, vissers, krothewoners, arbeiders, komen op voor hun rechten en laten zien dat zij niet meer, zoals tien of vijftien jaar geleden zich de wet laten voorschrijven.

WET

Die „wet" bestaat daarin dat een boer zonder vorm van proces zijn land kan worden verjaagd als de overheid dat land nodig heeft voor de vestiging van (buitenlandse) bedrijven of voor projecten als de stuwdam in de Chico-rivier in centraal Luzon. Vissers zien hun viesgebieden „afgegraasd" door de Japanse vissers, die toestemming hebben in de wateren rond de Filippijnen te vissen en die apparatuur hebben welke de eenvoudige houten boetjes van de Filippijnse vissers veruit overtreft.

Krottenbewoners in de steden, zoals Manila, leven in de meest erbarmelijke omstandigheden en kunnen ieder ogenblik verdreven worden.

Pater De la Torre: „Is het vreemd dat deze mensen zich gaan verzetten? Ze hebben niets te verliezen. Het verzet groeit snel, al schat ik het totale aantal mensen, dat bij deze bewegingen betrokken is op nog geen vijf miljoen, een kleine tien procent van de totale bevolking. De bewegingen hebben zich sinds enkele jaren aaneengesloten in het Nationaal Democratisch Front. Ook van kerkelijke zijde hebben zich groepen daarbij gevoegd. Onze gezamenlijke doelstelling is op de eerste plaats de gewone mensen van de Filippijnen vrijheid te geven".

NIEUW SYSTEEM

„En vrijheid betekent in de ogen van pater De la Torre, dat het regiem Marcos moet verdwijnen. Pas nadat de vrijheid is verkregen kan begonnen worden met een nieuw systeem in de Filippijnen. Hoe dat nieuwe systeem eruit zal gaan zien, moet volgens hem de toekomst uitwijzen. Er zijn wel ideeen over ontwikkeld, maar die lopen uiteen, al naar gelang de groepering die aan het Nationaal Democratisch Front meewerkt. „We kunnen en willen geen model overnemen. We moeten niet iets vreemds inplanten. We moeten uitgaan van de situatie van de Filippino, van het feit dat we een groot eilandenrijk zijn, enzovoorts en zo verder", aldus pater De la Torre.

Gedurende de vijf jaar in de gevangenis heeft hij zijn ideeen in contact met studenten en intellectuelen verder kunnen ontwikkelen. Hij heeft erover geschreven, liederen gecomponeerd, gedichten gemaakt en in tekeningen de nood van zijn volk neergelegd. Hij wordt in brede kring gezien als een verzetsheld. Zelf doet hij daar heel bescheiden over. „Er zijn mannen en vrouwen die heel ernstig mishandeld zijn of gedood omdat zij werkelijk in het verzet hebben gezeten.

Ik ben als een van de eersten na de Staat van Beleg gearresteerd, omdat ik via mijn geschriften, toespraken en vormingswerk „ondermijnend" en „marxistisch" werkzaam was, zoals de beschuldigingen luidden.

GRONDBEZIT

Als theologie-student wilde ik [illegible] in Rome gaan studeren, zoals gebruikelijk was om een carrière in de kerk te maken. „Ik wilde de godsdienst van mijn eigen volk bestuderen, liever dan naar Rome gaan om me te specialiseren ver van de werkelijkheid. Het was de tijd van het Vaticaans concilie. Er begon iets te dagen van wat godsdienst betekent voor de mensen in hun eigen situatie ter plaatse. Wat ik deed was nog altijd intellectueel, boekenwijsheid. Maar gaandeweg begon ik me af te vragen wie de mens op de Filippijnen eigenlijk is en wat zijn problemen zijn. Omdat de meeste mensen boeren zijn ging ik me na mijn priesterwijding in 1968 en een leraarschap aan het seminarie, bezighouden met het grondbezit. Met hulp van enkele studenten probeerden we de aanspraak van boeren op de grond, waar zij altijd hadden gewoond, omgezet te krijgen in eigendomsrecht, of recht om de oogst te houden. Vanzelf kwamen wij terecht bij de oorzaken van de grote rechtsongelijkheid. We werden politiek actief, niet alleen om het grootgrondbezit en de willekeur van de grootgrondbezitters aan de kaak te stellen, maar ook de praktijken van de grote internationale ondernemingen en de positie van de Amerikaanse militaire bases die het regiem Marcos instandhouden. Van het een kwam het ander.

EIGEN WEG

Voor ik in december 1974 werd gearresteerd, waren we bezig met hulpprogramma's voor bewoners van krottenwijken. Omdat ik aan mijn kerkelijke overheden steeds moest uitleggen waar ik mee bezig was, heb ik veel geschreven. We zijn in de Filippijnen arm aan „kerkelijke intellectuelen", in tegenstelling tot Zuid-Amerika. We kunnen niet zomaar de denkbeelden van de bevrijdingstheologen elders in de wereld overnemen. We moeten hier een hele eigen weg zoeken. Het moet er niet alleen om gaan dat de kerk zich bezighoudt met sociale kwesties of hulpprogramma's voor armen en achtergestelden. De hele kerk moet veranderen, moet leven vanuit de hervormingsgedachte vanuit de positie van de armen en verdrukten."

„OECUMENISCH"

Pater De la Torre vertelt dat hij en zijn medestanders in de katholieke kerk op een gegeven moment voor de vraag stonden of zij samen moesten werken met andere groeperingen in de Filippijnen, van socialistische en marxistische huize.

„We hebben uiteindelijk besloten ons heel breed „oecumenisch" op te stellen, dat wil zeggen, samen te werken waar het om kwesties van rechten en kansen voor allen gaat. Door de staat van beleg werden onze activiteiten in de kerk eigenlijk illegaal, hoewel wat wij deden zeer gerechtvaardigd was. We besloten daarom „in de catacomben" te gaan," aldus Ed de la Torre. De staat van beleg werd afgekondigd omdat er steeds meer verzet kwam tegen het bestaan van Amerikaanse bases, die dienen als bescherming voor de regering Marcos. Verder was de staat van beleg nodig om Marcos dreigende verlies bij verkiezingen te voorkomen en voorts om een dam op te werpen tegen het „communisme". „Alles wat te maken had met opkomen voor eigen rechten en nationalisme werd als woordt beschouwd als communisme," aldus pater De la Torre.

MIS

Wat is op dit ogenblik de rol van de kerk in het revolutionaire proces?

Ed de la Torre: „Er zijn veel priesters en religieuzen die actief zijn in de bevrijdingsbeweging. Er zijn er gevangen gezet, gemarteld en gedood. Hoe groot de beweging is, valt moeilijk in cijfers uit te drukken. Enkele voorbeelden van betrokkenheid: Omdat de overheid massa-bijeenkomsten verbiedt, worden soms missen [illegible] een mis gehouden van drie uur, waarin boeren, vissers en arbeiders uitvoerig vertelden over hun situatie. De overheid kan missen niet verbieden. Wie kan nagaan wat er in dat grote land allemaal in de volkstaal tijdens de mis wordt gezongen?

Het zijn beslist niet alleen vrome beschouwende liedjes. Wij in het oosten heten een beschouwend volk te zijn. Maar bij het beschouwen van onderdrukking kun je heel erg agressief worden.

In Negros is vorig jaar een Goede Weekproces gehouden, waarin ook allerlei mistoestanden in de Filippijnen werden uitgebeeld. De priester die als Jezus optrad is later gevangen genomen en gedood. Vooral in Negros (een van de grote eilanden) doet de kerk veel voor de bewustmaking van de gewone mensen.

In de gevangenis hebben velen mij gezegd dat zij nooit hebben beseft dat de misvorm zo bemoedigend en versterkend kon zijn.

KRITISCH

Wat de bisschoppen betreft is er onder de 99 een groep, onder leiding van kardinaal Rosales, die zeer onkritisch staat tegenover het proces van onderdrukking. Een grotere groep bisschoppen, onder leiding van kardinaal Sin van Manila neemt een houding aan van kritische samenwerking, dat wil zeggen dat zij de situatie waar nodig bekritiseren. Enkele bisschoppen steunen wat ik zou willen noem[...] programma van [...] welbevinden van de[...] Zij willen dat onrec[...] uitgebannen en dat [...] heeft op werk en la[...] hen zijn er, en zi[...] aanhang onder pries[...] sterk anti-communist[...]

Omdat de Filippij[...] een katholiek land zij[...] leiding oppassen d[...] huidige situatie[...] onderdrukking en [...] rechtvaardigt met st[...] De meerderheid wi[...] mensen geholpen word[...] men is bang dat er g[...] worden gebruikt en [...] nieuwe macht opstaat"[...]

Een bezoek van de p[...] deze situatie erg belan[...] Pater De la Torre: „[...] mag met zijn beze[...] bestaan van het regiem [...] niet legimeteren, nie[...] zegen geven". De vr[...] hij de mensen kan r[...] met hun problemen [...] komen. De publiciteit [...] bezoek in het weste[...] Ver. Staten vooral, [...] ogen openen voor de si[...] mijn land".

...paus Jan Paul II zegende vanaf het balkon van het paleis van president Marcos van de Filippijnen de wuivende menigte van duizenden Filippino's toe. Links naast de paus staat mevrouw Marcos en geheel links dochter Irene. Het was voor de familie van het dictatoriale echtpaar Marcos een belangrijk ogenblik. Van Filippijnse kerkelijke zijde was namelijk zoveel mogelijk gezorgd om de paus uit de [illegible] van de familie Marcos te houden, welke met het oog op de komende geleide verkiezingen zoveel mogelijk voordeel zal proberen te trekken uit dit pauselijk bezoek. Dit ondanks het feit dat de paus een oproep aan het presidentieel echtpaar heeft gedaan voor de eerbiediging van de mensenrechten, iets waarvoor het echtpaar in normale politieke doen zijn neus ophaalt. Deze oproepen van de paus werden dan ook geschrapt uit de tv-, radio- en [illegible] media in de Filippijnen beheerst.....

.....spandoeken tijdens het pauselijke bezoek aan de Filippijnen met niet mis te verstane teksten. Langs de route van de paus werden deze bijbelse en profetische teksten omhooggehouden: Wij schreeuwen om vrijheid, wij dorsten naar gelijkheid, wij hongeren naar rechtvaardigheid. Help ons, Jan Paul II.......

Positief tegenover de homoseksualiteit

LONDEN – De Britse raad van kerken heeft -- zij het met enkele beperkingen -- zijn goedkeuring gehecht aan een rapport van zestien deskundigen, dat homosexuele relaties op hetzelfde niveau plaatst als heterosexuele relaties. Het rapport zal in 1981 worden uitgegeven door Collins onder de titel: "God zegt ja op de sexualiteit. Het rapport beschouwt [illegible] onder wie een [illegible] priester: [illegible] schap en [illegible] ervaring [illegible] ene kant en [illegible] staan van de voornaamste boodschap van de bijbel, achten wij het onmogelijk om de homosexualiteit als iets slechts te beschouwen of zelfs als een wanorde der natuur

VERHITTE DISCUSSIES

Reglementen of gedragsvoorschriften geeft het rapport niet. De president van de Methodistenconferentie, dr Kenneth Greet, herinnerde tijdens de discussies in de raad aan het rapport van de raad van kerken van 1966 over "Seks en moraal" [illegible]

Aan de totstandkoming van het rapport van de Britse raad van kerken is niet meegewerkt door vertegenwoordigers van de conservatieve Evangelische traditie. Verwacht wordt dat ook de r.k. kerk in Engeland er grote moeite mee zal hebben, ofschoon deze (nog) geen lid is van de raad. Het lidmaatschap staat wel op de agenda van de r.k. Britse bisschoppenconferentie.

Priesters vluchten uit Guatemala

GUATEMALA/[illegible] militaire groepen terreurgroepen hen met de dood hadden bedreigd. De verhouding tussen de overheid en het episcopaat in dit land blijkt ook te zijn verslechterd. Onderzoekingen hebben namelijk uitgewezen dat de militaire overheid achter de aanslagen op geestelijken heeft gezeten. Dit onderzoek werd door het episcopaat ingesteld.

Tractoren, geen wapens

SAN SALVADOR – De Salvadoriaanse aartsbisschop Arturo Rivera y Damas, heeft tijdens zijn preek opnieuw de Amerikaanse wapenleveranties aan de regering van zijn land gekritiseerd. Maar hij riep ook Cuba, dat de rebellen in het land zou steunen, op zich niet in de binnenlandse aangelegenheden van El Salvador te mengen.

"Wat we werkelijk nodig hebben zijn tractoren, gereedschappen om het land te bewerken, dat zijn de instrumenten van het leven....El Salvador weet dat het ons probleem is en onze problemen zijn niet militair maar sociaal en structureel", aldus de aartsbisschop.

"Ons land zou noch de communistische expansie moeten steunen noch als uitwijkplaats voor kapitalisten moeten fungeren", aldus de bisschop. De kerk in Salvador, die de laatste weken steeds meer aan kritiek en repressie van het regime blootstaat, heeft bij monde van haar aartsbisschop al eerder een aanval op de Amerikaanse hulp gedaan. Ook sprak Arturo Rivera y Damas onlangs al zijn twijfels uit over de doelstellingen van de guerrilleros.

25 december, 25 februari

25 DECEMBER IS voor miljoenen mensen over de gehele wereld een dag van verlossing. Een dag waarop de ene mens zich beschikbaar stelde om anderen te helpen bevrijden. Kerstfeest symboliseert daarom vrede, vernieuwing en bevrijding. Aldus de voorzitter van de Nationale militaire raad van Suriname tijdens zijn 25 december toespraak. Iets verder op zei hij: Wel, 25 december betekent vandaag ook voor ons: de herdenking van 25 februari. Hoe toevallig het ook mag zijn, het is een feit dat we voortaan met kerst ook het gebeuren rond 25 februari in herinnering zullen hebben. 25 December vandaag herinnert ons aan tien maanden revolte.........

Kardinaal wil gehuwde priesters

SEMARANG – Kardinaal Darmojuwono van Semarang in Indonesië zegt ervan overtuigd te zijn, dat het Vaticaan overstag zal gaan inzake de priesterwijding van gehuwde mannen. Maar het duurt hem te lang. Want, zo zegt hij, Indonesië heeft dringend priesters nodig. Hij wil liever vandaag gehuwde mannen tot priester wijden dan morgen.

Kardinaal Darmojuwono heeft dit gezegd in een interview met het katholieke persagentschap Ucan in Hongkong. Hij verklaart dat de kerk van Indonesie geen andere uitweg ziet, wil zij de gelovigen in staat stellen geregeld de Eucharistieviering bij te wonen.

Door het grote priestekort gaan in 60 procent van de liturgievieringen in het weekeinde leken voor.

De kerk van Indonesië zou volgens kardinaal Darmojuwono uit deze actieve leken, meestal getrouwd, graag zijn priesters roepen. Maar zij kan dit niet doen omdat Rome niet wil. De aartsbisschop van Semarang oefende in verband hiermee kritiek uit op de Romeinse curie, waarvan hij de competentie soms in twijfel meende te moeten trekken.

Voor kardinaal Darmojuwono komen voor het priesterschap mannen in aanmerking, die 45 jaar oud zijn en goed bekend staan.

Zij zouden in de dorpen bij de mensen moeten wonen en een soort "vliegende brigade" moeten vormen door van parochie naar parochie te trekken en er de pastorale zorg op zich te nemen.

Kardinaal Tarancon waarschu[...] voor splijting Spaanse kerk

MADRID – De scheidende voorzitter van de Spaanse bisschoppenconferentie, kardinaal Tarancon, heeft gewaarschuwd tegen de dreigende splijting van de kerk in Spanje door de aartsconservatieve vleugel van de Spaanse priesters, die daarvoor rekent op de steun en sympathie van 11 van de 80 bisschoppen van Spanje.

Volgens de beschikbare informatie zou de overeenkomst tussen het Vaticaan en Spanje die staatsubsidies in vijf jaar tijds afschaffen. De groep van 11 conservatieve bisschoppen is nu een actie begonnen om geen vijf jaar over die afschaffing te doen maar 30 jaar. Gesuggereerd wordt, dat de Unie van het Democratisch Centrum, die in Spanje momenteel aan de macht is, met de termijn van 30 jaar akkoord zou gaan zij het onder voorwaarde, dat zij wel zo lang aan de macht moet blijven.

De opsplitsing van de kerk in conservatieve, gematigde en vooruitstrevende richtingen wordt in de hand gewerkt door tal van grote en kleine problemen. Een van de moeilijkste problemen is van financiele aard. De nieuwe overeenkomst tussen het Vaticaan en Spanje voorziet onder meer in een geleidelijke scheiding van de kerkelijke en de staatsfinancien. Op het ogenblik ontvangt de kerk jaarlijks staatssubsidies tot een hoogte van twee en een kwart miljard gulden.

ACTIE

Maar afgezien van de duur der afschaffing stuit de eigen financiering van de kerk nog op tal van andere moeilijkheden. De bisdommen Barcelona, Tarragona, Salamanca en Albacete hebben rapporten over de financiële situatie uitgebracht. Daaruit blijkt dat de kerk zelf niet weet wat ze bezit en waar ze de nodige middelen vandaan kan halen. De financiele kant van het kerkbedrijf is praktisch geheel in handen van priesters, die daarvoor geen opleiding hebben genoten. Alleen het bisdom Barcelona heeft zijn [...] aan een deskundige lee[...] trouwd. Volgens de[...] kundige kan de kerk[...] kader van haar zelffina[...] het beste het Duitse v[...] volgen en overgaan to[...] belasting, die evenals i[...] land door de staat wordt[...]

OPUS DEI

Dezer dagen kreeg Sp[...] nieuwe nuntius in d[...] van mgr Antonio I[...] Kardinaal Taranson h[...] nodig gevonden de [...] pauselijke vertegenwoo[...] verdedigen door erop t[...] dat hij geen lid van Opu[...] een krachtige bewe[...] Spanje, waarvan vele [...] en invloedrijke leken [...] Kardinaal Tarancon ze[...] toespraak, dat Opus D[...] goed als slecht werk [...] Hij verklaarde verder, d[...] Dei "geen opperm[...] invloed" uitoefen[...] beweging heeft vol[...] kardinaal echter wel [...] geld, zodat ze de ind[...] wekken ook veel m[...] hebben.

Namibie: hoop bij christenen steeds minder

WINDHOEK – De christenen in Namibie beginnen steeds minder vertrouwen te stellen in het proces, dat moet uitmonden in door de Verenigde Naties gesanctioneerde vrij verkiezingen. Zo is verklaard op een internationale conferentie voor solidariteit met de strijd van de bevolking van Namibie. Daaraan namen niet minder dan twintig kerkelijke groeperingen deel. Er wordt door deze conferentie opgeroepen tot een olieboycot tegen Zuid Afrika.

Eenheidsplan v[...] VS-Presbyteri[...]

MEMPHIS – In [...] aan de twee grootste P[...] riaanse kerken in de VS [...] worden voorgelegd een [...] ken te verenigen. Vol[...] moet in het jaar da[...] goedkeuring voor dit pl[...] men. Het gaat hierbij [...] Amerikaanse Presby[...] kerk en de Verenigde P[...] riaanse kerk.

Marga Klomp[...] kerk mag politi[...] stellingname niet vluchten

HAARLEM – De k[...] zich ook politiek [...] opstellen, is de mening v[...] minister dr Marga Klo[...] voorzitster van Justitia [...] Deze politieke opste[...] noodzakelijk als [...] boodschap van het e[...] tenminste serieus wil n[...] als je deze kerk wil waa[...] Van de consequenties v[...] opstelling mag men [...] niet wegvluchten, want [...] ben je on-waar, aldus [...] Klompe. Overigens is [...] mening dat men i[...] stellingname respect [...] blijven opbrengen vo[...] medechristenen. Zij noe[...] aantal gevallen waar[...] gebrek aan dit respect [...] Bij het streven naar vre[...] men in kleine stapjes de[...] de democratie heeft ieder[...] stem. Die stem moet [...] voortdurend gehoord wo[...]

Het einde van Hua's macht

[B]richten van bronnen in [B]itsland: de Chinese [pa]rtijvoorzitter Hua [Gu]ofeng zou nu officieel [zij]n afgetreden. Een paar [we]ken geleden al zou hij [de t]eletjes van zijn post zijn [ver]wijderd, na eerder het [pre]mierschap te hebben [mo]eten inleveren.

[Di]t gegeven wordt nog door [nie]mand bevestigd. Chinese [wo]ordvoerders laten hun [ant]woord angstvallig in het [mid]den. Het Chinese officiele [pers]bureau zwijgt. Het laatste [ope]nbarende bericht was, dat [Hu]a niet aanwezig was op het [nie]uwjaarspartijtje van de [Chi]nese leiders. Daar nam Hu [Yao]bang, secretaris-generaal van de partij, zijn zaken waar. Net als eerder was gebeurd op grote officiele ontvangsten.

Hua was al sinds eind november niet meer in het openbaar gezien.

De 67-jarige Hu Yaobang werd een jaar geleden benoemd tot hoofd van het partij-secretariaat met als taak het afhandelen van de zaken van alledag. Maar al snel kreeg men het vermoeden, dat die benoeming was gericht tegen de positie van de 59-jarige Hua Guofeng, de man die door Mao als zijn opvolger was aangewezen. Hu Yaobang is een oude vriend en medestrijder van China's krachtige man Deng Xiaoping. Net als Deng werd hij tijdens de Culturele Revolutie (1966-1976) weggezuiverd. Al maanden speculeert men, dat hij de opvolger wordt van Hua Guofeng.

De laatste tijd werd steeds fellere kritiek geleverd op de nu blijkbaar met stille trom vertrokken voorzitter. In toenemende mate, totdat niemand er meer aan twijfelde dat Hua wel zeer binnenkort voorzitter-af zou zijn. Dat werd voor hem ook beter geacht, omdat het niet onmogelijk was dat zijn naam werd genoemd in verband met de daden van de Bende van Vier en hun optreden tijdens de Culturele Revolutie.

Die rechtszaak, die de afgelopen maanden voor de speciale rechtbank in Peking is gevoerd, heeft de Chinese top de gelegenheid gegeven Mao's rol tijdens de Culturele Revolutie te veroordelen. In bewoordingen, die alleen maar afkomstig kunnen zijn van de hoogste rangen in Peking, zei de openbare aanklager tijdens het proces ,,dat het voor mensen van alle nationaliteiten heel duidelijk was dat Mao dé verantwoordelijke is geweest voor de excessen in die periode".

Hua Guofeng wordt ondermeer verantwoordelijk geacht voor de missers in het Chinese economische beleid.

MYTHE

Intussen werd er voor gezorgd dat de mythe rond de overleden Grote Roerganger niet tevéél werd aangetast. Vice-premier Deng en zijn team realiseren zich maar al te goed, dat Mao nog voor een complete generatie - en voor naar schatting 38 miljoen partijleden - zo ongeveer een god is. De herinnering aan de Grote Roerganger wordt dan ook min of meer symbolisch gehandhaafd. Met tegelijkertijd hebben kranten een serie artikelen gepubliceerd van voormalige premier Tsjoe Enlai, die Mao prees, maar er op heeft gewezen, dat hij bepaald geen halfgod is. Tsjoe Enlai is de held van Deng en zijn pragmatisten.

De campagne tegen Mao ging ver genoeg om diens trouwe volgeling Hua Hua tegen het zere been te schoppen. Al lang was duidelijk dat hij uiteindelijk zijn functie zou opgeven. Mao had Hua van onbekende man uit de provincie tot hoofd gemaakt van het minister van Openbare veiligheid, feitelijk de nationale politiemacht. Maar een grotere smet was zijn rol tijdens de Culturele Revolutie. Terwijl Deng en andere kopstukken van hun voetstuk tuimelden, steeg Hua gestaag in de Chinese rangen.

En na Mao's dood werd hij in 1976 premier en partijvoorzitter. Na de dood van de Roerganger ondergroef Deng stukje bij beetje Hua's macht. Er werden steeds meer Deng-aanhangers aangesteld. En in september droeg Hua zijn premierpost over aan de 61-jarige Zhao Ziyang, Dengs bondgenoot. Door het proces in Peking werd hij wat later definitief van de baan geschoven. Niet dan na eerst een fikse steek onder water te hebben gekregen van Dengs rechterhand Hu Yaobang, die uitgebreid aan een Griekse delegatie meldde dat ,,er tijdens de Culturele Revolutie werkelijk niets corrects of positiefs was gebeurd".

PROMOTIE

Uiteindelijk verdween Hua weinig elegant van het toneel. En hoewel Chinese woordvoerders niet veel meer hadden te vertellen dan dat ,,Hua nog steeds onze voorzitter is", was het na de nieuwjaarsbijeenkomst wel duidelijk, dat Hu de grote promotie had gemaakt, die hem door Deng eigenlijk pas voor het volgende partijcongres was beloofd.

Alleen de insiders weten echter waarom Hua nu zo abrupt is verdwenen. Wel kwam de wrijving tussen Deng en Hua tot een climax tijdens een werkbespreking van het Centrale Comité onlangs. Daar werkte men de kritiek uit, die voor de rechtbank tegen Mao's weduwe, Jiang Qing, was gespuid. Ongetwijfeld vond Hua het niet leuk wat hij daar hoorde en misschien heeft hij teveel geprotesteerd.

Er zijn ook geruchten over een mogelijk ernstiger breuk. Begin vorig jaar maakte Hua een rondreis langs militaire en de toespraken die hij daar afstak zouden regelrecht indruisen tegen Dengs pragmatisme en zouden zijn bedoeld als tegenzet tegen de vice-premier en zijn aanhangers. Daarnaast wordt Hua verantwoordelijk geacht voor de missers in het economische Chinese beleid.

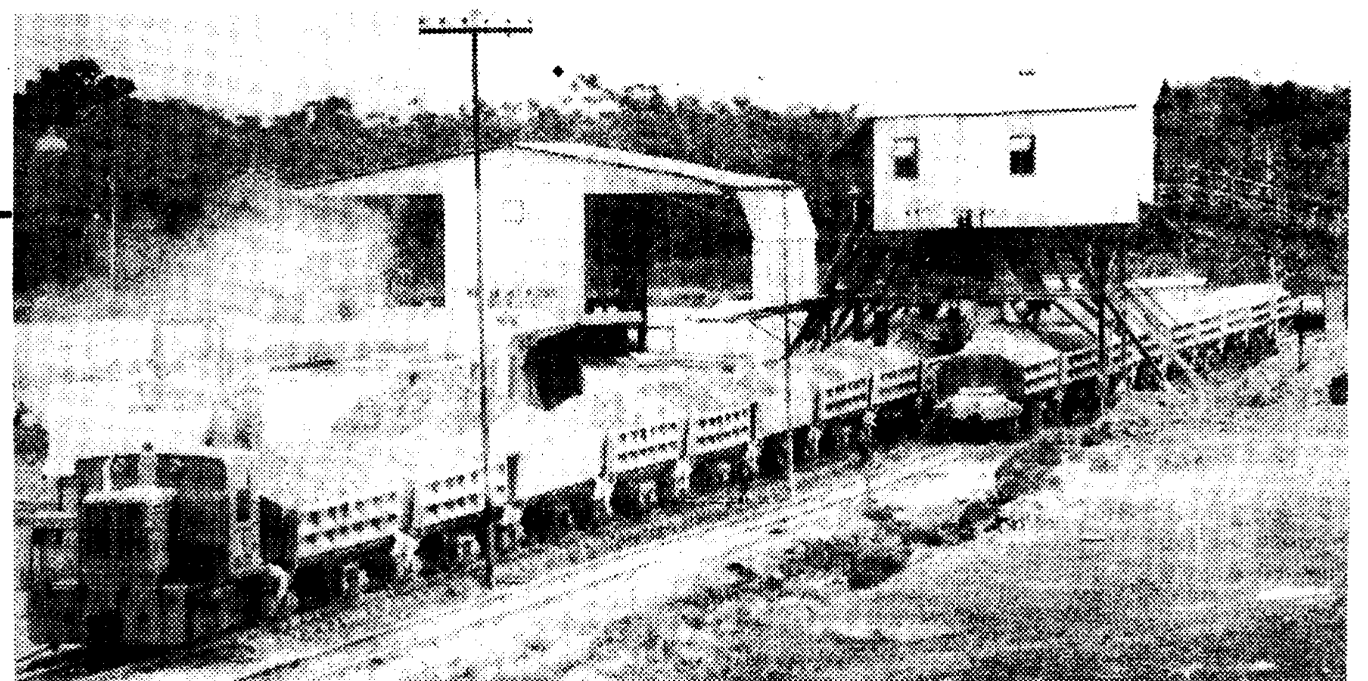
,,Als het mis ging, kreeg Hua het op zijn brood", zo zei een Westerse diplomaat in Peking. ,,Maar als het allemaal goed ging, werd Deng de lof toegezwaaid".

Nu heeft Deng dan zijn handen vrij. Hij is er met zijn aanhangers in geslaagd af te rekenen met het oude regime. Lastig punt: er moet wel een nie[uw re]gime komen. Een nie[uwe] weg na het zorgvuldig uitgebannen maoisme. Desillusie heerst in het land, dat van Deng de belofte van voorspoed en vooruitgang had gekregen. Maar het ging allemaal langzamer dan verwacht. China zit nu vrij plotseling zonder de ideologische kracht die een generatie door moeilijke tijden heeft gevoerd. De oude regels zijn weg, maar men weet niet wat de nieuwe zijn. ,,En er is niemand meer om tegenop te kijken", aldus een Westerse diplomaat. ,,De discipline is weg".

Of, zoals een jong lid van de Communistische Partij het formuleerde: ,,Ik geloofde eerst dat er een grote klassenstrijd was in dit land. Maar nu is het gewoon een machtsstrijd. Ik hoop van harte dat het niet weer eindigt in dezelfde chaos die we in het verleden hebben gehad". Tot zover een beschouwing van Alice Broeksma in de Haagsche Courant.

[Z]warte staten (nog) afhankelijk van Pretoria

[Z]uid-Afrika "verkoopt" [a]partheid

..........verbetering van de onderlinge verbindingen tussen de landen van zuidelijke Afrika vermindert hun grote afhankelijkheid van Zuid Afrika........

[J]OHANNESBURG — Het [ont]wikkelen van handelsban[den] met de rest van Afrika [is] altijd een van de voor[naam]ste hoekstenen van het [Zu]idafrikaanse buitenlandse [bele]id. Door deze handelscon[tact]en zoveel mogelijk uit te [brei]den poogt Zuid-Afrika aan [te] tonen dat de economische [real]iteiten zwaarder wegen dan [pol]itieke ideologie! Ofwel: Pre[tor]ia hoopt door het aanhalen [van] de economische banden [met] zwart Afrika stilzwijgende [in]stemming te krijgen voor [he]t apartheidssysteem.

[Z]uid-Afrika heeft in de loop [der] jaren dan ook uitgebreide [com]merciele relaties opge[bo]uwd met vele Afrikaanse [la]nden. De New York Times [noe]mde vorig jaar 25 landen, [m]aar volgens de Zuidafri[kaa]nse Financial Mail ligt een [aan]tal van 35 dichter bij de [waa]rheid. Toch had Pretoria [on]danks alle pogingen tot han[del]sbevordering op het Afri[kaa]nse continent tot voor kort [we]inig reden tot uitbundig[he]id. Want tussen 1974 en [1]978 groeide de Zuidafrikaanse [ex]port naar Afrika met slechts [..] procent per jaar - wat een [..] afname betekende - ter[wi]jl de totale Zuidafrikaanse [ex]port in dezelfde periode met [ni]et minder dan 22 procent per [jaar] steeg. In 1974 nam Zuid-[Af]rika 13,5 procent van alle [zu]idelijk-Afrikaanse exporten [voor] zijn rekening, eind 1978 [w]as dat gedaald tot acht pro[c]ent. Bovendien kwam vorig [ja]ar de reactie op gang tegen [d]e plannen van de Zuidafri[kaa]nse premier Botha om tot [e]en "constellatie van zuidelijk [A]frikaanse staten" te komen [m]et Pretoria als lichtend mid[de]lpunt.

[T]ER ZIELE

[V]orsters opzet mislukte, al [kw]am de bejaarde president [Ba]nda van Malawi op bezoek [in] Pretoria en werd de Zuid[afr]ikaanse premier in het ge[bie]d ontvangen door enkele [We]stafrikaanse leiders. Maar [da]ar bleef het ook bij. Botha's [co]nstellatievoorstel is inmid[de]ls ook al ter ziele en gaf zelfs [de] aanzet tot een "tegen-con[ste]llatie" van negen zwarte [zu]idelijk Afrikaanse staten - [A]ngola, Botswana, Lesotho, [M]alawi, Mozambique, Swazi[la]nd, Tanzania, Zambia en [Zi]mbabwe - met het doel de [ec]onomische onafhankelijkheid [v]an Zuid-Afrika te verminde[re]n.

[H]et idee van zo'n zwarte [con]stellatie werd vorig jaar ge[lan]ceerd tijdens een conferentie [in] het Tanzaniaanse Arusha en [kre]eg vooral na de Zimbabwe[aan]se onafhankelijkheid nieuwe [im]pulsen. Waarbij niet alleen wordt gestreefd naar een optimale onderlinge samenwerking, maar ook naar vernieuwing en uitbreiding van de onderlinge verbindingen om de grote en vernederende afhankelijkheid van Zuidafrikaanse spoorwegen en havens te verminderen.

Maar ironisch genoeg zijn de handelsrelaties tussen Zuid-Afrika en het continent juist het laatste anderhalf jaar drastisch toegenomen.

MAIS

In 1979 nam de Zuidafrikaanse export naar het noorden in vergelijking met 1978 toe met 39 procent tot 1,8 miljard gulden, terwijl de totale Zuidafrikaanse export "slechts" met 27 procent steeg. En óver de eerste helft van 1980 groeide de Zuidafrikaanse export naar Afrika zelfs met ruim 60 procent. Nu zijn deze dramatische cijfers geflatteerd, in zoverre ze nogal sterk zijn beinvloed door de grote Zuidafrikaanse maisexporten naar landen als Zambia, Mozambique en Kenia, die door droogte werden geteisterd. Een of twee goede regenseizoenen zouden deze Zuidafrikaanse maisexporten reduceren. Maar het "maiseffect" is niet alleen verantwoordelijk voor de droeve omstandigheid, dat de Zuidafrikaanse-Afrikaanse handel, tegen alle politieke bedoelingen in, de laatste tijd sterk is gegroeid.

Ook de economische wereldcrisis die zich in zwart Afrika weerspiegelt in de vorm van nauwelijks betaalbare olierekeningen, toenemende inflatie, en schreeuwende betalingstekorten, beperken de politieke manoeuvreerruimte.

"GOEDKOPER"

"De zwarte Afrikaanse staten hebben geweldige problemen met buitenlandse deviezen. Als ze bij ons kopen krijgen ze de produkten niet alleen sneller, maar ook goedkoper, want de vrachtkosten zijn nu eenmaal veel lager", zo verzekerde Sally Gallaghan, directeur van de Zuidafrikaanse buitenlandse handelsvereniging onlangs. Hij kan zich baseren op cijfers. De Zuidafrikaanse handel met Zambia daalde van 140 miljoen gulden in 1970 tot 80 miljoen in 1977, maar komt dit jaar ver uit boven de 200 miljoen. Bovendien is eerder dit jaar op Zambiaanse verzoek een geregelde luchtdienst Lusaka-Johannesburg geopend.

De Zuidafrikaanse exporten naar Mozambique vertonen een soortgelijk patroon. Ze daalden van 140 Miljoen gulden in 1974 tot 85 miljoen in 1976, maar komen dit jaar uit op zo'n 130 miljoen gulden. Zuid-Afrika verzorgt nu 40 procent van alle Mozambikaanse importen. Pretoria is eveneens de grootste leverancier van Malawi, dat in 1978 voor 200 miljoen gulden importeerde.

Zimbabwe was tot voor kort natuurlijk geheel afhankelijk van Zuid-Afrika, maar nu de sancties zijn verdwenen kan Salisbury die totale afhankelijkheidsrelatie gaan verminderen. Toch was het oude Rhodesie voor de eenzijdige onafhankelijkheid en de daaruit volgende sancties ook nog voor 30 procent op het Zuiden aangewezen en men zal zich in Salisbury vermoedelijk gelukkig prijzen als men hier binnen enkele jaren weer op dat oude percentage zal uitkomen.

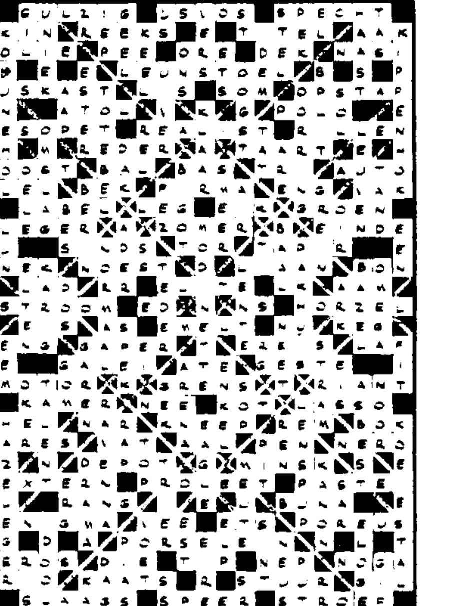
Toch hoeft er geen twijfel over te bestaan dat de grote afhankelijkheid van Zuid-Afrika kan worden verminderd door meer regionale samenwerking in zwart Zuidelijk Afrika, en door verbetering en uitbreiding van de transportmiddelen. Het onafhankelijke Zimbabwe kan met een stevige politieke wind in de rug een behoorlijk deel van de Zuidelijk-Afrikaanse markten van Pretoria overnemen. Het land is in staat jaarlijks enkele honderdduizenden tonnen mais uit te voeren en beschikt over een redelijk ontwikkeld industrieel apparaat. Het probleem is dat de Zimbabweaanse industrie nu al op topcapaciteit draait en zich pas goed op de naburige Afrikaanse markten kan werpen als er investeringen komen. En die bleven tot op heden uit.

Door de onderlinge verbindingen en vooral die met de Mozambikaanse havens Beira en Maputo te verbeteren, wordt niet alleen de extreem grote afhankelijkheid van Zuid-Afrika op transportgebied verminderd, maar kunnen landen als Zambia, Zaire, Malawi en Zimbabwe door de kortere afstanden hun transportkosten drukken, terwijl Mozambique dan de baten van deze doorvoerhandel, die nu nog naar Zuid-Afrika gaan, zelf kan opstrijken. Tot zover een beschouwing in het Brabants Dagblad.

Amigoe kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. deel van een plant; 4. drank; 10. overschot; 14. groep zangers; 15. ontkenning; 16. boom; 17. ontspanning; 19. raampje in deur; 21. brievensnoer; 22. smalle opening; 23. kortschrift; 24. papegaai; 25. slotwoord; 26. plaats; 27. gravure; 28. vaartuig; 30. klant; 32. dun-schraal; 34. verharde huid; 35. vreemd; 36. salaris; 37. rivier in Spanje; 38. stap; 42. menigte; 45. wapen; 47. belemmering; 51. verscheidene; 54. onwelriekende geur; 55. zitplaats; 56. plaats in N-Afrika; 58. oorzaak; 59. zangstem; 60. looimiddel; 61. kledingstuk; 62. wijnsoort; 65. beveiliging tegen diefstal; 68. teer - dun; 71. met de tijd meegaand-nieuwerwets; 73. naar mate van - in verhouding tot; 75. pret; 76. vreemde munt; 78. soort onderwijs; 80. vogel; 81. sprakeloos; 82. uitgave; 83. ver (in samenstelling); 85. soort rijtuig; 88. betaalplaats; 91. brandstof; 93 sterk smakend; 94. vluchtige stof; 95. aanw. vnw.; 86. kettingraadje; 97. vrouw; 98. stop - genoeg; 100. bedevaartplaats; 102. deel van de voet; 104. ter plaatse; 105. wild zwijn; 107. plek - begrensd gebied (Lat.); 109. muzieknoot; 110. berg in Armenië; 112. groet; 113. werpanker; 115. deel van de week; 116. zoveel als men tussen vinger en duim kan vasthouden; 117. fabelleer, mythologie; 119. familielid; 121. handvat; 122. heuvel - duin; 123. graafwerktuig; 125. drietal; 127. gebruik in kleding; 129. grote bijl; 131. vis; 132. tapijtweefsel; 134. afbeelding; 136. Russische rivier; 138. eikschiller; 140. plaats in Italië; 142. gekheid; 144. droogoven; 146. wreed heerser; 147. water in Oostenrijk; 149. wandversiering; 151. naam; 152. boom; 153. groet; 155. titel; 157. lusthof; 158. godin; 160. landbewerker; 162. tegen; 163. soort loterij; 164. sierdek; 166. vers; 167. plaats in Overijssel; 168. wolvolkje; 169. hennepbraak; 170. plaats in Rusland; 172. zachte veren.

VERTICAAL: 1. werktuig; 2. groot vertrek; 3. vlaktemaat; 4. knap; 5. zuiver; 6. oudste; 7. drempel; 8. plooi; 9. deel van Europa; 11. Europeaan; 12. dartel; 13. kampeergerei; 14. vlinderbl. plantengeslacht (meestal als veevoeder gebruikt); 18. losplaats; 20. deel van een boom; 23. sportartikel; 29. oplettend; 30. tafelfles; 31. wijnglas; 33. plaats in Utrecht; 39. veerkracht; 40. bijwoord; 41. uitgave; 43. vroegere duitse munt; 44. grondsoort; 45. bevel; 46. vis; 47. zoete lekkernij; 48. geslacht v. poliepslakken; 49. groot stuk ruwe steenmassa; 50. militair; 52. denkbeeldig; 53. vreemd; 55. soezig-slaperig; 57. vochtig; 63. loopstok; 64. rustteken; 66. muziekinstrument; 67. verwonding; 69. gehinderd-verlegen; 70. getroffen; 71. vaste brandstof; 72. uit elkaar nemen; 74. grote waterval in de U.S.A.; 77. soort trekkar; 79. Russisch gebergte; 82. boomvrucht; 84. jong dier; 86. verbinding; 87. Europeaan; 89. jongere broer of zuster; 90. baardje; 92. wetering; 97. water in N-Brabant; 98. grote hoop; 99. beroep; 100. bemiddelaar; 101. soort palm; 103. spijker; 106. dikwijls; 108. insecteneter; 110. bloedarmoede; 111. Ned. schilder; 113. werkperiode; 114. heldendicht (Fr.-Gr.); 117. kleefstof; 118. bedorven. 119. zwaardwalvis; 120. sportbeoefenaar; 123. paleis v.e. Turkse vorst; 124. vogel; 126. baardje; 128. behoefte aan drinken; 130. kookgerei; 131. telwoord; 133. pers. vnw.; 135. motorraces; 136. ter inzage; 137. vroeger gebruikt om vuur te maken; 139. overschot; 140. totaal niets horend; 141. uitslijting door water; 143. register; 145. verlegen; 146. godendrank; 148. met een vettige stof bestrijken; 150. plaaggeest; 152. gewicht; 154. opgeld; 156. verwonding; 157. vulkaan op Sicilië; 159. mallejan; 161. plaats in Gelderland; 165. voor.

WINNAAR van de Amigoe Kruiswoordpuzzel dd. **20 februari 1981:**

Emil Anthony
P.O. Box 216,
San Nicolas, Aruba

Hij kan zijn prijs (f. 25,–) ophalen bij de Redaktie van Amigoe Aruba, Nassaustraat 110, Aruba.

Oplossingen van deze week dienen vóór **5 maart 1981** in het bezit te zijn van de Redactie Amigoe, Scherpenheuvel z/n, of P.O.B. 577.

Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire dienen hun oplossing vóór **4 maart 1981** in te dienen:
Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - bij de heer Linkels, J. A. Abrahamblvd, Bonaire of P.O.B. 122 en op St. Maarten: Vance James.

Op de enveloppe duidelijk vermelden:

KRUISWOORDPUZZEL.

the Abeng

by Bernadette Baroud

ONLY SOLUTION IN BROAD POLITICAL MOVEMENT

Groaning under authoritarian regimes

Trade-unions in Latin America

THE MOST IMPORTANT countries in Latin America, like Argentina, Brazil and Chile, in the sixties and seventies all were saddled up with a military regime. All these regimes carry on a policy which is particularly aimed at industrial growth. And that growth really came about. However, it was attended with bigger inequality, growing dependency on the industrialized West and an alarming increase of political repression. How do the countries' workers react to these development? Which attempts the labour movement makes at stopping the on going tendencies? What could be the part of this movement in a possible ridistribution of power in Latin America? In this article an effort is made to answer the preceding questions and to give an analysis of the trade-union movement under the new authoritarian regimes of Latin America.

The regimes which in the last decades seized power in many Latin-American countries, not exactly are kindly disposed towards the labourers and their organizations. In for example Chile, Brazil and Argentina, in Uruguay and the majority of Central-American countries, power is in the hands of military regimes. It is obvious that those in power have made the disciplining of the labour army and the subjection of the trade-unions, into a main characteristic of their strategy of capitalistic industrialization.

SACRIFICED

The effects on the worker's living standard are miserable at the least. The Labourers have to work longer for much lower wages; their daily ration has become scantier and underfeeding does increase; the housing conditions, of old already insufficient, are not improving; health is declining and there is a rise in the infant mortality rate. A whole generation of labourers and their families is being sacrificed to the capitalistic industrialization-model that is advocated by the men in power.

In which way the new authoritarian regimes proceed in the for them decisive task to keep the labour movement under control in a period in which the workers have reason to deny the starting points and even the legitimacy of the regimes which have been forced upon them?

Which part the labour movement, in spite of its being oppressed, can be expected to play in achieving the ridistribution of power of which Latin America is in such an obvious and such an urgent need?

To answer these questions, they have to be viewed against their historical background.

EXPORTER

For a large part of the 19th century, Latin America was principally a continent that exported raw materials. The economic activity was aiming at the export of minerals and crops, while the import consisted of luxury consumption-goods, which were intended of course for the ruling classes. Although the economies of Latin America little by little fell within the sphere of influence of world-capitalism, yet the development standard of the production-force continued to be very low until about the middle of the century. Then a number of economic changes began to come about; they prepared the way for the rise of a working-class.

ECONOMIC CHANGES

First of all the export of agricultural produce started to extend. This made the development of the infra-structure into a necessity. For this infrastructure was needed for the working up of the increasing influx of sugar, coffee, corn and suchlike export-crops. In most of the countries it were especially the railroads and the harbour-installations which expanded to such an extent that thousands and thousands of workers were provided with a job.

Towns which were centres of import and export activities, gained in significance. This meant that professional groups as those of woordworkers, bakers and printers also became more important. Factories were set up, especially in the fields of textile, the working up of food and shoe-manufactory. These factories came to supply the food and clothing wants of the growing number of town labourers. In the second half of the 19th century, all these non-agricultural industries little by little became more and more important. About the eighties there was a small but often militant working-class in the big cities of Latin America, particularly in Brazil, Mexico, Argentina and Chile.

• Argentina's dictator, general Jorge Videla, early last year quite nervous explained the new law on trade-unions, on radio and television. The new law was meant to destroy the union-structures.

BAD CONDITIONS

For those who worked in the first factories and mines of Latin America, labour conditions were very very bad. Most of them had a fourteen of fifteen-hours' working-day; the circumstances under which they had to work were often dangerous, because for safety measures there was hardly any care; the discipline imposed by foremen, frequently was cruel and arbitrary, and in the industrial towns and the mining centres, wages were paid out in tickets which only could be changed in the shop of the concern. In this way the labourer went even more downhill.

To top all, inflation made the workers in most of the countries earn less about the turn of the century than ten of fifteen years before.

EARLY PROTESTS

It is not surprising, in view of this all, that the workers tried to make their situation better by creating their own organizations of interests. Relief funds were raised; trade unions were set up. At a rough estimation, at the least a quarter of the workers in Argentina's industrial cities, at the beginning of the twentieth century, had been involved in some joint action in defence of their interests. In Brazil and Chile this held for ten to fifteen per cent of the town labourers. Some of these early labour protests were oppressed in such a cruel and violent way that they are reputed as slaughters. Slaughters performed by soldiers by order of the ruling class.

EMIGRANTS

At the end of the nineteenth and the beginning of the twentieth century millions and millions of workers emigrated from Spain and Italy to Argentina and Brazil. These emigrants did bring along with them the socialistic and anarcho-syndicalistic ideas which would dominate the first decades of the labour movement in Latin America. Inspired by these transplanted ideologies, the first professional organizations in Latin America often put themselves broad political goals. They were aiming at bringing about a reform of the entire society. Therefore they paid no or too little attention to short-term demands for the improvement of wages and labour conditions.

This development continued to go on in Latin America in the first thirty years of this century. There were no dramatic or sudden interruptions. Industrialization developed gradually and, keeping step with this, the working-class and the trade-union movement gained also in significance.

DEPRESSION

The economic depression, rung in by World War I, had a crushing effect on the economies of the Latin-American countries. This resulted in a further worsening of the workers' living standard. And this led in its turn to more actions of protest and a more militant attitude of the trade-union movement. At the same time another development took place. As a result of the success of the Russian Revolution many labourers in Latin America began to feel attracted to the trade-unions that were set up on a communist basis. That is why at the end of the twenties, communism became the dominating ideology within the labour movement of Latin America's most important countries. The way the ruling class reacted to the threat of an organized labour movement varied depending on the local circumstances.

SCRUPULOUS CONTROL

Chile in 1924 got a rigorous labour legislation, within which trade-union activity was prohibited. When in 1948 it became evident that these legal restrictions were not sufficient to hold the labour movement under the thumb, even harder measures were taken. The communist party simply was forbidden; communist trade-union leaders were imprisoned or exiled.

In Argentina and Brazil charismatic leaders of the people came into prominence. They had a policy of 'running with the hare and holding with the hounds'. They agreed to some demands of the labourers but, on the other hand, they worked out a strict legislation to keep their movement in check. In short, in every country the trade-unions were scrupulously controlled by the men in power.

• As the governments do their utmost to hold the unions in check by keeping the prices of agricultural pro[...] artificially low, the income of the peasants suffers under that.

NO IMPROVEMENT

The present-day labourer in Latin America is in hardly a better condition than his father and grandfather were. Many countries groan under right-wing regimes; power is in the hands of the military.

Though the oppression shows differences in degree, the regimes in general have similar technics to check the labour movement. Collective agreements have been canceled. Workers who participate in strikes or other labour protests get severely punished. Numerous leaders of unions have been arrested, tortured, kidnapped of put in prison.

In spite of the regimes' attempts to nip trade-union protests in the bud, yet many strikes and other industrial actions took place. And in some cases the regimes have been forced to concessions. Even Reigns of Terror do not succeed in ruling a country by violence alone.

DOUBT

But the circumstances in which the workers live, still are very rotten. Which contribution to an improvement can be expected from the unions?

The last years the ability or even the willingness of the organized labour movement to be zealous for democratization and more social justice in Latin America's semi-industrialized countries, often has been doubted. The argumentation is that in the majority of Third World countries the trade-union movement mainly is watchful of the interests of the best paid employees: the skilled and half-skilled industrial labourers who work in the new sector of the economy. This sector should afford employment to a kind of workers' aristocracy. The interests of these privileged labourers should clash with those of the majority of peasants, unemployed and marginal population groups.

• In spite of theregimes' attempts to nip trade-union protests in the bud, yet many strikes and other industrial actions take place in Latin-American countries. And in some cases the regimes have been forced to concessions.

JUSTIFICATION

Three sorts of reasoning are being used to justify this view.

In the first place it is argued that the best organized industrial labourers with their privileged jobs are much more interested in a larger output coupled with higher wages than in standing up for more labour-intensive production methods which may extend the whole employment.

PRESSURE

A second argument is that pressure from the unions prevents that the advantages of a larger output as reductions go to the consumer. For larger outputs always are being used by the organized labourers to justify their wage demands. And usually in the end, a big part of the benefits of such production increases go to their own pockets - at the expense, of course, of the mostly much poorer consumer.

CLASH

In the last place the interests of the trade-union movement should clash, in two ways at the least, with those of the peasants. First is pointed out the fact that the unions with their adherents who on the whole are townsmen, are very much in favour of low food prices. And it is true that as the governments do their utmost to hold the unions in check by keeping the prices of agricultural products artificially low, the income of the peasants suffers under that. Besides this, the industry has to be protected against foreign competition. So the peasants are forced to pay high prices for home-made production means. In this way they cannot profit by imported cheaper 'inputs' which would enable them to keep their production costs lower.

WRONG THEORY

Among specialists in the field of Third World unions, the above-mentioned vision is very popular. Yet there is something wrong with this theory. Of course there usually are conflicts of interests between the different sectors of the working population.

Workers live in rotten circumstances

But the thesis in quest[ion] starts from two presupp[osi]tions which are erroneous.

The first of them is th[at] going back of the fighting [spi]rit of the unions and by th[at] the wages of the labourer[s in] the modern sector, should [re]sult in a rise of the liv[ing] standard for the poorer emp[lo]yees. Experience has pro[ved] that nothing is less true.

The second presupposition [is] rooted in the idea that uni[ons] are the only or at least t[he] most important forum wh[ere] the interests of the work[ing] class are being put forward.

LOST

Because of this all, the class [of] industrial labourers should [be] lost as a potential source [of] progressive-directed poli[tical] change.

It can be hardly expected, [of] course that the trade-uni[on] movement itself should be ab[le] to outline a policy which w[ould] help to unravel the intrin[sic] contrast of the developme[nt] process of dependent capita[]lism, for which all have to su[f]fer: the labourers, the peasan[ts] and the unemployed.

BROAD MOVEMENT

The answers to this proble[m] only can be found in the politi[]cal sphere, by setting up [a] broad political movement which includes all labour sec[]tors. In this the industrial la[]bourers will play an importa[nt] part, but by no means an ex[]clusive.

Such a movement first of [all] will have the task to draw up [a] new political and economi[c] plan which guarantees every peasant and every factory wor[]ker the indefeasible right [to] economic justice. Besides that the military should be ex[]pelled from politics. And the democratic principles have [to] be revived.

In the majority of the Latin America countries by now wo[]men and men with zest for work, with devotion and ima[]gination, are at work on per[]forming this task.

(This article is an abstract and a translation of 'Vakbonden in Latijns-Amerika' by Dr Jea[n] Carriere, issued in 'Intermediair', May 4, 1979).